

פח 5782
תשרי
תשפ"ב
קובץ לחיזוק ההתקשרות

שבת בראשית

יוצא לאור ע"י תלמידי ישיבת
"תומכי תמימים ליובאוויטש המרכזית"

ברוקלין, ניו-יורק

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתיים לבריאה

חלק חשוב מהתמונות המופיעות בקובץ הינן מארכיון *The Living Archive* של חברת *Jewish Educational Media* ותודתנו נתונה להם.

צילומי האגרות במדור "ג"ל עיני" ניתנו לנו באדיבות
'ועד הנחות בלה"ק' ותודתנו נתונה להם.

תודתנו נתונה להרה"ח ר' יוסף יצחק שי' לו - שליח כ"ק אדמו"ר זי"ע לפיטש
טרי סיטי - שעבר על הקובץ והעיר והאיר הערות והארות חשובות.

פתח דבר

אחינו וריעינו, תלמידי התמימים!

לקראת סיום ימי חודש תשרי תשפ"ב הבעל"ט הננו מוציאים לאור 'קובץ לחיזוק ההתקשרות' (ד-פח), עבור קהל תלמידי התמימים ואנ"ש, ש"טלטלו את עצמם" ונקהלו ובאו לחגוג את חודש השביעי המשביע והמושבע בד' אמותיו של כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

גודל הזכות והשעה "בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל", תלמידי התמימים ואנ"ש שי' אשר חוסים בד' אמותיו הק' של כ"ק אדמו"ר, מחזקים ומוסיפים חוזק ואומץ באור וחום ההתקשרות לנשיאנו, תורתו והוראותיו. על-אף ההעלם וההסתרה הנורא, אשר לעת-עתה איננו זוכים לראות את כ"ק אדמו"ר בעבודתו ולשמוע תורתו הק', ברור ופשוט לכל אשר רועי ישראל "הנה לא זה בלבד שלא יפרדו מעל צאן מרעיתם, הנה עוד זאת מתרפסים להדום כסא מרום, להתייצב לפני הוד א-ל רם ונשא, להגן על עם ישורון", ויתירה מזו, שישנה ידיעה ברורה אשר "אָט גייט אַרײן נשיא דורנו און גיט אַ קוק וואָס טוט זיך מיט זיינע חסידים און מיט זיינע תלמידים".

בקובץ שלפניכם מופיעים:

- א. **דבר מלכות - אתה בחרתנו מכל העמים** - משיחת ש"פ בראשית תשנ"ב - **"זיהי בשלושים שנה"**.
- ב. **ג"ל עיני** - אגרות קודש בעניני השעה, מתוך אגרות קודש כרך ל"ג שיצא לאור לאחרונה.
- ג. **ונכבשה הארץ לפני ה' ולפני עמו** - יריעה מרתקת על "ערבי חב"ד" שהתקיימו באה"ק והחדירו את מעיינות החסידות בקרב העם היושב בציון. ביריעה זו מתפרסם **לראשונה** מענה כ"ק אדמו"ר - באדיבות החפץ בעילום שמו.

בתור הוספה ולחביבותא דמילתא הננו מציגים בסוף הכתבה מכתב מכ"ק אדמו"ר הממוען למר **קדיש לוז** – מראשי התנועה הקיבוצית. צילום המכתב והתיקונים עליו בכת"ק מתפרסם בזאת **לראשונה** באדיבות ארכיון קיבוץ דגני' ב' ותודתנו נתונה להם ע"כ.

ד. **"עם ספר תורה זה נצא לקבל פני משיח צדקנו"** - לרגל מלאות שמונים שנה (תש"ב - תשפ"ב) להתחלת כתיבת 'ספר-תורה של משיח', מוגשת בזאת כתבה מקיפה על ספר-תורה מיוחד זה והאירועים הנלווים אליו.

♦ ♦ ♦

"שיר המעלות אל ה' בצרתה לי קראתי ויענני".

נחתום בדברי הרב - כ"ק אדמו"ר (כ"ז מנ"א תשמ"ב):

"עפ"ז מובן שכאשר בני" נמצאים בחשכת הגלות (שזוהי ה"צרה" הגדולה ביותר), יודעים הם שזהו לרגע קטן בלבד, והדבר תלוי רק בקריאה להקב"ה, וכאשר "קראתי" - עי"ז ששרים אודות "משיח נאו", ואומרים "כי לישועתך קוינו כל היום", הרי בודאי ש"ויענני", וכפס"ד הרמב"ם: "מיד הן נגאלין".

ומאחר ש"קראתי ויענני" - יוצאים תיכף ומיד לקבל את פני משיח צדקנו, מלך המשיח, וביחד עם מלך המשיח, ומלך מלכי המלכים הקב"ה - יוצאים מהגלות ומהשדה, ובאים לעיר הבירה של הקב"ה - ירושלים עיר הקודש, ושם גופא - לארמון המלוכה - לבית המקדש השלישי, "מקדש אדני-י כוננו ידיך".

ושם שמחים - "שיר המעלות" - כל בני" ביחד עם משיח צדקנו ועם הקב"ה..."

ועד תלמידי התמימים העולמי

אטר-זג הסוכות, ה'תשפ"ב - שנת השמיטה, שבת להוי'
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין נ.י.

דבר מלכות

משיחת ש"פ בראשית תשנ"ב - בלתי מוגה

“אתה בחרתנו מכל העמים”

התחלת פרשתנו היא בתיבת “בראשית”. ומובן, שזוהי לא רק התחלת פרשתנו, אלא התחלת כל ספר בראשית, והתחלת כל התורה-שבכתב כולה.

ומכיון שגם התורה שבעל-פה ענינה הוא “פירושה” דתושב”כ, כמ”ש הרמב”ם בספרו “הלכות הלכות”, שהוא ב”לשון ברורה” ו”לשון צח”, הרי, שהתחלת כל התורה, כולל תושבע”פ כולה ועד ל”כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש” היא בתיבת — “בראשית”.

ומזה מובן גודל הדיוק שבתיבה זו, ובמכ”ש וק”ו:

אם אפילו בסתם ספר, אינו דומה הדיוק שבתחילת הספר ובסיומו, להדיוק שבאמצע הספר, וכפי שזה מתבטא גם בהלכה בנוגע לשטרות, שעיקר הדיוק בשטר הוא בתחילתו ובסיומו (ולא כ”כ באמצעו) — על אחת כמה וכמה כשמדובר אודות התחלת ספר-התורה, והתחלת כל התורה כולה, הן תושב”כ והן תושבע”פ — שהיא בודאי מדוייקת בתכלית הדיוק.

ועפ”ז צריך ביאור בנוגע להתחלת התורה בתיבת “בראשית”:

התרגום על תיבת “בראשית” הוא “בקדמין”, אשר מזה מובן, שגם בלשון הקדש ה’ לכאורה מתאים יותר להתחיל בתיבה עד”ז — “בהקדמה”, וכיו”ב, ולא בתיבת “בראשית”, וכדיוק חז”ל “מקדם ברא אלקים אין כתיב כאן, ומתחילה אין כתיב כאן, אלא בראשית”!

ומבארים בזה, שהתחלת התורה ב”בראשית” היא בדווקא ובדיוק, להורות שכל הבריאה כולה היתה בשביל “בראשית”, ב’ ראשית, “בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית”, כפי שמצינו בכמה פסוקים בתורה, שישראל נקראים “ראשית”, “ראשית תבואתה” (ענין הביכורים) וכיו”ב, וכ”ש וק”ו שהתורה נקראת “ראשית”. [או, שמכיון שישראל קדמו גם לתורה (כדלקמן), הק”ו הוא להיפך, דאם התורה נקראת “ראשית” עאכו”כ “ישראל”].

ומזה רואים עד כמה גדולה מעלתם של ישראל, שבשבילם של ישראל, ובשביל התורה נבראה כל הבריאה כולה!

ונוסף על כללות מעלתם של ישראל בכל הזמנים, הרי זה בהדגשה יתירה בזמן זה, בעמדנו בסיום חודש תשרי, לאחרי כל הימים-טובים שבו, אשר בכאו”א מהם אומר כל יהודי, בכל אחת מתפילות היו”ט — “אתה בחרתנו מכל העמים”! שבזה מודגשת

מעלתם של ישראל גם — ודוקא — כשהם בין העמים !

וכדוגמת ענין הבחירה בפשטות ובגשמיות, השייך דוקא בין שני דברים שוים, הנמצאים באותה דרגה, ויתירה מזו — באותו מקום. שכן, אם אינם באותו מקום, הרי ממה־נפשך : או שהבוחר נמצא "כאן" או שהוא נמצא "כאן"; דוקא כששניהם נמצאים לפניו במקום אחד, (ומצד־עצמם) הם שוים זה לזה, צריכים להגיע לענין הבחירה.

ויתירה מזו — אמיתית ענין הבחירה הוא, בחירה חפשית לגמרי. וממילא מובן, שכאשר הבחירה נעשית מצד טעם מסויים אין זו בחירה אמיתית, כיון שבענין זה אינו חפשי, אלא הטעם מכריחו; דוקא כששני הדברים שוים לגמרי, ואין טעם לבחור באף אחד מהם, אזי צריכים להגיע לענין הבחירה, ובמילא, ישנה אז המעלה שבבחירה.

ומזה מובן לעניננו — הבחירה ד"אתה בחרתנו מכל העמים":

מצד הרוחניות דבני ישראל וכיו"ב, אין שייך (בגלוי) ואין צורך בענין הבחירה, שכן, בדרגה זו אינם שוים מלכתחילה ל"כל העמים"; הבחירה ד"אתה בחרתנו מכל העמים", היא דוקא בנוגע לדרגה וענין זה בבני ישראל, בו הם משתוים לגמרי (לכאורה) עם "כל העמים". וכמ"ש אדמו"ר הזקן בתניא "ובנו בחרת מכל עם ולשון הוא הגוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם", שדוקא בזה שייך ענין הבחירה.

ויש להוסיף ולבאר בדיוק לשון אדמו"ר הזקן "הגוף החומרי הנדמה בחומריותו":

נוסף על האמור לעיל, שמצד הרוחניות דבני ישראל אין צורך להגיע לענין הבחירה, הרי גם מצד גשמיותם אינם שוים כלל לאומות־העולם. דמכיון שאכילתם של בני ישראל שונה לחלוטין מאכילת אומות־העולם, שהרי בני ישראל אוכלים מאכלים כשרים בלבד, הרי שגופם ובשרם — המקבל חיות מהאכילה שנעשית "דם ובשר כבשרו" — שונה לחלוטין מגופות אומות־העולם. וממילא גם מצד הגשמיות דבני ישראל, אין צורך להגיע לענין הבחירה.

וזהו דיוק רבינו הזקן — "הנדמה בחומריותו", שדוקא מצד ה"חומריות" שבגוף (שבגשמיות גופא — חומריות היא החלק הכי תחתון, שאין תחתון למטה הימנו, "עפר מן האדמה") יש צורך בענין הבחירה. [ד"עפר" הוא ענין הכי תחתון, שלכן עבודת ה' צריכה להיות דוקא באופן ד"ונפשי כעפר לכל תהי", תכלית הביטול].

ואפילו בדרגה תחתונה זו, שבה (מצ"ע) בני ישראל משתוים לאומות־העולם — נעשה ה"אתה בחרתנו מכל העמים ורוממתנו כו", שבני ישראל דוקא הם ה"עם הנבחר" ע"י הקב"ה.

וכפי שאמרו זאת לאחרונה פעמים רבות, בכל הימים טובים שבחודש תשרי: סוכות, ולפני-כן ביום"כ, וכמור־כן ביו"ט דר"ה — בנוגע לכאו"א מישראל. ועוד קודם לזה, בהתחלת כל הימים טובים דתשרי הנעשית דוקא ע"י הקדמת הדלקת נרות-יו"ט ע"י נשי ובנות ישראל, ובברכה לפני' — שגם באמנם "מלך העולם", הרי זה "אלקיננו" — דבני ישראל דוקא!

והדבר פשוט עד כדי כך, שגם בלשון אומות-העולם נקראים בני ישראל בשם "העם הנבחר"!

ועד שאפילו כששני גוים מדברים בינם לבין עצמם — הם מתארים בלשונם את בני ישראל בתואר "העם הנבחר", מפני שגם אומות-העולם יודעים, שדוקא העם היהודי הוא העם שהיו לו בעבר ב' בתי-מקדשות, שנקראו ע"ש דוד ושלמה — הן דוד שהכין את בניית בית המקדש, "הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל", והן שלמה שבנה את הבית הראשון בפועל, וכמור־כן בנוגע לבית שני, ש"אנשי בית שני כשבנו בימי עזרא בנוהו כבנין שלמה", "וכן בנין העתיד להבנות אע"פ שהוא כתוב ביחזקאל אינו מפורש ומבואר", כך ששאר הפרטים יבנו ע"פ המדות והתכניות ד"בנין שלמה", (שעיקרו הוא, "עושיין בו קדש וקדש הקדשים וכו'" כמבואר ברמב"ם).

[ע"ד מקום המזבח, ש"מקומו מכוון ביותר", כפי שהרמב"ם מאריך בזה במיוחד (למרות היותו ספר "הלכות הלכות"), ומקשר זאת עם "שלשה נביאים עלו עמהן מן הגולה אחד העיד להן על מקום המזבח ואחד העיד להן על מדותיו", שבזה הושוו כל שלשת המקדשות].

ועוד זאת יודעים אומות-העולם — שגם עתה בגלות כשאינן בית המקדש קיים, הרי על זה נאמר "המשכן משכן — שני פעמים רמזו למקדש שנתמשכן בשני חורבנין". ומכיון שהם נלקחו בתור משכונות, הרי הדין במשכון הוא, שצריכים להחזירו בשלימותו לבעליו, שבעניננו — הרייזה עם ישראל, העם הנבחר...

ג'ל עיני ואביטה נפלאות מתורתך

ניצוצות ופנינים מאגרות קודש כרך ל"ג

לרגל בואנו מימי שמוע"צ ושמח"ת מובאים בזה מברקי כ"ק אדמו"ר להקפות-שניות שנערכו בכפר חב"ד ובירושלים.

יב'רלז

ב"ה, ערב חג-הסוכות, ה'תשל"ח
ברוקלין נ.י.

ועד כפר חב"ד
ה' עליהם יחיו
שלום וברכה!

מועתק בזה נוסח מברק כ"ק אדמו"ר שליט"א להקפות שניות.

בכבוד ובברכת חג שמח

מזכיר

ב"ה,

כבוד המשתתפים בהקפות שמחת תורה בכפר חב"ד אשר באה"ק תובב"א ע"י משיח צדקנו, בתוככי כל אחינו בני ישראל השמחים בשמחת תורה בכל מקום שהם - שליט"א.

בשעה שהשמחה הכפולה, שמחת ישראל בתורה ושמחת התורה בישראל, מקפת ומאחדת את כל עמנו הקרובים והרחוקים גם יחד,

תוקף ותוכן מיוחדים לשמחה זו באה"ק (ארצינו השלימה) אשר עיני הוי' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה,

ויהי רצון שתהי' הקדושה בגלוי והשגחת הוי' בטוב הנראה והנגלה וראו כל עמי הארץ כי בישראל גדול שמו - בשלימות התורה שלמות העם ושלמות הארץ, ונזכה בקרוב ממש ונראה בגאולתנו האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

המשתתף בשמחתם שמחתנו וחותרם בכבוד ובתפלה לשנת שמחת אמת ותורת אמת ומצותי' וישכון ישראל בטח עם נושע בהוי'.

*

יב'רלח

ב"ה, ערב חג-הסוכות, ה'תשל"ח
ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה משה אברהם שי' [יפה]
שלום וברכה!

במענה למכתבו הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח מברק דלהלן.
בכבוד ובברכת חג שמח

מזכיר

ב"ה,

כבוד המשתתפים בהקפות שמחת תורה בירושלים עיר הקודש תבנה ותכונן במהרה
בימינו, אמן. בתוככי כל אחינו בני ישראל השמחים בשמחת תורה בכל מקום שהם -
שליט"א.

בשעה שהשמחה הכפולה, שמחת ישראל בתורה ושמחת התורה בישראל, מקפת
ומאחדת את כל עמנו הקרובים והרחוקים גם יחד,

תוקף ותוכן מיוחדים לשמחה זו בירושלים השלימה שהודיעונו חז"ל שלא נתחלקה
לשבטים והיא נחלת עולם של עם עולם שנתנה לו מאלוקי עולם ככתוב בתורתו,
בתוככי נתינת כל ארצנו הקדושה לכל עמנו גוי קדוש - שלימות הארץ ושלימות
תורתנו הקדושה.

ויהי רצון שתשוב ירושלים בקרוב ממש ליעודה כהבטחת הנביא שממנה תצא תורה
ודבר ה'.

ובמהרה בימינו נראה בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו ובקיום
היעוד ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון.

המשתתף בשמחתם שמחתנו וחותרם בכבוד ובתפלה לשנת תורה ושמחה ולקיום
ההבטחה וישבתם לבטח בארצכם (בכל ארצנו - השלימה) ואין מזכיר ואתם תהיו לי
לעם ואולף אתכם קוממיות.

מנחם שניאורסאהן

*

יב'רמג

ר' זושא וילימובסקי ע"ה הי' ממונה על ניהול שיעורי תורה ברבים עבור האורחים, בעש"ק ש"פ בראשית תשל"ח הכניס לכ"ק אדמו"ר דו"ח עם שמות המשתתפים בשיעורים, וע"ז בא המענה דלקמן:

כ"ה, עש"ק פ' בראשית, ה'תשל"ח

הר"ז שי' וילימובסקי

כ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל לענות למכתבו מעש"ק.

עש"ק בראשית ובודאי מכינים התועדויות בש"ק זה כמתאים ל"השלמה ותוספת אור כי טוב" - כלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר

ופשוט שכוונתי לכ"מ שבנ"י נמצאים שם ותהיינה בהצלחה רבה.

בהתאם לזה - דאג הנמען, תיכף ומיד עם קבלת המענה בצהרי יום ועש"ק, להעמיד כמה אברכים ובחורים שטלפנו לכל רחבי תבל כדי למסור להם דברי כ"ק אדמו"ר, ותוך כדי כך כתב לכ"ק אדמו"ר: "מצורף כאן המענה מכ"ק שליט"א, וזהו הלשון שקיבלנו כמצורף בזה. ומיד ניגשו לפעולה נמרצת להודיע, וכפי רצון כ"ק שליט"א, ובזריזות הדרושה. מטלפנים לכל המקומות, ולבטח יהי' כפי הדרוש ובכל המובנים ממש".

חפץ חיים, כ"ו טו, אלג-תשל"ח
אשר קראתי לך זכרון
כ"ק שליט"א
חפץ חיים
1978

ונכבשה הארץ לפני ה' ולפני עמו

(דברי הימים א, כ"ב, יח.)

לפני שישים וחמש שנה נפתחה בסערה "מלחמת תנופה" לכיבוש ארץ ישראל על ידי אור היהדות והחסידות, אור התורה והמצוות. במסגרת פעילות זו, ביקרו חסידי חב"ד כמעט בכל קיבוצי וישובי הארץ וערכו שם "ערבי חב"ד", והראו להם את האור כי טוב. סקירה מרתקת על מבצע "ופרצת" זה, שהי' אבן היסוד לפעילות החב"דית בארץ הקודש

מעבר למסך 'השומר הצעיר', הייתי כבר מחולל שם מהפכה", אך עדיין לא הי' זה באופן פומבי.

קומה אחת

ביום ב' דחול המועד סוכות תשי"ז התקיים באולם 'בית יעקב', בפינת הרחובות קינגסטון ולינקולן, הכינוס הראשון של צעירי אגודת חב"ד וקבלת פנים לאורחים שבאו מרחבי העולם. במהלך הכינוס, מסר המנחה בשם המזכיר הרב **חיים מרדכי אייזיק חדקוב** ע"ה שהרבי הביע את רצונו להשתתף בעצמו בכינוס, ולכן החלק השני של הכינוס יתקיים באותו ערב בעת התוועדות שמחת בית השואבה לתלמידי הישיבות, המאורגנת מדי שנה ע"י ה'מרכז לעניני חינוך' בסוכה הגדולה בחצר 770 (סקירה מיוחדת על התוועדויות אלה - ראה קובץ לחיזוק

במאמר הראשון הנחה הרבי את תפקיד הדור השביעי - להביא להתגלות עיקר שכינה בעולם הזה, בגאולה האמיתית והשלמה.

עבור כך, אין להסתפק בעבודה עם עצמו אלא יש לפעול על הזולת, כמו שעשה 'הראשון' - אברהם אבינו, שעליו נאמר "ויקרא שם בשם ה' א-ל-עולם" ואמרו חז"ל אל תקרי **ויקרא** אלא **ויקריא**.

אך נראה, כי לפני 65 שנה, בחול המועד סוכות תשי"ז, הייתה 'עליית מדרגה' ותנופה רצינית בעניין זה.

יחידים אמנם זכו לשמוע על כך מהרבי ביחידות קודם לכן, כמו העסקן והסופר הרב **אברהם אליהו מוקוטובסקי** ע"ה (ששינה בהמשך את שמו ל(אליהו) כי טוב), שכאשר הי' אצל הרבי בשנת תשי"ג התבטא הרבי בפניו: "לוי היו לי כמה עשרות צעירים, שהיו חודרים אל

ההתקשרות ס"ו), במהלכה יקדיש הרבי שיחה מיוחדת עבור משתתפי הכינוס.

ואכן, בעת ההתוועדות הזכיר הרבי את היותה המשך לכינוס הראשון של צעירי אגודת חב"ד, ונשא שיחה בקשר עם עבודתם של צעירי אגודת חב"ד.

הרבי נעמד על שני קצוות הקיימים בהנהגה כללית על פי תורה. מחד, אין להרבות גרים בעם ישראל, ואדרבה, משתדלים להמעיט בזה. דבר המבטא שלא משתדלים למשוך אנשים נוספים.

מאידך, בנוגע לבני ישראל עצמם, אי אפשר להיות רגוע עד שכל יהודי יתנהג כפי שיהודי צריך להתנהג, כיוון שכל ישראל הם 'קומה אחת שלימה' ואפילו גדול שבגדולים צריך להיות נוגע לו מעמדו ומצבו של הקטן שבקטנים ועליו לעשות עבורו מה שביכולתו, ויותר ממה שביכולתו.

ההוראה מכך, שיש לצאת ולהשפיע גם על ה'חוצה', ולא להסתפק בזה שהוא וסביבתו מתנהגים כדבעי.

המשיך הרבי ואמר, שבהנהגת מלחמה ישנם שתי אפשרויות - מלחמת הגנה ומלחמת תנופה. במלחמת הגנה, כל עוד האויב לא יצא להילחם לא עושים דבר נגדו. רק כאשר האויב יוצא ומתנפל על עיר ויושביה, לוחמים מולו כדי להגן על העיר. לעומת זאת במלחמת תנופה, לא

מחכים שהאויב יפתח במלחמה אלא באים אליו ועורכים עימו מלחמה.

היתרונות שיש במלחמת תנופה על מלחמת הגנה הם בשניים: ראשית כל, במלחמה כל צד מחפש את נקודות התורפה אצל הצד השני ושם נלחם בו בכל כוחותיו. במלחמת תנופה, ישנה האפשרות לבחור את נקודות התורפה אצל האויב לפני שהאויב מוצא את נקודות התורפה בצד הלוחם.

שנית, במלחמת תנופה ניתן לסדר שהמלחמה לא תפריע להנהגת המדינה בעת המלחמה.

"ככל הדברים האלה הוא במלחמת היראים עם החפשים לעת-עתה, שיש בזה שני אופנים: מלחמת הגנה ומלחמת תנופה..."

מלחמת תנופה היא: לא מחכים עד אשר הם יתחילו ללחום, אלא אדרבה, הולכים למחנם ומאירים שם באור התורה והמצוה, וצדים מהם נפשות לקרבם לאביהם שבשמים...

המורם מכל האמור:

אל לנו להסתפק בחוגים שלנו, אלא מוטלת עלינו החובה להכנס בשדה האויב - אלו האומרים שהם אויבים אותנו - ולהאירם בנר מצוה ותורה אור."

במהלך החודש הרבי קירב אותו מאוד. פעמים מספר הורה לו הרבי במהלך התנוועדויות אותו החודש לומר לחיים, ובהתנוועדות שמחת תורה קרא לו הרבי ונתן לו בקבוק 'משקה' ליטול עימו בדרכו חזרה לארץ ישראל.

בשנים ההם ה' הרבי מקבל ליחידות שלוש פעמים בשבוע, בימי ראשון שלישי וחמישי. ר' שמואל התעתד

שיעשה ויצליח

בין האורחים שנכחו בהתנוועדות זו, ה' גם נציגם של צעירי חב"ד בארץ הקודש, ר' שמואל בלז'ינסקי ע"ה.

ר' שמואל ה' באותה עת אברך צעיר שהתגורר ברמת גן, ונסע אז בפעם הראשונה לרבי.

נתתי כבר בקבוק משקה בשמחת תורה. כשתגיע לארץ-הקודש, תתוועד בכל מקום ומקום. תלך לצעירי אגודת חב"ד ותאמר להם שכבר הגיע הזמן לצאת ל'מלחמת תנופה', לכבוש את כל ארץ ישראל... שיפסיקו עם הוויכוחים ויתחילו לעשות".

ר' שמואל ה' המום מעצם היחידות ומהדברים שאמר לו הרבי. באותו זמן הבין כי הרבי הטיל עליו שלוש שליחויות נפרדות: למסור ליצחק דמיאל את היין וההודעות האישיות, להתוועד בכל מקום ומקום עם המשקה שקיבל בהתוועדות, ולהעביר לצא"ח את המסר התקיף של הרבי.

כשחזר לארץ הקודש סר לביתו של יצחק דמיאל שגר לא הרחק ממנו. דמיאל ה' מופתע מאוד לשמוע שיש לר' שמואל שליחות מהרבי עבורו.

יצחק דמיאל

ר' שמואל בלז'נסקי

לחזור ארצה למחרת שבת נח, וביום חמישי שלפני אותה שבת נכנס ליחידות. במוצאי שבת נח, רבע שעה בלבד אחרי הבדלה, ניגש לר' שמואל המזכיר הרב **יהודה לייב גרונו** ע"ה, ולהפתעתו הודיע לו שהרבי קורא לו לחדרו הק'.

לימים תיאר ר' שמואל את הרגעים הללו בהתרגשות: "חגרתי בזריזות את הגראטל ונכנסתי אל הרבי. על שולחנו הקדוש של הרבי ה' מונח גביע ובו מעט יין שנותר מהבדלה. הרבי מזג מעט יין לתוך כוס פלסטיק שעמדה על השולחן ואמר לי: "את זה תתן לר' **יצחק דמיאל**, ותאמר לו שהיין הוא מההתוועדות. תאמר לו גם כי אין איתנו יודע עד מה, ושיעשה ויצליח".

אחרי שלקחתי את הכוס הוסיף הרבי עוד כמה פרטים אישיים למסור ליצחק דמיאל, ואז חזר ופנה אלי אישית: "לך

לשמע הדברים אמר: "ככה? ככה? זה נורא מחייב. זה נורא מחייב". דמיאל הבין שהרבי רוצה שיעשה משהו עבור 'הפצת המעיונות', אך לא ידע מה וכיצד לעשות. הם סיכמו להיפגש בהמשך ולדון על הדברים.

למחרת נסע ר' שמואל למשרדי 'צעירי אגודת חב"ד', והודיע להם על השליחות שהטיל עליו הרבי להעביר להם. בעקבות ההודעה כונסו כל חברי ההנהלה, ור' שמואל חזר בפניהם על

דברי הרבי, ואחר כך הוסיף ואמר: "הרבי נתן לי משקה להתוועד. אינני יודע עוד על מה ולמה. עדיין לא ברור לי מה הן המטרות שעלי להשיג בהתוועדויות אלו, אבל תחושתי היא, שהשליחות אליכם והשליחות הפרטית שלי קשורות איכשהו זו בזו. הרבי מודיע לכם שכבר הגיע הזמן לכבוש את כל הארץ. גם בחג הסוכות השנה הרבי דיבר על כך שדי במלחמת מגן והגיע הזמן למלחמת תנופה. וכשהרבי מדבר על מלחמת תנופה, אני כקצין בצבא מבין

יצחק דמיאל

יצחק דמיאל נולד ברדומישל שבאוקראינה בשם יצחק שוויגר. בצעירותו למד ב'חדר' ובישיבת וואלאז'ין, אך בגיל 16 נסע לאודסה שם למד בגימנסיה המקומית ועזב את דרך הישר. עוד לפני עלייתו ארצה, שימש כמחנך בבית ספר עברי בפולין וייסד את הדו שבועון הציוני לילדים 'צפיריים'. הוא עלה לארץ ישראל בשנת תרפ"א, התיישב ברמת גן, ושימש כמנהל במספר מוסדות חינוך מפורסמים שהיו מזוהים עם תנועת השמאל הציונית מפא"י.

התפנית המשמעותית בחייו התרחשה בשנת תשי"ד, כאשר נכנס באקראי לבית כנסת חב"ד "סוכת שלום" ברמת גן. באותה

שעה התקיים במקום שיעור חסידות, והוא התיישב בפניה והאזין לשיעור בקשב רב. לאחר השיעור החל לדבר עם ר' שמואל בליז'ינסקי - שהשתתף אף הוא באותו שיעור, אשר קישר אותו עם אביו, הרב החסיד ר' מאיר בלז'ינסקי ע"ה. הוא החל להגיע לשיעורי חסידות שנמסרו על ידו, ובהמשך אף למד איתו בחברותא. עם הזמן התחזק דמיאל והפך לשומר מצוות. הוא אמנם שמר על הופעתו החיצונית הקודמת, אלא שהוא לבש כובע באורח קבע, ובפנימיותו הפך ליהודי שומר מצוות לכל דבר ועניין.

בשנת תשט"ז פירסם בביטאון "הפועל הצעיר" מאמר חריף תחת הכותרת 'עד

בית, יום, חודש, שנת

כבוד תהלה צעירי אגודת חב"ד בארץ ח"ו
הלייבוב רח' הרב קוק 16, ת.ד. 4466
אבקש לציין את המסות והפרטים דלהלן ב"ספר החסידים" ליום המסולל פ"ח טבת תשפ"ג

שם פרטי: אריאל
שם משפחה: מנחם
שם האב: אריאל
שם האם: חנה
מקום הלידה: כאמלוב, אוקראינה
שנת הלידה: _____

באיות וסיבות לפר

שנת: _____ עיר יצאת: _____ התעסקות: _____
שם האשה: חנה שם אבית: _____ שם אמת: _____
מסות בגיבוש: 137, 138, 139

המזכרת: _____
תלפון סמי: _____
תעודה: אריאל מנחם / אריאל

הנחה: באם יש לו אינפורמציה חשובה נוספת, נא לציין על טופס נפרד.

כרטיסו של יצחק דמיאל בספר החסידים

מתי? בו התריע על השפעותיו החמורות של החינוך במדינת ישראל, שיויבל בסופו של דבר לניתוק מוחלט מהתורה ומצוותיה, וקרא לחשיבה מחודשת כיצד לחבר את הנוער לשורשיו. המאמר עורר בארץ הדים רבים ואף ראש הממשלה דאז, דוד בן גוריון, התייחס אליו.

בעקבות המאמר שלח לו הרבי מכתב בו עודד אותו להמשיך ולכתוב בנושא זה. מכתב זה פתח התכתבות ארוכה ומיוחדת עם הרבי, במהלכה אף קיבל מהרבי מענות לשאלותיו בתורת החסידות. תוך כדי כך עמד הרבי בקשר עם הרב מאיר בליז'ינסקי, במטרה שיסייע לדמיאל בהכרת עולם היהדות והחסידות.

על פעילותו ועזרתו בארגון שבתות חב"ד בקיבוצים, הודה לו הרבי במכתב מאלול

תשי"ז: "יישר כוחו בעד היותו, כפי שכותב, המקשר בין אנ"ש והקבוצים השונים שמבקרים שם".

במסגרת מפגשיו עם צעירים וצעירות בנושאי יהדות, שלח דמיאל את שאלות הצעירים לרבי וקיבל סדרת מכתבים עמוקים הנוגעים בנושאי אמונה שעניינו את הצעירים.

דמיאל נפטר בגיל שמונים, בח' שבט תשל"ב.

לכבוש את המבצרים

עתה כבר ה' ברור שצעירי חב"ד, ר' שמואל ויצחק דמיאל, שותפים לשליחות אחת. ר' שמואל ויצחק דמיאל

שמדובר במלחמת כיבוש - ואני רואה

את הדברים קשורים גם אלי".

של דת. שרר נתק מוחלט בין העולם הדתי לעולם הלא דתי, ולהיכנס להרצות שם על יהדות הי' מופרך לגמרי.

דווקא משום כך, דברי יצחק דמיאל היו נכונים ומדויקים. הקיבוצים ענו בהחלט להגדרה של מבצרי האויב הכי חזקים, ונפלה ההחלטה לכבוש אותם. דמיאל הכיר אותם מבפנים וידע את נקודות התורפה שלהם. דמיאל ור' שמואל החלו מדברים כמעט מידי יום, ואמונתם בהצלחת הפעילות הלכה והתחזקה.

בסופו של דבר, הם הגיעו לסיכום כזה: דמיאל שעמד בקשר עם ראשי ועסקני מפא"י יביא את הקיבוצים, ור' שמואל יביא את החיילים - החסידים שיפעלו בשטח.

כשהכל הי' מגובש, הם נפגשו עם צעירי אגודת חב"ד והודיעו להם על התכנית. "בהתחלה הם חשבו שאנחנו לא מציאותיים" סיפר ר' שמואל. "איזה קיבוץ יתן לחב"דניקים להיכנס אליו? - הם היו בטוחים שדמיאל משוגע לגמרי, והאמת שאני יכול להבין אותם... אבל התעקשנו. נתנו להם להבין שאנחנו מתכוונים לפעול בין בהסכמתם ובין שלא בהסכמתם, ואז הם הסכימו להקשיב לנו ברצינות. לא ביקשנו מהם הרבה, ביקשתי מהם רק להתחיל לארגן התכנסויות של אנ"ש בכל מקומות הריכוז שלהם, כדי שאוכל למלא את הוראת הרבי להתוועד, וכדי להעביר

הרגישו שהם ה'מחותנים' העיקריים בשליחות, והאחריות לקיומה מוטלת לכל לראש עליהם. הם החלו להיפגש בתכיפות, כדי לחשוב יחד כיצד לממש את כוונותיו של הרבי, והתכנית החלה אט אט לקרום עור וגידים.

באחת הפעמים שנפגשו, פנה דמיאל לר' שמואל ושאל אותו: "הרבי דיבר על מלחמת תנופה. אתה הרי איש צבא. תגיד לי אתה, איך יוצאים למלחמת תנופה?" ר' שמואל חשב מעט וענה: "ראשית, עושים הערכת מצב של החזית - מיהו האויב ומהם כוחותיו, אחר כך מבררים איפה ממוקמים המבצרים שלו ומהם נקודות התורפה שלהם. בשלב הבא מחפשים את הדרך הטובה ביותר להילחם עם האויב." יצחק דמיאל השיב מיד: "אם כך, יש לי קו מחשבה. הרבי מבקש לכבוש את כל הארץ. אם כן, הארץ כולה היא החזית. כשאני מחפש את המבצרים האיתנים ביותר בחזית הזו, אני מוצא את הקיבוצים. צריך לכבוש את הקיבוצים - ואז כל החזית תתפורר."

באותם ימים, דיבור על כניסה לקיבוצים הי' תלוש מן המציאות. הקיבוצים היו אז 'סמל החושך', הם היו במרכז החברה, מנהיגי המדינה צמחו משם והכתיבו את האידיאולוגיה האנטי דתית ששלטה אז בשיח הציבורי. הקיבוצים היו ברובם מנותקים לחלוטין מכל מה שהדיף ריח

לאנ"ש את המסר ולשתף אותם בביצוע תוכנית הכיבוש. החבר'ה מצא"ח הקשיבו, ובסופו של דבר הסכימו לשתף פעולה".

במהלך השעות הרבות שבהם ישבו ודנו על הנושא, הגיעו יצחק דמיאל ור' שמואל לכמה מסקנות. המסקנה הראשונה הייתה, שהדבר הראשון והיחיד שניתן לעשות בקיבוצים, הוא פשוט להימצא שם. לא ניתן בשלב ראשון לפתוח שם שיעורים או להרצות הרצאות, כי הקיבוצניקים פשוט יזרקו את החסידים מכל המדרגות. דבר ראשון צריך רק להפגין נוכחות בכדי שיכירו אותם, ואולי כך יוצר קשר.

המסקנה השניה, נגעה למועד הביקורים. על מנת שיוכלו ליצור קשר הן עם המבוגרים והן עם הצעירים, לא כדאי להגיע בשעות היום כי המבוגרים עובדים בשעות אלה, ובשעות הלילה מפסידים את הצעירים שהולכים לישון. המסקנה הייתה איפוא, שהמועד המתאים ביותר לביקורים הוא שבת, המקובלת בקיבוצים כיום מנוחה רשמי.

חבל על כל רגע שחולף

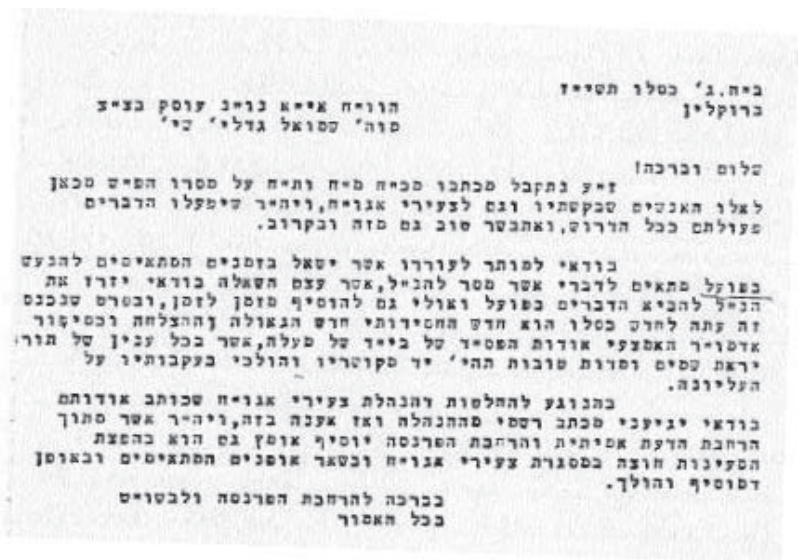
בדו"ח מכ"ח מר חשון כותב ר' שמואל לרבי את עיקרי התכנית: "היות וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בשיחה בשמחת בית השואבה שדי למלחמת מגן

וצריכים לצאת למלחמת תנופה, על כן אני אדרוש שכל אחד מצא"ח יתגייס למלחמת תנופה. והוא ששבת אחת בכל שלושה חודשים, צריך כל אחד להקדיש לפעולות צא"ח. והנהלת צא"ח צריכים לתכנן שבכל ישוב וישוב בארץ בלי יוצא מן הכלל, אפילו קיבוצים של מי שלא יהי, צריכים לבקר שם צא"ח.

... ישלחו זוגות לשבת לשבות בישוב ושם הם יראו כבר מה שחסר ומה שצריך לעשות. ובכלל, דבר זה יעודד את אנשי המקום אשר אליו הגיעו. ואמרת אפילו לקיבוץ חפשי לגמרי יסעו שני אנשי צא"ח, ושם ישבתו שבתם ושאנשי הקיבוץ יראו אנשים דתיים אצלם וינסו לדבר איתם על יהדות, ולדעת זה עניין גדול. פשוט שלא יהיה ישוב בארץ שאנ"ש לא יבקר שם. אני לקחתי על עצמי לסדר את זה. כבר קניתי מפת ארץ ישראל וברשותי מצוי ספר על כל ישוב, ובו מפורט איזה סוג אנשים יש שם, ולפי זה אני אתאים את האנשים אשר נשלח לשם".

בג' כסלו השיב הרבי על דו"ח זה: "זה עתה נתקבל מכתבו מכ"ח מר חשון ותשואות חן על מסרו הפ"ש מכאן לאלו האנשים שבקשתיו וגם לצעירי אגו"ח, ויה"ר שיפעלו הדברים פעולתם ככל הדרוש. ואתבשר שוב גם מזה ובקרוב".

בהמשך המכתב כותב לו הרבי שבוודאי למותר לעוררו שידאג לדבר עם דמיאל

שוב עם דמיאל על מנת לסכם את פרטי התכנית, והחל לערוך את ההתוועדויות בריכוזי אנ"ש בארץ.

ההתוועדות הראשונה הייתה בתל אביב. כל אנ"ש שהתגוררו אז בתל אביב הגיעו. איש לא נפקד מהאירוע הזה ונכחו בו זקני החסידים כדוגמת הרב אליעזר קרסיק, הרב שאול בער זיסלין, הרב אלכסנדר סנדר יודאסין, העסקן הוותיק ר' פיניע אלטהויז וכן כל יתר אנ"ש שהתגוררו בתל אביב ללא יוצא מן הכלל. כולם ביקשו לשמוע מהאברך הצעיר ר' שמואל על ביקורו אצל הרבי ועל השליחויות שהוטלו עליו.

לאחר שסיים לספר את חוויותיו האישיות, ניגש ר' שמואל לעניין

ולשאול אותו בזמנים מתאימים מה נעשה בפועל בהתאם לדברי הרבי, שעצם השאלה תעורר אותו לפעול בעניין ואף להוסיף בכך.

למחרת כותב הרבי לראשי צא"ח מכתב נוקב אודות אי-הפעילות: **"חבל על כל יום וכל שעה וכל רגע החולף ועובר, שמלבד שהזמן הוא אבידה שאינה חוזרת, הרי בנידון דידן הוא מוסיף חזקה דהעדר הפעולות דעד עתה..."**

באותם ימים, פרץ מבצע קדש, שכונה גם כן מלחמת סיני, ובמהלך המלחמה גוייס ר' שמואל ונשלח לחזית. בשל כך, התכנית התעכבה זמן נוסף וההתוועדויות נדחו. כשהמערכה הסתיימה והוא שוחרר לביתו, נפגש

כל יומא ויומא עביד עבידת'י

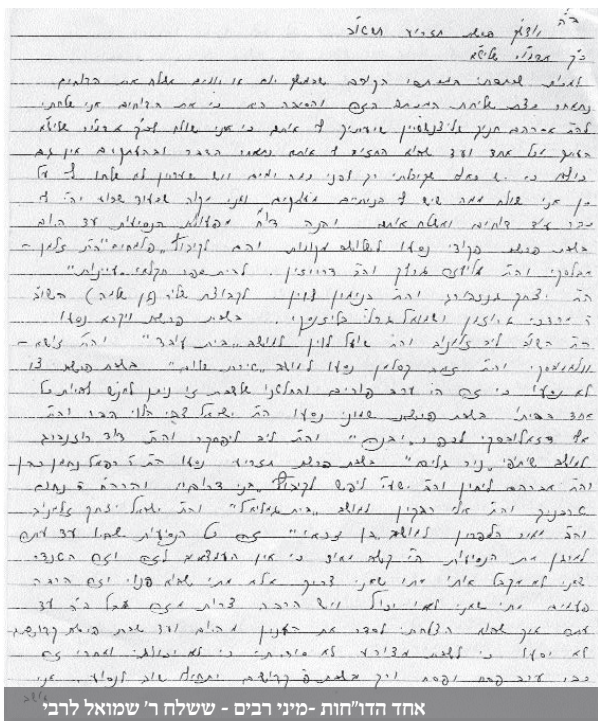
הניסים הגדולים שארעו באותם ימים -
כיבוש חצי האי סיני במבצע קדש תוך
פרק זמן קצר - גרמו להתעוררות גדולה
בקרב העם בארץ הקודש.

ר' שמואל חש שאין זמן מתאים מזה
לצאת ולפעול, וכך הוא כותב לרבי
במוצאי שבת פרשת ויגש, אור לה' טבת
תשי"ז: "בארץ מורגשת התעוררות
לדת אחרי הניסים שהראנו ה' בקרבות
האחרונים בסיני. כולם אומרים שזה

שלשמו התכנסו. הוא סיפר על שלושת
השליחויות שהטיל עליו הרבי. סיפר
על המחשבות הרבות שהוא ויצחק
דמיאל השקיעו בנושא ועל המסקנות
שהגיעו אליהן. כשסיים לפרט ולהסביר
את התוכנית, אמר להם: "כעת מתחיל
הגיוס. כל מי שמשכים להיקרא אל
השורות בכל עת שיזדקקו לו, יקבל
מהמשקה המיוחד שנתן לי הרבי בעבור
ההתוועדויות, ומי שלא יסכים, לא
יקבל".

הוא לא הציג זאת כפקודה ולא כפה דבר

על איש. זו הייתה
הצעה עבור מי
שמעוניין בכך,
וכולם הסכימו
לכך. התכנסויות
דומות היו גם
בשאר ריכוזי
חב"ד בארץ
הקודש, כגון
כפר חב"ד, רמת
גן, ראשון לציון
ופתח תקווה,
והשיגו את אותן
תוצאות - כל
אנ"ש ללא יוצא
מן הכלל הצטרפו
למערכה.

אחד הדו"חות -מיני רבים - ששלח ר' שמואל לרבי

להשתתף בשליש הוצאות הקשורות בהנ"ל, אלא שכדרכי בשליש האחרון".

כלומר, הרבי הודיע שבכדי לעורר את אנ"ש להצטרף למערכה - הוא ישתתף בעצמו בשליש מן ההוצאות, אך כדרכו בשליש האחרון.

מכתב זה אכן עורר את צא"ח ואנ"ש לפעול. כך מציין ר' שמואל בדו"ח נוסף ששלח לרבי מאוחר יותר: "הראיתי את המכתב לר' לייב זלמנוב, וכמו כן כן הראיתי את המכתב בישיבת ההנהלה. . . וזה באמת עורר את כולם". בהמשך הדו"ח הוא כותב על מגבית שנעשתה ובה הצליחו לאסוף כחמש מאות לירות.

לשון הצעה

כעת הי' צריך ליישם את התכנית הלכה למעשה.

ר' שמואל יחד עם הרב אברהם חנוך גליצנשטיין ע"ה הכינו טפסים וחוזרים לאנ"ש. הרב גליצנשטיין כתב לרבי מכתב בדואר מהיר: "בקשר לתכנית של שליחת כמה זוגות מאנ"ש מדי שבת בשבתו למושבים, קיבוצים וערים שונות. . . סידרנו טופס של שני מכתבים שיישלחו לאנ"ש שיצטרכו לבקר. מכתב אחד המודיע שלשבת זו נקרא לנסוע לאחד המקומות, בו מבקשים הסכמתו לכך. . . והמכתב השני הודעה על מקום

הי' נס, על כן דיברתי עם ר' לייב זלמנוב שעתה הזמן לארגן את הצעתי, ולנסוע לשבת לישובים בכל הארץ. עתה אני מתכנן את זה. קניתי מפה של הארץ, ואני עובר על כל ישוב בלי יוצא מהכלל, בו יבקרו אנ"ש בשבתות".

בהמשך הוא מביע את תקוותו כי כבר בשבת פרשת בא ג' שבט יצאו לדרכם עשרה זוגות, אבל בפועל הדבר התעכב עוד חודשיים ימים. בהמשך הדו"ח מתאר ר' שמואל את כל המכשולים שנערכו בדרכו.

על המכתב הזה השיב הרבי בי"ג טבת: "במענה על מכתבו ממוצש"ק. - מובן שמצערת התסבוכת בהבאה לפועל של עניני החב"ד והפצת המעיינות, כי הרי צ"ל כל יומא ויומא עביד עבידתי, ובפרט מצער כשאין מנצלים ימי סגולה וכמו חדש כסלו וחנוכה והתעוררות הכללית הנרגשת בתוככי בני ישראל אשר באה"ק ת"ו ואם בהנוגע לכאן"א מאנ"ש מצער הנ"ל עאכו"כ בהנוגע לצעירי אגו"ח שתובעים מהם יותר וזכותם גדולה יותר, וכמו שכתבתי כבר כ"פ, ומה בצע לכפול ולשלש עוד פעם ועוד פעם".

ובהמשך המכתב כותב הרבי: "במ"ש אודות המבצע דביקור בישובים וכו' הנה בכדי לזרז הענינים, ברשותו להודיע אשר בל"נ אעורר את אנ"ש

זוג, וכידוע טבעי בני אדם שלא עם כל אחד רוצה להצטרף, וכן לפעמים שידע הבן זוג יגרום זה להסכמה בלבב שלם, כן בהנוגע לתחבורה לכאורה יש להוסיף שבאם אינו זקוק לזה ויסע עצמאית מבקשים להודיע בעוד מועד."

השינויים בוצעו, וכך ה' הנוסח הסופי של המכתבים שנשלחו לאנ"ש:

לכבוד _____

שלום וברכה!

הננו להציע לך בזה למלא תפקיד ביקור מטעם צעירי חב"ד במושב _____

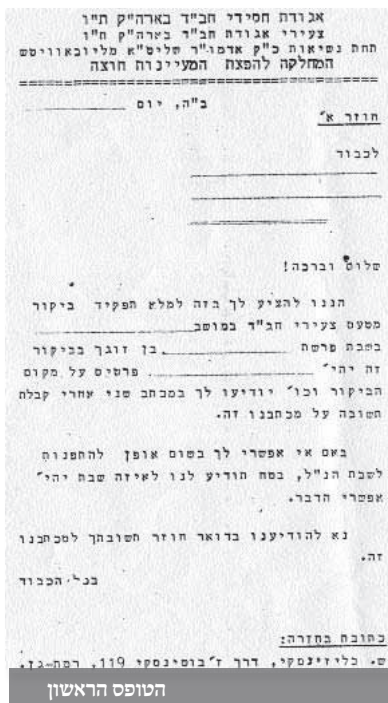
ר' אברהם חנוך גליצנשטיין

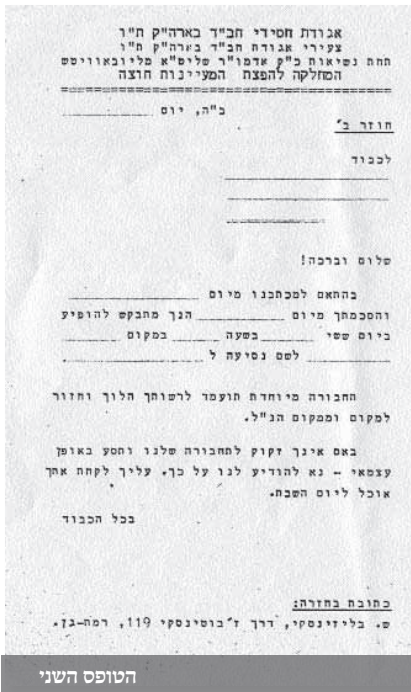
הביקור והיכן שהוא צריך לבוא". וצירף למכתב את הטפסים.

הרבי השיב על כך בח"י שבט והורה להכניס כמה שינויים בטפסים:

"כיוון שכבר נשלח לכאן ומחכה למענה, עונה הנני על זה שלא בתור אפילו של מכתבי התכופים, ובמכתב א' יש לשנות מלשון של פקודה ללשון של הצעה, ז"א שמציעים לך במקום שהנך נקרא, וכמו כן גם להוסיף שאם בשום אופן אי אפשר שיתפנה לשבת זו בטח יודיע לאיזה שבת אפשר הדבר.

כן בטח יקשה על המוזמנים נתינת הסכמה סתם מבלי לדעת מראש מקום הביקור וכו', ולא עוד אלא שיש לחשוש שנתנת הסכמה תהי' תלויה מי הוא הבן

בשבת פרשת _____ . בן זוגך יהי
 _____ . פרטים על מקום
 הביקור וכו' יודיעו לך במכתב שני
 אחרי קבלת תשובה על מכתבנו זה.

באם אי אפשרי לך בשום אופן
 להתפנות לשבת הנ"ל, בטח תודיע
 לנו לאיזה שבת יהי אפשרי הדבר.

נא להודיענו בדואר חוזר תשובתך
 למכתבנו זה.

בכל הכבוד.

לאחר שהנמען הי' משיב ומביע את
 הסכמתו, הי' ר' שמואל שולח טופס
 נוסף:

לכבוד _____

שלום וברכה!

בהתאם למכתבנו מיום _____
 והסכמתך מיום _____ הנך
 מתבקש להופיע ביום שישי _____
 בשעה _____ במקום _____ לשם
 נסיעה ל _____ .

תחבורה מיוחדת תעמוד לרשותך הלוך
 וחזור למקום ומקום הנ"ל.

באם אינך זקוק לתחבורה שלנו ותיסע
 באופן עצמאי - נא להודיע לנו על כך.
 עליך לקחת אתך אוכל ליום השבת.

בכל הכבוד.

אצל ר' שמואל הכל הי' מתוכנן ומסודר
 כדבעי. הוא הכין גם כן דו"ח ביקור,
 שאותו היו צריכים המבקרים בקיבוץ
 למלא, ובו רשמים על הקיבוץ, מצב
 היהדות במקום, אילו פעולות נעשו ומה
 כדאי לעשות עוד בעתיד. גם דוחו"ת
 אלו נשלחו לרבי.

אנשים אחים אנחנו

בשל האמצעים הלא מרובים שעמדו
 אז לרשותם, הוחלט לדאוג שהקיבוצים
 שבהם מבקרים בשבת אחת יהיו

קרובים אחד לשני, בכדי לחסוך בעלויות התחבורה.

כפתיחה נבחרו הקיבוצים: 'גן שלמה' - שהי' קיבוץ של אנשי מפ"ם. 'פלמחים' ו'עיינות', שהי' בית ספר לנוער עובד של מפא"י.

יצחק דמיאל חייג אל רכז התרבות בגן שלמה, שהייתה ביניהם היכרות ואף ידידות מסויימת. "אני רוצה לשלוח אליך מישו מחב"ד - אמר לו - בן אדם נחמד שכדאי לך להכיר. אם תסכים, הוא יבוא אליך ויאמר לך מה הוא מבקש". הרכז הסכים. למחרת הופיע אצלו ר' שמואל. הוא הציג את עצמו בפניו ואמר לו: "ראה, כולנו יהודים, רק לפני חודש בערך נלחמתי לצידיך במלחמת סיני - ולמרות זאת אנחנו שייכים לשני עולמות מנותקים לחלוטין זה מזה. מדוע זה צריך להיות כך? בוא נכיר זה את זה. אנחנו חסידי חב"ד נבקר אצלכם, ואתם תבקרו אצלנו בכפר חב"ד".

רכז התרבות לא ידע מה להשיב. מעולם לא הופנתה אליו בקשה שכזו. הוא לא הי' יכול להסכים לה, אך גם לסרב לא יכל. הוא הבטיח שיביא את ההצעה לפני ועד הקיבוץ, ו"הם יחליטו". בצורה זו או אחרת שב הסיפור ונשנה גם בשאר הקיבוצים.

ר' שמואל השתמש בכל סיבה אפשרית כדי לשכנע את רכזי התרבות ומזכירי

הוועדים להסכים. הוא הזכיר את העובדה שכפר חב"ד מאוכלס ביהודים שעלו מברית המועצות, שהיוותה בקיבוצים מסוימים אטרקציה מעוררת.

ב'עיינות' למשל פגש דווקא במנהלת שבאה מבית דתי. כששמעה את בקשתו אמרה שיש אצלם גם כמה בני נוער דתיים, ואולי מתאים יותר שהאורחים מכפר חב"ד יהיו בחברתם... אבל ר' שמואל צחק ואמר שהוא מחפש דווקא את הנוער הלא דתי כדי לחזק את הקשר ולהעמיק את ההיכרות עימו; המנהלת חככה בדעתה ולבסוף הסכימה שהחב"דניקים יופיעו לפניהם בכמה שירים חסידיים. ר' שמואל לא התנגד.

סעודת מצווה

השבת הראשונה נקבעה לפרשת פקודי - פרשת שקלים. הי' צורך להשקיע בביקור הראשון המון מחשבה, כי כל הדבר הי' חדש לחלוטין ולא הי' לאף אחד שום ניסיון בכך. לקיבוץ 'פלמחים' למשל חיפשו צוות עם תכונות כאלה: אחד שיהי' יוצא רוסיה ואחד שיהי' א לעבעדיקער', טיפוס חי ותוסס, בסוף נבחרו ר' **זלמן אבעלסקי**, אליו צורפו ר' **אלעזר גורליק** והת' (ר') **מענדל דריזין**. ל'עיינות' רצו אדם שיודע לדבר עם אדם שיודע לשיר, ולשם נשלחו ר' **איצ'קע גאנזבורג** והבעל מנגן החסידי הנפלא ר' **בנימין לוי**. לגן שלמה נסעו

אחרי שהתמקמו בחדרם חזר אליהם מאיר ואמר שלא הרחק מהקיבוץ יש יישוב של עולים חדשים מתימן שנקרא 'זרנוגה' ושם יש בית כנסת, ואם הם רוצים הוא ילווה אותם לשם. בדרך פנה אליהם ואמר: "תראו, לא הבטחנו לכם כלום. הבטחנו לכם רק אפשרות לשהות במקום וזה הכול. אבל באסיפת הוועד האחרונה הוחלט לכבד אתכם בדבר נוסף. מדי שבוע בשבוע אנחנו מקיימים בליל שבת התכנסות של חברי הקיבוץ באולם התרבות. בדרך כלל מופיעה לפני החברים אישיות ציבורית כמו שר, חבר כנסת וכדומה. אבל מכיוון שזה דבר חדש שבאים אלינו מכפר חב"ד, הוועד החליט שהשבת לא נזמין שום אישיות ציבורית. בקיצור", אמר, "הערב הזמנו את החברים להיפגש עימכם".

הוא הוסיף שבדרך כלל באים בערב שבת לאולם התרבות רק המבוגרים, אבל מאחר שזוהי שבת חורפית הוא לא יכול להתחייב כמה יבואו. הוא סיפר שהוועד תלה בחדר האוכל של הקיבוץ מודעה, שהזמינה את החברים להופעה שלהם בשמונה וחצי בערב.

הם חזרו מבית הכנסת, קידשו ואכלו. השבת נכנסה מוקדם והם סיימו את סעודתם בערך בשעה שבע. מכיוון שגם ר' שמואל וגם ר' מרדכי עבדו כל השבוע, הם היו עייפים מאוד ונשכבו

ר' מרדכי גרוזמן ור' שמואל שביקש לנסוע בעצמו, כדי לעמוד מקרוב על מה שקורה בשטח.

ביום שישי בצהריים לקחו רכב שהסיע את כולם יחד. ר' שמואל ור' מרדכי ירדו הראשונים. בפתח הקיבוץ קיבל את פניהם רכז התרבות, יהודי בשם מאיר, שהוביל אותם לחדר שהוקצה עבורם. כמובן שהם הביאו עימם אוכל מהבית. התכנית הייתה לשהות במשך השבת בקיבוץ - לשהות בלבד - ואולי יזדמן להם במהלך השבת לבוא בדיבור עם התושבים. הם נכנסו לקיבוץ כשעתים לפני כניסת השבת.

לנוח קמעא. הם שקעו בתרדמה עמוקה ולא שמו לב לשעה החולפת...

בשעה שמונה וחצי התעוררו מדפיקות עצות על הדלת. מאיר העיר אותם ואמר: "אתם לא יודעים מה קרה. חדר התרבות מלא לגמרי, כל הקיבוץ הגיע. כל החברים והחברות והילדים. האולם ממש מתפקע וכולם מחכים לכם", והוא הוסיף בחצי חיוך חצי דאגה: "תיזהרו שלא תעשו לי פשלות, אחרת מעיפים אותי מהג'וב הזה".

זוג החסידים הי' קצת בלחץ. בסך הכול, זו הייתה הפעם הראשונה שבה יופיעו לפני סוג כזה של ציבור. הם החלו

להתווכח מי משניהם ידבר... ר' שמואל אמר לר' מרדכי "אתה תדבר, הרי אתה הגעת מרוסיה ויש לך מה לספר", והוא אמר: "לא, אתה תדבר ראשון", וכך התווכחו כמעט עד שנכנסו.

לבסוף סוכם שר' שמואל יפתח. הוא החליט לדבר על פרק א' ב'שער היחוד והאמונה'; על דבר ה' שבכל דבר ועל תורתו של הבעש"ט בעניין השגחה פרטית, ואגב כך לספר מי הי' הבעש"ט וכן הלאה. כאשר הגיעו לאולם גילו שרכז התרבות כלל לא הגזים. המקום הי' באמת מלא וגדוש - ואנשים רבים אף נשארו לעמוד בחוץ מפאת הצפיפות.

קיבוץ או לא, ההרגשה הייתה חגיגית. השולחנות סודרו בצורת ח"ת וכוסו במפות לבנות. הזוג הושב בראש השולחן ומאיר התיישב לידם. כשהקהל השתתק, הרכז קם וסיפר לנוכחים את

השתלשלות העניינים. הוא סיפר על שיחת הטלפון שלו עם יצחק דמיאל, על המפגש שלו עם ר' שמואל, על החלטת הוועד - ואז הציג את ר' שמואל וביקש ממנו לומר את דבריו.

ר' שמואל ראה שאין לו ברירה... תוך כדי המתח שהי' שריו בו, מישש באצבעותיו את המפה שעל השולחן, ופתאום חש שהיא הפוכה - ובהשגחה פרטית הבזיק בו רעיון. הוא נזכר ששמע פעם בשם המגיד ממעזריטש או הבעש"ט, שבכל סעודת מצווה המפה הפוכה. הוא קם ואמר להם שהבעש"ט אומר שבכל סעודת מצווה או התכנסות לשם מצווה המפה הפוכה. והנה הוא רואה שהמפה שלידו אמנם הפוכה!... כל אחד החל לבדוק את קטע המפה שלפניו, ואז גילו שכל המפות היו הפוכות. קולות של צחוק בקעו מהקהל, והוא הרגיש שהקרח נשבר וחש הקלה עצומה.

כך עבר ר' שמואל לספר על הבעש"ט ועל דבר ה' שבכל דבר. לאחר מכן קם ר' מרדכי והתחיל לספר סיפורים מחיי החסידים ברוסיה. הי' שם בקיבוץ חבר ושמו **יונה כסה**, שהקיבוצניקים כינו אותו 'החב"דניק', כי הוא עצמו עלה מרוסיה והכיר את משפחתו של הרבי, עכשיו כיבדו אותו וביקשו גם ממנו לקום ולספר.

הוא קם וסיפר על משפחת הרבי, והוסיף שבקרוב הוא עומד לטוס לארה"ב,

ובתוכניתו להיכנס גם אל הרבי. האווירה התחממה עד כדי כך, שר' מרדכי הוציא מכיסו ספר תניא והחל מלמד מבפנים את פרק ל"ב. האנשים ישבו רתוקים לדבריהם, הם שוחחו עימם על חב"ד בכלל ועל כפר חב"ד בפרט, וכך המשיכו לשוחח עד השעה שתים עשרה בלילה.

למחרת בבוקר הגיע אליהם מאיר ואמר: "אין לכם מושג מה עשיתם בקיבוץ. האנשים הגיעו היום לארוחת הבוקר ודיברו ברצינות על מושגים של 'השגחה פרטית' ועל הניצוץ האלוקי שיש בדבר הגשמי, הם שוחחו והתווכחו על מה שדיברתם אמש וניסו לחפש את הניצוץ האלוקי שבדבר הגשמי - ולא בצחוק..."

הי' לזה המשך עוד באותו ביקור, בזמן סעודה שלישית הופיעו בחדרם של החסידים כמה חברים מהקיבוץ וביקשו לשוחח איתם. הם ישבו יחד וניגנו ניגונים חב"דיים ושוחחו בענייני חסידות. בצאת השבת באו רבים מחברי הקיבוץ על מנת להיפרד מהחסידים.

גודל הנחת רוח

גם בשני הקיבוצים האחרים קרו דברים דומים, והחשש ההתחלתי הפך להצלחה גדולה. התוכנית של יצחק דמיאל פעלה כמו שעון. כך או אחרת, הביקורים הללו עוררו בקיבוצניקים נימים רדומים, יהדות רדומה - וגם בצא"ח ראו את זה.

ההצלחה הראשונה בשלושת הביקורים
עודדה את כולם להמשיך בזה, ומאז זה
נהפך לעניין של קבע, ומדי שבת בשבתו
החלו לצאת בזוגות לכמה קיבוצים.

ר' שמואל המשיך לעמוד בקשר עם
קיבוץ גן שלמה וחבריו. לקראת חג
הפסח שלאחר הביקור שלח אליהם על
פי הוראת הרבי חבילת מצות שמורות.
אחר כך קיבל מכתב מאותו מאיר, שבו

הוא כותב: "בכל השנים הי' אצלנו בפסח
כמו שכתוב בהגדה על כל השנה: 'חמץ
או מצה'... על השולחן היו מונחים לחם
ומצות, ומי שרצה אכל לחם ומי שרצה
אכל מצות. כששלחת לי השנה מצה
שמורה, הבנתי שזה כבר לא הולך עם
חמץ.

קראתי לכל החברים ואמרתי להם
שיבחרו באחת מהשתיים - במצה

שבת חב"ד בעינות

בשבת הראשונה שבה יצאו חסידים ל"שבת חב"ד", נסעו לכפר הנוער עינות ר' איצ'קע גנזבורג
ור' בנימין לויץ ע"ה. אחד מצוות בית הספר החקלאי, מר משה בן נחום, העלה את רשמיו
מהשבת על הכתב ופרסם אותם בבוטאון העובד הדתי תחת הכותרת: "שבת חב"ד בעינות".
להלן קטעים מתוך הכתבה.

השליחים לעזוב את ביתם ומשפחתם לימי
שבתות, ולנדוד מכפר לכפר ומקיבוץ לקיבוץ,
ולפעמים למקומות שיש להנזר בהם ממאכל,
ובלי אפשרות להתפלל בציבור - האם כדאי
הדבר? האם שכרו אינו יוצא בהפסדו?

- על כל זה באה תשובה קבועה: שהם בעצמם
אינם יודעים בדיוק על מטרות בואם, הם רק
משמשים כ"חיילים של הרבי". הוא, הרבי,
ציווה, ועליהם להשמע ולציית לפקודותיו.

הרבי הוא "הרמטכ"ל" הרוחני שלהם, והם
בטוחים שהרבי רואה במבצע זה כעין צו עליון
שיש לרדת אל העם, ולכל העם: הן לדתיים
והן לאלה שרואים לעצמם לא-דתיים, שטרם
מקיימים מצוות מעשיות.

"בשבת פ' שקלים שהו בעינות שני שליחים
מטעם חסידי חב"ד: ר' בנימין לויץ ור' יצחק
גנזבורג. בזמן הקידושא-רבא השמיעו את
המנגינה שהרבי חיבר במעמד קהל אלפי
חסידי, שהתקבצו מכל קצווי תבל לימים
הנוראים ולחג הסוכות, על התפילה: "דרכך
אלוקנו להאריך אפיך לרעים ולטובים, והיא
תהילתך; למענך אלוקנו עשה ולא לנו, ראה
עמידתנו דלים וריקים".

במשך השבת התקיימו מספר שיחות על
קורות תנועת החסידות בכלל, ותנועת חב"ד
בפרט. . בעקבות השיחות התפתח וכוח
ער, בעיקר בצורה של שאלות ותשובות, על
החסידות בכלל, ועל הסיבות שהניעו את

השליחים הוא חבר מושב שנסד בפקודת הרבי על-ידי אנשים שהתחנכו ברוסיה ועלו ארצה אחרי מלחמת השחרור, יסדו את המושב החקלאי שפירד [כפר חב"ד] והקימו בו מוסד חינוך חקלאי ומקצועי לתפארת.

במוצאי יום מנוחה התקיימה עצרת כללית בהשתתפות כל הנוער. . העצרת הגיעה לסיימה בהגיע מכונית מאסף שאספה חיילים חב"דיים מהקבוצים ומכפרי הסביבה, וקבלה את השליחים שמלאו תפקידם באמונה בעיינות. בשעה מאוחרת עזבה המכונית את המשק כשממנה הדהדה התפלה בלוי הניגון של הרבי: "דרכך אלוקנו להאריך אפיק"...

שיטה זו של הליכה לשדרות העם הייתה נהוגה עוד ברוסיה, ותנועת חב"ד ממשיכה ללכת בה גם בארצות הברית, וכעת ניתנה הפקודה להתחיל במבצע זה גם בארץ ישראל. הרבי בטוח בנוער הישראלי הלוחם במסירות-נפש למען כבוד ישראל וארץ ישראל, שנוער יקר זה ראוי להימנות בשורות הנוער החב"די.

השליחים התחבבו על הנוער הדתי בעיינות. הם באו במגע גם עם הנוער הכללי שבמקום, אשר חלק מהם הוא בבחינת "אשר לא ידע את יוסף" מאחר שלא זכו לראות קיום מצוות מעשיות בבית אבא... ובראשונה נפגשו עין בעין עם הטיפוס של יהודי דתי חסיד. הנוער הזה התרשם עוד יותר כשנודע להם שאחד

וגודל הנחת רוח מהפעולות אודותם כותב – בוודאי למותר להאריך בזה. ובודאי אשר נשיאנו רבותינו הקדושים, אשר מסרו נפשם על הענין דאהבת כל אחד ואחד מישראל והפליגו בדבריהם גודל העניין, יוסיפו בהתעוררות רחמים רבים במקום עבודתם בקודש עתה, להוסיף הצלחה מרובה בפעולות האמורות והצלחה מופלגה, וברכה והצלחה גם בעניינים הפרטיים של כל אלו המתעסקים בזה. ובודאי שעל-ידי זה יוסיפו בפעולות אלו, ומצווה גוררת מצווה.

שמורה או בחמץ, והם העדיפו את המצה. השנה הייתה זו הפעם הראשונה, שבה לא ראו על השולחן שלנו בחדר האוכל שום פירור של לחם בליל הסדר".

מאוחר יותר בגן שלמה הכשירו את המטבח, ואחרי זה הקימו שם אפילו בית כנסת...

הרבי רווה נחת רוח רב מהביקור בקיבוצים. במכתב ששלח הרבי לר' שמואל הביע את נחת רוחו: "מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצאי שבת-קודש עם המוסגר בו, וכן מכתביו הקודמים,

ב"ה.ה' ניסן ה'תש"ז
ברוקלין

הור"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' סמואל גדלי' שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו ממוצ"ק עם המוסגר בו וכן
מכתביו הקודמים, ובודל הנחה רוח מהפעולות אודותם כותב בודאי
למותר להאריך בזה. ובודאי אשר נשיאתו רבוחתו הק' אשר מסרו נפשו
על הענין דאהבה כאו"א מישראל והפליגו בדבריהם בודל הענין, יוסיפו
בהתעוררות ר"ר בטקום עבודתם בקדש עהה, להוסיף הצלחה מרובה בפעולות
האמורות והצלחה מופלגה. וברכה והצלחה גם כענייניהם הפרטיים של כל
אלו המתעסקים בזה. ובודאי שעי"ז יוסיפו כפעולות אלו ומצוה גוררת
סגולה.

וכמו שזכרתי לעיל רעיון הביקורים וזכה לראות הפועל
שבה ופרי טוב מפעולות אלו, כן יזכה גם להבא לבשר טוב בזה אשר
הולכות הפעולות ומתגברות הן בכמות והן באיכות עדי יקויים היעוד
ולא ילמדו עוד איש את רעהו וכלי כולם ידעו אחי למקטנם ועד גדולם.

בברכה לחג פסח כשר ושמח ולכשו"ס גם
כענייני הפרטים

מכתב הרבי לרב בליז'נסקי בו מביע את נחת רוחו מהביקורים בקיבוצים

בדרכם. לאחר ההצלחה הרבה בביקורים
בשבתות וההתלהבות שבה התקבלו
בקיבוצים, הוחלט להרחיב את הפעילות
ולערך בקיבוצים גם באמצע השבוע
ערב שיוקדש לביקורם של חסידי חב"ד
- ערב חב"ד. זאת על מנת לגייס כמות
גדולה יותר של אנ"ש, ולהגיע לקהל
רחב יותר ובפריסה רחבה יותר.

בנוסף לכך, "ערבי חב"ד" לא נשאר
במסגרת הקיבוצים בלבד אלא נערכו גם
כן בישובים וערים שונות.

לשם כך הוקמו צוותים שכללו מרצה
וכמה מנגנים. בצוות היו חברים בדרך
כלל ארבעה - חמישה צעירים, אברכים

וכמו שזכר לעורר רעיון הביקורים
וזכה לראות הפועל שבזה ופרי טוב
מפעולות אלו, כן יזכה גם להבא לבשר
טוב בזה, אשר הולכות הפעולות
ומתגברות הן בכמות והן באיכות, עדי
יקויים הייעוד ולא ילמדו עוד איש את
רעהו גו' כי כולם ידעו אותי למקטנם
ועד גדולם".

בואו וצודו נפשות..

שמע ההצלחה עשה לו כנפיים בין
אנ"ש בארץ הקודש, והצליח לשבור
במקצת את מחסום החששות שעמד

בניהם, שלא הי' להם שמץ של מושג אודות חיי הדת, כאבה להם הבורות האיזומה, והם היו מעוניינים בהידברות עם חוגים דתיים.

בהזדמנות מסויימת, כשעמדו חסידים בשערי הקיבוץ לפני תחילתו של ערב חב"ד שנערך שם, שאלו את רכז הקיבוץ מה ברצונם לשמוע. ענה להם הרכז: "אתם יודעים, תנו לנו מה שחסר לנו, תנו לנו אידישקייט..."

כך או כך, הסכמת מזכירות הקיבוץ ברוב הפעמים התקבלה. לאחר שהם הביעו את הסכמתם, היו קובעים איתם את היום ואת השעה, ובמועד המדוייק היו מופיעים זוג או צוות חב"דניקים בשערי הקיבוץ.

הנסיעות לקיבוצים היו לרוב מתבצעות במימון מזכירות הקיבוץ. במקרים

או בחורים שרצו לקחת חלק במה שקיבל מאוחר יותר את השם: 'ופרצת'. שכיח הי' לשמוע מפי החסידים היוצאים מריכוזי אנ"ש אל

עבר ישובי הארץ את הביטוי: "יוצאים ל'ופרצת'".

כעת, כבר לא היו זקוקים לשירותיו של דמיאל. החסידים היו מתקשרים בעצמם למזכירות הקיבוץ, מציגים את עצמם כחסיד חב"ד המעוניינים לפתוח בערוצי הידברות עם חברי הקיבוצים, ושואלים אותם אם הם מעוניינים בערב הווי שכזה, בו יוכלו להעלות כל נושא להידברות הדדית ברוח טובה.

הסיבה שלכאורה גרמה לקיבוצים לקבל את חסידי חב"ד בשעריהם, היא העובדה שבתקופה ההיא התגוררו בקיבוצים ובמושבים הציונים הראשונים - כאלה שהגיעו מבתים דתיים וידעו מושגים בסיסיים ביהדות, אלא שברוח התקופה מרדו בהוריהם ובמסגרת הדתית והפכו לציונים. כאשר הם ראו את הדור הבא,

אחרים היו החסידים נוסעים באמצעי התחבורה שהיו זמינים אז - 'טנדר' פתוח עם ספסלים רעועים...

מזכירות הקיבוץ דאגה להודיע לחברי הקיבוץ על "ערב חב"ד" שיתקיים בתאריך פלוני. ההיענות הייתה בדרך כלל גבוהה מאוד, וביום המיועד היו רבים מחברי הקיבוץ מגיעים אל חדר התרבות או חדר האוכל של הקיבוץ, שם היו נפגשים ליד שולחנות עם כיבוד קל.

הצוות ה' מגיע למקום בשעות הערב. את פניהם ה' מקבל רכז התרבות של הישוב, ולאחר שיחת היכרות קצרה, הלכו אל האולם שהי' מלא מפה לפה, ולפעמים גם בהרבה מבני הנוער של הקיבוץ.

מזכיר הקיבוץ ה' מציג את החסידים לפני הקהל. בדבריו הוא הדגיש שבתום ההרצאה יוכל כל אחד להרצות את שאלותיו לפני המרצה; ו'הבהיר' שאף אחד אינו מחוייב לקבל את הדברים.

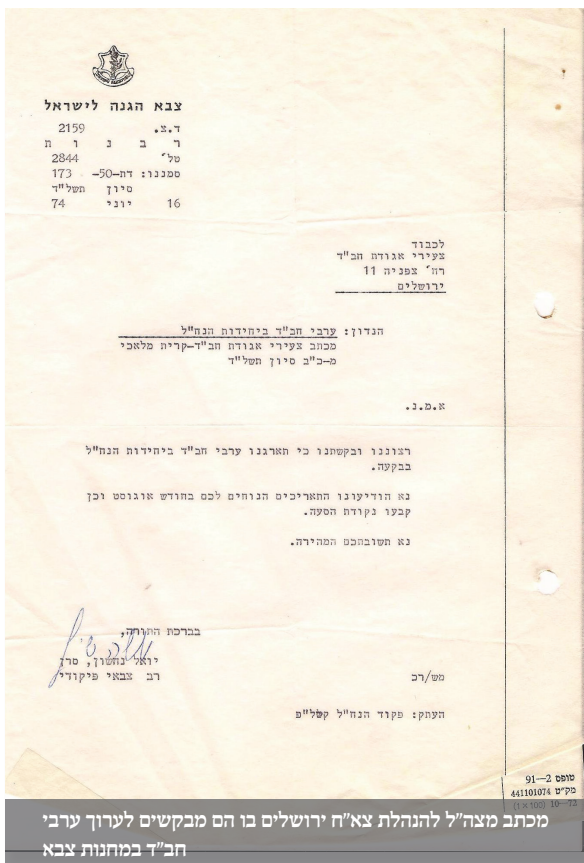
בכל מקום אליו הגיעו, עברו תחילה 'טבילת אש' אשר לא היתה כל כך נעימה. עם כניסתם לאולם, אפשר ה' להבחין בחיוך לעגני על פני מאות הנוכחים הנועצים בהם זוג עיניים, כאילו זה בא לומר: מה יכולים כבר האברכים המזוקנים הללו להביא בפנינו, נושא או רעיון שיכול לעניין חברי קיבוץ נאורים ובעלי השכלה כמונו. אולם כעבור דקות ספורות, עם תחילת ההרצאה נמוג החיוך ובמקומו באה הקשבה רצינית שהעידה על התעניינות מרובה. זאת ה' ניתן ללמוד גם מאופי השאלות וגם מהתוכן שלהן.

הערב ה' נפתח בד"כ בניגון חסידי עלז, לאחר מכן ה' המרצה מסביר את מהותה של היהדות בכלל ואת דרכה של חסידות חב"ד בפרט.

רוב המרצים היו בעלי שפה עשירה שידעו גם למסור את הדברים בצורה אינטלקטואלית, דבר שהביא

אחד מערבי חב"ד שנערכו בקיבוצים

ל ה ת ר ש מ ות
 חיובית של הקהל.

בין פרק לפרק שרו
 ניגונים חסידיים
 שהכניסו את
 השומעים לאוירה
 מיוחדת. 'ערב' כזה
 נמשך שעות רבות,
 ובמקרים רבים
 הביעו חלק מחברי
 הקיבוץ את רצונם
 להמשיך לשבת
 ולשוחח לאחר
 סיומו הרשמי
 של ה"ערב", ולא
 אחת היו הפעילים
 חוזרים לביתם, רק
 בשעות המוקדמות
 של הבוקר.

בסיום ההרצאה
 באו שאלות שונות
 שעליהן נתבקש
 המרצה לענות. יש לציין, שרוב השאלות
 היו שאלות ענייניות, אם כי פה ושם היו
 גם שאלות סתמיות.

באופן כללי השאלות נסובו על ענייני
 השקפה ואמונה או על מנהגי החסידים
 וכדומה, אך לעיתים היו שאלות
 קנטרניות ודרשו מהמרצים כושר אלתור
 והברקות, כדי להשיב לשאלותיהם
 בצורה הטובה ביותר - כך שמצד אחד

הדבר לא יפריע למהלך התקין של
 הערב, אך גם לא יתפרש כאילו לשאלה
 אין מענה.

לשם דוגמא, בערב חב"ד שנערך
 בחיפה, אחד מהקהל קטע כל העת
 את רצף הדיבור עם שאלות שונות
 ומשונות. החסיד שנאם שם לא נבהל,
 וענה לאותו אחד בנועם: "אני הוזמנתי
 לכאן כדי למסור משהו מחסידות חב"ד.
 אתה הגעת כדי לשמוע. מותר לך

מהחוגים של השומר הצעיר אומרים לנו: "בואו וצודו נפשות מאתנו"...

החסידים 'חרשו' את הארץ לאורכה ולרוחבה. כמעט ולא הי' קיבוץ או מושב שלא ביקרו בו. המחיצות שהבדילו עד אז בין שני העולמות החלו להיסדק.

באחד מהקיבוצים שביקרו בהם, מצאו על לוח המודעות הודעה מאת רכזת הקיבוץ בה היא מסבירה מדוע הזמינו לקיבוץ את אנשי חב"ד. בהודעתה כתבה הרכזת שטרם הכירו את חסידי חב"ד, היו מתנהגים בצורה של 'להכעיס', אך לאחר שחב"ד הראו את האור של היהדות החלו להבין שטעו בדרכם עד כה.

לשאל שאלה ולקבל תשובה, אבל אתה התחלת כבר לנאום. על כך עליך לקבל הזמנה מיוחדת מבעל הבית" ... הקהלה הגיב בתשואות...

ערבי חב"ד התנהלו בהצלחה בלתי-רגילה. שמם של הערבים הללו הלך לפנייהם, וכעבור תקופה החלו להגיע גם כן פניות יזומות מהקיבוצים ששמעו מחברי הקיבוץ השכן על "הערב הנפלא של חב"ד", והביעו את רצונם שגם אצלם יאורגן ערב שכזה.

בכינוס הארצי של צא"ח בארה"ק בשנת תשכ"ב, אמר בנאומו היו"ר דאז הרב **ישראל לייבוב** ע"ה על הביקורים בקיבוצים: "אנו מוצפים הזמנות ממקומות רבים לבוא ולבקרם. אפילו

אין דוחים דבר טוב לשנה שלימה

ברם על פי שיטת חב"ד אין דוחים דבר טוב לשנה שלמה, ובפרט בתקופה של הרת עולם, אשר שנים עשר חודש בזמננו ערכם כמה פעמים ככה לגבי שנים כתקונם. ואם בכלל כך, על אחת כמה וכמה כשהדבר נוגע לטובת הנוער, בגיל אשר בו נקבעת צורתם, שאז אינו דומה מה שעושה שנה קודם שנקבעה הצורה לפעולת כמה שנים לאחרי זה.

ובכל אופן תקותי שהיתה התחלה טובה לקירוב הלבבות על יסוד תורתנו, שכלל גדול בה ואהבת לרעך כמוך, וכמו שמודגש בהתחלת סדר פסח כהלכתו בקיבוץ ארבעה בנים בעלי השקפות שונות מן הקצה אל הקצה מסביב לשלחן אבא, המודיעם, את כולם, מה שדברה תורה.

בכבוד ובברכת חג הפסח כשר ושמת.

לאחרי שבת חב"ד בעיינות, שלח מר משה בן נחום מכתב לרבי בו מבקש - בעקבות ההנאה הרבה שהייתה לחברי הכפר מהשבת - לקבוע את שבת פרשת שקלים מדי שנה ל'שבת עם חב"ד'. הרבי השיב לו במכתב מדוע אינו רוצה בכך:

ב"ה, י' ניסן, ה'תשי"ז

ברוקלין, נ.י.

לכבוד מר משה שי' בן נחום

שלום וברכה!

בנועם קבלתי מכתבו, ות"ח על שימת לבבו לשלוח לי דו"ח על דבר בקור השליחים בעיינות. ושמתתי שהרושם ההדדי הי' חיובי וטוב, עד שבקשו לאשר קביעת שבת פ' שקלים לשבת חב"ד בעיינות.

ס'איז דא א רבי!

הפעילים שעסקו בערבי חב"ד, לא שקטו על השמרים, אלא חיפשו דרכים כיצד להכניס רוח רעננה בכל הקשור למבצע "ערב חב"ד". לשם כך נערכו מפעם לפעם מפגשים בין החסידים שנטלו בכך חלק, על מנת ללמוד ולהפיק

ערב חב"ד שנערך בקיבוץ, בו התוודעו - לעיתים לראשונה - ליהדות ולחסידות והפיח רוח חיים באנשיו, גרם למשתתפים בו להנאה מרובה. פעמים רבות ביקשו הקיבוצים שחסידי חב"ד יבקרו בהם שוב.

ש כ א ש
ה ד ב ר ים
יוצאים מלב
חם, לא צריך
קורסים...
הפרופסור
שמע את
דבריו, ואמר
שה צ ד ק
איתו..

ערב חב"ד בקרית אתא

פעם כינסו
אסיפה של

כל העסקנים כדי לגבש דרכי פעולה ולהחליט על מה כדאי לשים דגש כאשר מדברים בקיבוצים וערבי חב"ד. ביום האסיפה, פגש אחד המארגנים את ר' **אברהם פריז** ע"ה והתברר לו שהוא לא יודע על קיום האסיפה. הוא הודיע לו על האסיפה וביקש ממנו להגיע ולהביע את דעתו. ר' אברהם בחר לומר את דעתו במקום: **"מ'דארף גארניט ריידן. מ'דארף זאגן איין זאך - אז ס'איז דא א רבי!"** [לא צריך לדבר שום דבר. צריך לומר דבר אחד - שיש רבי]...

דבריו של ר' אברהם פריז, היו למעשה כוונתם של כל המשתתפים כולם. אמנם ההרצאות בערבי חב"ד נסובו בדרך כלל על היהדות והחסידות באופן כללי, אך רוח הדברים הייתה לקשר את הקהל לרבי.

לקחים מתוך הדו"חות שנתקבלו מהצוותים. במקרים רבים אף הזמינו מומחה לתורת הנאום על מנת לשמוע ממנו כיצד בונים הרצאה מעניינת וכיצד יש להופיע בפני ציבור. הדברים נקלטו כראוי, ואכן חלו שיפורים הן מהבחינה הערכית והן מהבחינה הטכנית.

עם זאת, הרטוריקה הייתה רק "כלי" כדי שהדברים יתקבלו יותר על אוזניהם של השומעים, אך העיקר ה' התוכן הפנימי שמועבר בהם.

ר' **משה סלונים** ע"ה ארגן פעם מפגש שכזה והביא את פרופסור **יוסף נדבה**, שכתב ספר על תורת הנאום שיעביר קורס מזורז לנואמים בערבי חב"ד ובכינוסים. בסיום הרצאתו ביקש ממישהו מהקהל שינסה לנאום לפי הכללים שלימד עתה. ר' **צבי גרינוולד** ע"ה נעמד ונשא נאום, שתוכנו ה'

ר' בנימין לוין

כאשר באחד הקיבוצים נשאלו הפעילים מדוע הרבי לא בא לארץ. ר' בנימין לוין - אף שבדרך כלל ה' מן המנגנים ולא מהדוברים - חרג ממנהגו וענה: "על הרבי לא שואלים שאלות!"...

הנואם שה' לצידו, חשש לרגע

שתשובה
שכזאת
לאתקבל
אצל אנשי
הקיבוצים
הרגילים
להביט
על כל
דבר בעין
שכלית

באחד מערבי חב"ד שנערכו בקיבוץ של "השומר הצעיר", נשאלו הפעילים כמה חסידי חב"ד יש בעולם. נענה ר' איצ'קע גנזבורג ואמר בחיוך: "תלוי, לפני הערב הזה או אחריו..." המשתתפים קיבלו זאת אמנם כהלצה בעלמא, אך זו למעשה הייתה כוונת החסידים.

פעמים רבות, המשתתפים עצמם הביעו את תחושותיהם אלו. דוגמא אחת מיני רבות, בסיומו של ערב חב"ד בחולון בשנת תשכ"ד אמרו הנוכחים: "דעו לכם שנסופו לכם הערב עוד 300 חסידים"...

ואכן רבים מהמשתתפים בערבי חב"ד, כולל חברי הקיבוצים, התקרבו בצורה משמעותית לרבי, והיו גם כאלו שהפכו להיות חסידים לכל דבר ועניין.

ערב חב"ד בתל אביב

לרבי, ולא אחת הגיעה תגובה שבה הרבי לא הי' מרוצה מצעד זה או אחר. לצד זה, המארגנים קיבלו מהרבי גם כן הרבה הנחיות בקשר ל"ערבי חב"ד".

כמוזכר לעיל, ערב חב"ד שנערך בקיבוץ גרר בעקבותיו פעמים רבות בקשות נוספות מצד אנשי הקיבוץ לעריכת ערב חב"ד נוסף.

בקשות שכאלה עוררו שאלה אצל המארגנים - כיצד עליהם להתייחס לבקשות; מחד, כאשר נערכים באותו מקום כמה ערבי חב"ד, ניתן להשפיע ביתר שאת על בני הקיבוץ בשמירת התורה והמצוות. מאידך, בצורה שכזאת לא יהי' ניתן להגיע לכל מקום ופינה בארץ.

הרב **אלכסנדר בינון** (בן-נון) ע"ה כתב על כך לרבי, ובמענה מיום י"א שבט תשכ"ב עונה לו הרבי כך: **"לדעתי, אף שהעיקר להדליק הנרות (נר ה' נשמת אדם) שבכאן"א מבני" . . ולכן יש להרבות במספר המקומות שמבקר - ובפרט שלאחרי ההדלקה ראשונה בכמה פעמים ומקרים "השלהבת עולה מאלי", בכ"ז כדאי שבב'-ג' מקומות יבקר ג"כ באופן מסודר"**.

הוראה נוספת של הרבי הייתה, אשר מלבד הערך הרב והתוצאות הברוכות שיש בכל ערב חב"ד - צריך לנצל את קיומם ולסדרם באופן שיוסיף כמה

וביקורתית. אולם מחיאות הכפיים הקצובות שמילאו את האולם - העידו שהם נהנו מאוד מהתשובה הכנה והישירה.

באחד מערבי חב"ד, דיבר ר' **ראובן דונין** ע"ה שעה ארוכה בצורה שריתקה את כל הנוכחים. ודווקא אז, כאשר הי' נראה שדבריו עושים פירות, הפסיק פתאום את נאומו וירד מהבמה. כששאלו אותו חבריו לאחר מכן למה הפסיק באמצע הנאום, השיב להם בכל הרצינות: **"הנאום 'הלך' כל-כך טוב עד שהרגשתי טוב עם עצמי. וברגע שהיתה לי הרגשה שאני יודע לדבר טוב, זאת אומרת שהתנתקתי מהרבי - המשלח. במצב כזה עדיף לרדת מהבמה..."**

כמובן שהערבים נוצלו בשביל לגרום לאנשי הקיבוצים לקיים גם כן מצוות מעשיות בפועל. הפעילים היו נוהגים לדוגמא לומר בסיום הערב: **"כשנכנסנו למקום שאין בו מזוזה, הי' זה בלית ברירה; אבל לצאת מפתח שאין בו מזוזה - איך אפשר? או שנקבע מזוזה או שנשאר כאן כל הלילה..."** כך קבעו הם עשרות רבות של מזוזות.

הדרכה מפורטת

כל הפעולות שנעשו על ידי צעירי אגו"ח, היו כמובן מדווחים לרבי, כך שכל פעולה ופעולה שנעשתה הייתה ידועה

במאבק גדול נגדו (בדיעבד התברר שגם אם ה' בין היוזמים חלום יומרני כלשהו – הוא נגזז וחלף כעבור זמן לא רב). לקראת טקס חנוכת הבית של הבניין, בל"ג בעומר תשי"ח, אף יצא כרוז חריף מאד שעליו היו חתומים מגדולי התורה בירושלים, שהכריז על איסור השתתפות באירוע.

באותה תקופה פנה אל צעירי אגודת חב"ד ירושלים, ד"ר מ.א. יפה, יוזם הבניין ומנהלו, בהצעה לקיים שם "ערב חב"ד", תוך התחייבות מצדו לכסות את כל ההוצאות הכרוכות בכך.

הרב **טוביה** שי' **בלוי** שאל על כך את הרבי, שהשיב במכתב מיום ז' תמוז תשי"ח: **"במ"ש אודות השתמשות חב"ד באולם השרוי במחלוקת, ויש חשש מתגובת הצבור, אינה מובנת הסברא להשתמש באולם זה, כי מה מכריחם להכנס בספק ובפרט בחדשים אלו אשר האוירה מתוחה ביותר"**.

יש לציין, כי כאשר שכחה ההתנגדות לבניין, השתמשו בו עבור כנסים שונים וכדומה.

בדומה לכך, בקיץ תשל"ג הגיעה בקשה ממנהל המועדון היהודי-ערבי בחיפה לקיים שם ערב חב"ד... בקשתו כמובן נענתה בשלילה. בכ' אייר כתב הרב חדקוב לאחד מעסקני חב"ד בארה"ק שטוב עשה שענה על כך בשלילה,

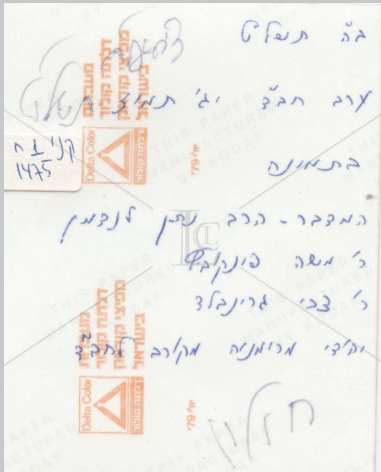
שיותר בפעולות מעשיות הקשורות לזמן בשנה בו נמצאים. כך למשל, במענה למכתבו של ר' ישראל לייבוב על ההצעה לערוך ערב חב"ד בימי חול המועד פסח, כתב הרבי (המענה בכתב יד קדשו של הרבי מתפרסם בקובץ זה לראשונה - ראה לקמן): **"כדאי שערבי חב"ד יסודרו בזמנים סמוכים ושלפני מועדי דפעולות בתומ"צ - שבמילא יוסיפו בתעמולה לפעולות אלו (כמו לפני פורים, חה"פ, רישום לבתי ספר וכיו"ב)"**.

לקראת ערב חב"ד שנערך בבנייני האומה (ראה להלן) הורה המזכיר הרב חדקוב לרב **אפרים וולף** ע"ה, שיש לקשר את האירוע עם חלוקת מצה שמורה, ועם ב' ניסן - שבאותה שנה (תשל"ל) ה' יובל החמישים להסתלקות כ"ק אדמו"ר הרש"ב (תר"פ).

בנוסף לכך, לא כל מקום מתאים לעריכת ערב חב"ד. כאשר קיום ערב חב"ד במקום מסוים עלול להתפרש כנתינת הכשר וכדומה, ברור הדבר שלא ניתן לקיים שם את האירוע.

בשנת תשי"ח הוקם מרכז "היכל שלמה" בירושלים. היו כאלה מגדולי היהדות החרדית באותם ימים, שחשבו - על יסוד דיבורים של מקימי הבניין, כי הכוונה היא להקים "סנהדרין", כמרכז עולמי מחייב לכלל ישראל, ויצאו

צאגו"ח

אחרי ערב חב"ד שנערך ב"ג תמוז תשל"ט בחולון, נשלחה תמונה לרבי משולחן הדוברים. על הצד האחורי של התמונה נכתבו שמוותיהם של היושבים שם. הרבי הוסיף בכתב-יד קדשו:

צאגו"ח

תשל"ט

חולון

"ופשוט כי עריכת ערב חב"ד במקום כזה מופרכת לגמרי..."

דרכיה דרכי נועם

עם היותם של פעולות אלו "מלחמה" - מלחמות תנופה, הבהיר הרבי שעל הדברים להיעשות אך ורק בדרכי נועם ובדרכי שלום.

כך כותב הרבי לא' מהנהלת צעירי אגודת חב"ד בד' כסלו תשי"ז - בהמשך לשיחה הנ"ל שנאמרה בהתוועדות שמחת בית השואבה באותה שנה: "**מובן אשר דברי . . בהנוגע להכרח הפעולות ומלחמת תנופה, הרי אף שהלשון הוא מלחמה, אבל פשיטא שצריכה להיות בדרכי**

נועם ובדרכי שלום, וכמבואר גם בהשיחה אשר בתוככי פנימה כאו"א מישראל רוצה הוא לקיים מצותיו של הקב"ה ובמילואם, וכפסק הדין ברמב"ם הל' גירושין סוף פרק ב', והענין דדע את אלקי אביך ועבדה, היא מצוה רמה ונשאה, ואדרבה עולה על כולה . . ולא עוד אלא שאפילו לבו חפץ בזה באמת עכ"פ מעט מזעיר, וכמובן מזה שנתבאר בתניא פרק מ"א . . וכל אלו שישתדלו לקרבם להכניסם לידיעה זו דאלקי אביך וכו' הם ג"כ חפצים וגם רוצים את זה".

כלומר, **אין צורך** לפעול שלא בדרכי נועם, כי גם אותם אלו - אנשי הקיבוצים - שאליהם הולכים, רוצים בפנימיותם לקיים גם את המצווה הזו של "דע את אלוקי אביך".

כמו כן הורה הרבי, שיש להימנע מעריכת ויכוחים בעת הפעילות. במכתב אל הרב **שמואל הלוי חפר** ע"ה כתב הרבי במענה על דו"ח מהביקורים בקיבוצים, אשר נוסף על כך שזמן הביקור "מצומצם הוא למה שיש להודיע ולאמר **בהכרח**" - כשאת המילה 'בהכרח' כתב הרבי בכתב יד קדשו והוסיף כוכבית, ובשולי הגליון כתב "***הכוונה - הכרח קיום מצות במעשה ובפועל**" - רואים במוחש אשר הויכוחים יכולים לעורר את מידת הנצחנות "המעבירה את האדם אפילו

ר' שמואל חפר עובר אצל הרבי

על דעת עצמו ואפילו על דעת קונו ח"ו",
אלא יש לספר ולבאר את השקפת חב"ד
בדרכי נועם ובדרכי שלום.

עם זאת, הדגיש הרבי, יש להישמר
שלא ייווצר אצל השואלים הרושם
שמשתמטים מלהתווכח עמם משום
שאין תשובות לשאלותיהם, ועל כן גם
אם יהי' הכרחי להתווכח, יש להשתדל
לצמצם את הויכוח עד למינימום.

כעבור כחודשיים, שוב כתב לו הרבי
בשולי מכתב: "ויכוחים (בעת הביקורים
במושבים וכיו"ב) - ברובם המכריע
יוצא שכרם בהפסדם, כי מעוררים רגש
נצחנות וכיו"ב. ולכן יש להחליפם, ככל

האפשרי,
בהרצאה,
הודעת
השקפת
חב"ד
וכו".

סיפר
ר' צבי
גרינוולד:
"היו לי
חברים לא
חב"דיים
שהביעו
תמיחה
על אופי
הפעילות
הזו

בקיבוצים. "אתה כאילו מתחנף אליהם,
מלטף אותם ומספר להם על הבעל
שם טוב, ועל אהבת ישראל", טענו
חבריי. "תן להם על הראש, תגיד להם
מי הם ומה הם באמת, תוכיח אותם על
הריקנות שלהם מבחינת תורה ומצוות!"

ואכן, בביקור הבא שלי אצל הרבי,
כשנכנסתי ליחידות, כתבתי בין היתר גם
את השאלה הזו. כשהרבי הגיע לשאלה
זו הוא הזדקף לפתע, ואמר בפנים
מאוד רציניות: "הם הרי לא באים אליך
כדי לשאול מי הם, ומה יש להם או אין
להם; הם באים לשאול אותך מה יש לך
- לחסידות - לתת לנו? אם אתה תבוא

הרב גרינוולד נואם בערב חב"ד

ר' ראובן דונין

ר' ראובן וחבריו חשבו שכדאי לרדת מהבמה ולצאת בריקוד בתוך הקהל, אולי כך יצליחו במקצת לעורר אותו מאדישותו. אולם הקהל נשאר קפוא ומאובן, ולא גילה שום רצון לשיתוף פעולה. "ניסינו להתאמץ יותר ותוך כדי הריקודים עברנו בין השורות וניסינו להלהיב אותם אבל שום דבר לא 'הזיז' אותם".

בשלב מסוים החליט ר' ראובן שהדרך היחידה לעורר את הציבור הזה היא לטלטל ולזעזע אותו. וממחשבה למעשה. הוא עלה על הבמה, נטל את המיקרופון לידי והחל לדבר אל הקהל בסגנונו היחודי במילים נוקבות.

הקהל התעורר לפתע, חלקם הגיבו בכעס ועזבו את המקום, אבל רובם

אליהם בתוכחות, "איר שטעלט דאך אויף א וואנט" [אתה הרי מעמיד קיר (בינך לבנים)], כבר לא יהי' לך בכלל עם מי לדבר!"

הרבי התבטא בפני ר' אברהם אליהו מוקוטובסקי (אליהו כי טוב) בהקשר זה של השפעה על הציבור שאינו שומר תורה ומצוות: "תן להם את ה'טעמו וראו כי טוב הוי'" – תן להם לטעום מהנעימות והערבות של התורה.

לא תמיד זה ה' קל. פעם הגיע ר' ראובן דונין יחד עם עוד כמה פעילים ל'ערב חב"ד' בקיבוץ רגבה. חבורת החב"דניקים פרצה ל"חדר התרבות" הגדול והמכובד של הקיבוץ תוך כדי שירה וניגונים חסידיים, במטרה ליצור בקהל התעוררות ראשונית ולהכניס קצת אווירה חסידית חמה, כרגיל בערבים כגון אלה. אבל הפעם זה ה' שונה, הקהל כולו גילה כלפיהם קרירות ואדישות.

"אנחנו שרים ורוקדים בכל עוד" – תיאר ר' ראובן את התסכול שחוו הוא וחבריו באותם רגעים – "והם יושבים מולנו רגל-על-רגל ובידיים שלובות. מסתכלים ונהנים, בבחינת 'ישחקו נא הנערים לפנינו'. בעודנו מתאמצים ומנסים 'להחיות' אותם מעט, כשאנו רוקדים ומפזזים בכל הכוחות, הם רק צופים בנו מן הצד, מרוצים מההופעה של ה'להקה' החסידית המוצלחת..."

מקרבן לתורה

המשנה בפרקי אבות אומרת, שהנהגתו של אהרן הכהן היתה באופן של "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". פעמים רבות חזר הרבי על דברי משנה זו, והסביר את הדיקוּק בלשונה. מצד אחד, יש

לקרב גם את אלו שנקראים 'בריות בעלמא', שמעלתם היחידה היא שהם בריות של הקב"ה, אך מצד שני, יש להישמר שיהי' **מקרבן לתורה** - לקרב אותם אל התורה, ולא חלילה לקרב את התורה אליהם.

הרבי חזר על הפתגם הידוע, שכאשר אדם טובע רחמנא ליצלן, חייבים להצילו, אבל צריך להיזהר שבעת מאמצי ההצלה לא יטבע המציל בעצמו ח"ו. הדברים אמורים גם לגבי קירוב בני"י לאבינו שבשמים, שיש להיזהר שלא לעשות שום פשרות בתורה ומצוות וחלילה לא "לסגת" בעצמו.

הגדול נשאר להאזין ובסופו-של-דבר יצא ערב מאוד מוצלח.

כעבור מספר חודשים נסע ר' ראובן לרבי. זמן קצר לאחר בואו לבית-חיינו, קרא לו המזכיר ואמר לו שהרבי רוצה לשוחח איתו. כשנכנס ר' ראובן לרבי הוציא הרבי ממגירתו גזיר עיתון והראה לו. ה' זה עיתון של תנועת הקיבוצים, שם הופיעה כתבה על 'ערב חב"ד' שבמהלכו "עלה רב אחד שדיבר בצורה לא יפה"... הרבי הביט אל ר' ראובן ואמר לו: "לפה לא צריכות להגיע כתבות כאלה".

עם זאת, לאחר זמן התברר שאפילו לערב כזה היו גם תוצאות חיוביות, ושתי נשים התקברו בזכותו לחסידות...

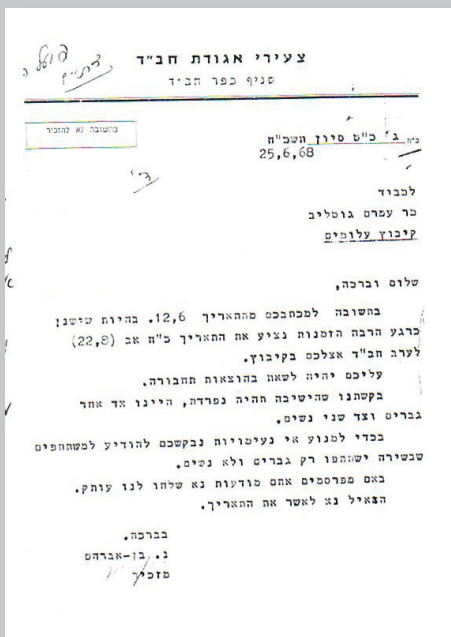
וביקשו מהבת לשבת בנפרד מהבנים
"כי אצלנו זה עיקרון לא להתחיל לדבר
עד שתהי' הפרדה מוחלטת בין הבנים
לבנות..."

ר' **אברהם לידר** ע"ה, שהי' "בעל מנגן"
ידוע, שאל פעם את הרבי כיצד להתייחס
לכך שבעת השירה פעמים רבות מצטרף
כל הקהל, אנשים ונשים. הרבי הציע
שיסבירו להם שעל פי ההלכה אסור לנו
לשמוע קול שירה של אישה, ולבקש
שרק הגברים ישירו ושהנשים והבנות
יצטרפו במחאת כפיים – וזה התקבל
בצורה מאוד יפה.

גם בנוגע ל'ערבי חב"ד', הורה הרבי שוב
ושוב, שיש לשמור על מגבלות וגדרי
ההלכה.

הרבי הורה, שבכל ערב חב"ד, יש
להקפיד על ישיבה נפרדת של נשים
וגברים. הוראה זו הייתה גם הוראה
כללית עבור כל פעילות חב"דית.

פעם אירע, שזוג חסידים הלך לבית
ספר תיכון בתל אביב בכדי לדבר לפני
התלמידים. בשל חוסר תיאום, נכנסו
לפועל לשמוע את ההרצאה רק שני
בנים ובת אחת. אך הי' ברור להם שגם
במקרה כזה חלה הוראתו של הרבי,

לפנינו מכתב תשובה מצא"ח לקיבוץ
שביקש לערוך בו ערב חב"ד. ניתן
לראות במכתב את עומס ההזמנות
לביקורים שהיו - כך שערב חב"ד
נקבע למועד של חודשיים מאוחר
יותר.

במכתב מבקשים מהקיבוץ מבעוד
מועד שהישיבה תהי' בהפרדה,
ולהודיע שרק גברים יצטרפו לשירה.

תערובות וכו', הרי כבר כתבתי - שיש להשתדל שלשם יסעו רק אברכים נשואים, ומכמה טעמים, והבחורים יחליפו את האברכים בהמקום שנוסעים הם ושאינן שם חשש האמור."

בנוסף לכך, אף לגבי אברכים כתב הרבי לרב **נחום שמריה ששונקין** ע"ה בי"א ניסן תשי"ז, שיש להשגיח ולסדר בצורה דיפלומטית שלא יסעו לבקר בקיבוצים כאלו שיש חשש לגביהם שיושפעו מהאווירה שם.

במכתב מהמזכירות להנהלת צא"ח ישנה הוראה כללית עבור כל הפעולות של צא"ח: "בשים לב לזה אשר בסדר עבודתכם בקירוב הרחוקים עדיין וכו', עלול אשר נפגשים בשאלות שונות אשר פתרון תלוי בפסק דין, הננו לעורר אתכם אשר בכל מקרה כזה עליכם לפנות:

באם זה בשייכות לכפר חב"ד - להרב מרא דאתרא דהתם, ובאם זה בערים אחרות - לרבני אנ"ש שיחיו דמקומות ההם (ובאם אין שם רב מאנ"ש - לרבני אנ"ש מערים אחרות), ולא לזוז מהפסק דין שיקבלו מהם בכל הענינים כנ"ל".

בא מיר איז דאס חשוב

לאורך כל הדרך הרבי דחף ועודד את החסידים לצאת ולפעול במסגרת ערבי חב"ד. הרבי התבטא בפני הרב ישראל

בקיץ תשי"ז קבוצת בחורים נסעה לשבות בקיבוץ במסגרת שבתות חב"ד. כאשר הגיעו לקיבוץ, מזכירות הקיבוץ ערכה עבורם מסיבה שהייתה כרוכה בחילול שבת ובבעיות הלכתיות נוספות.

לאחר שהמאורע דווח לרבי, ענה הרבי מכתב חריף בשלהי חודש מנחם-אב: **"במ"ש אודות המאורע במקום פלוני בהנוגע לשמירת שבת, כמדומה כבר כתבתי, ואפשר - להנהלת צעירי אגו"ח, שאף שהנסיעות למושבים וקבוצים שלע"ע אינם דתיים - מוכרחות הן, וכמו שראו הפירות והתוצאות הכי נעלות בדבר, מובן שדורשות זהירות מיוחדת. וכנראה במוחש גם במאורע הנ"ל. ולכן אין ליחיד להעמיד על השערת היחיד, כ"א להתיעץ עם עוד כאלו אשר ידיעה להם בכונן דא. והרי כמה מחברי צעירי אגו"ח יודעים בזה, ותשועה ברוב יועץ".**

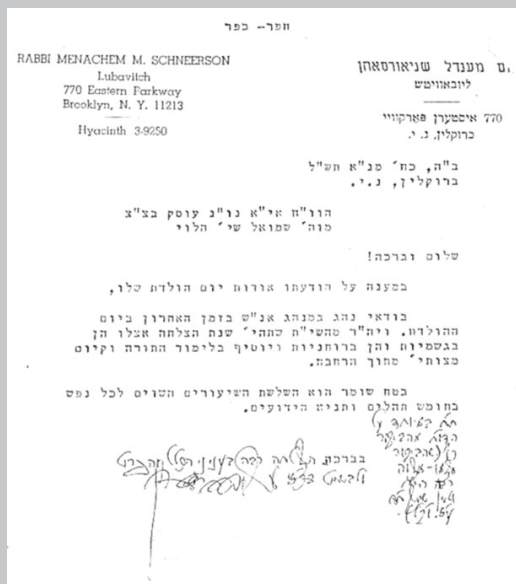
לאחר מכן הוסיף הרבי הוראה, לגבי נסיעתם של בחורים למקומות מעורבים: **"...הרי נאמר לזות שפתים הרחק ממך. וכדאי להשתדל שלמקומות כהנ"ל יסעו נשואים. ואולי כדאי בכלל, שבכל נסיעה עכ"פ אחד יהי' מבוגר יותר, שזה מוסיף בחשיבות הענין".**

בדומה לזה מוצאים אנו גם במכתב לר' **משה אהרן שי' טייכמן** מיוחדש כסלו תשח"י: **"בשאלתו במקום שיש**

באותם ימים, היו מתפרסמים ב"בטאון חב"ד" שמותיהם של כל המבקרים בקיבוצים. הרבי התאונן על כך שלא וואים שמתווספים עסקנים נוספים...

לייבוב על הפעילות: "בא מיר איז דאס חשוב".

מצווה רבה

באחד ממכתבי הרבי לר' שמואל חפר, הוסיף הרבי בכתב-יד קדשו: **ת"ח במיוחד על הדו"ח מהביקור כו' (שהביקור עצמו - מצווה רבה היא ואין שייך ת"ח ע"ז. וק"ל).**

היציאה לקיבוצים, לעיתים ערב אחר ערב, הייתה קשה מאוד פיזית ונפשית, ודרשה התמסרות רבה של החסידים לרבי.

בשנת תשכ"ב, כתב ר' שמואל חפר לרבי, שעומס העבודה המוטלת על

הביקור בקיבוצים במסגרת 'ערבי חב"ד' לא הי' עיסוקם היחיד של הפעילים. היו אלה חסידים שבמשך שאר היממה היו עוסקים במוסדות הרבי, מי בהוראה, מי בעסקנות ציבורית או בכלל עובדים לפרנסתם.

ראש העיר נצרת עילית נושא דברים בפתיחתו של ערב חב"ד בעיר

כ ת פ י ו ,
 כ א ש ר
 מ ב ו ק ר
 ו ע ד ל י ל
 ע ס ק
 ב נ י ה ו ל
 " ב י ת
 ר ב ק ה"
 מ ה פ נ
 ה ח י נ ו כ י
 ו מ ה פ נ
 ה א ר ג ו נ י ,
 ו ב ל י ל ו ת

הדעת מחייבת ובאה בהיסח הדעת שזהו ענין מציאה, וק"ל."

כמו כן, על חששות נוספים ובעיות שונות שהיו לחסידים עם הנסיעה לקיבוצים, תמיד פתר הרבי את הספק ודחף ועודד ללא הרף לצאת ולהפיץ יהדות וחסידות בקיבוצים השונים.

וְהָאֶרֶץ נִכְבְּשָׁה לְפָנֵיהֶם

הפריצה אל הקיבוצים בארץ העניקה למושג "ופרצת" ממדים חדשים, שלא היו עולים קודם, אפילו בדמיון הפרוע ביותר. שערי קיבוצים מכל הזרמים נפתחו זה אחר זה. הנס קרה והי' לעובדה.

אין ספק שהביקורים הללו - גם אם לא תמיד ראו מיד את כל התוצאות מהם - זרעו בליבותיהם של אנשי הקיבוצים

נסע לביקורים וערבי חב"ד בקיבוצים, הינו קשה מנשוא, ושאל את הרבי האם עליו להמשיך בכך.

הרבי כתב מכתב נדיר ומיוחד בסגנונו: **"נעם לי לקרות בסיום מכתבו אודות ביקוריו בקבוץ וכו' והרושם הטוב (שגרם שיבקשו ביקור שני).. ומובנת התמי' בקראי הכתוב תיכף לאחרי זה, האם עליו להמשיך וכו' - סתירה מני' ובי'! אלא שלאמיתו אין זה פלא, כיון ששורות הראשונות באות מחלל הימני שבלב, והסיום מחלל השמאלי שהוא בסמיכות מקום, אף שרחוקים מן הקצה אל הקצה וגם הפכים ונלחמים זע"ז, ובודאי ימשיך בביקורים ונסיעות ויצליח, ועד למדה, כפי הודעת חז"ל, יגעת ומצאת, שהדיוק בזה ומצאת, לא רק בערך היגיעה אלא במדה שאין**

פרופסור ירמיהו ברנובר נואם באחד מערבי חב"ד

זרעים של
התעוררות
תשובה,
שלאחר מכן
נבטו, צמחו
והולידו
פירות.

מסיבה
לא ברורה,
הפעילות
הופסקה
בשלב

כלשהו. אולי ה' זה משום התפתחותה של הפעילות החב"דית ברחבי ארץ הקודש שלא נתנה זמן ומקום להתמקדות בקיבוצים או בשל סיבות אחרות.

הפסקת הפעילות הייתה למורת רוחו של הרבי. במכתב ממזכירות הרבי אל הרב ישראל לייבוב בכ"ג טבת תשמ"ב כתבו: "בעבר ביקרו צא"ח בקיבוצים והפיצו יהדות. כיום אין שומעין על דבר זה. צריכים לחדש את הענין הנ"ל שכן

אנשי הקיבוצים מסוגלים לקבל, וזוהי חזית שעבדו עליה בעבר והדבר רק נשתכח".

כאשר הרב חדקוב שוחח עם אחד מהעסקנים, שאל אותו בחוסר שביעות רצון מדוע הפסיקו לבקר בקיבוצים.

על כל פנים, היוותה פעילות ברוכה זו נדבך חשוב בהנחלת אור התורה והמצווה להמוני בית ישראל ובהכנתם והכשרתם לקבלת פני משיח צדקנו בקרוב ממש.

בל קהל ישראל

ערבי חב"ד בלליום

במשך

השנים, ערבי חב"ד לא נשארו - כאמור - רק במסגרת הקיבוצים, אלא התרחבו הלאה לקהלים שונים. ערבי חב"ד יעודיים נערכו עבור חיילים - במחנות צבא או בכפר חב"ד, עולים חדשים, נשים, קבוצות מגוונות כמו חברי הנהלת בנק, שוטרים, פקידי עיריה או נהגי מוניות ועוד. כמו כן נערכו ערבי חב"ד בערים שונות בארץ כמו תל אביב, חיפה, באר שבע, ירושלים, חולון ועוד.

כאשר שלוחים יצאו לעיר שליחותם קיימו בה ערב חב"ד על מנת ליצור קשר והיכרות ראשונית עם אנשי העיר (ראה מסגרת). לרוב היו מביאים עבור כך את אחד מהמרצים שהיו הולכים בדרך כלל לערבי חב"ד.

ערבי חב"ד עבור העולים החדשים מרוסיה היו נערכים במרכזי הקליטה או בקרב השכונות בהם התגוררו. לערבים אלו היו מגיעים חסידים שעלו אף הם מרוסיה, וברוסית רהוטה היו מספרים להם על חיי הדת המחתרתיים שלהם מאחורי מסך הברזל.

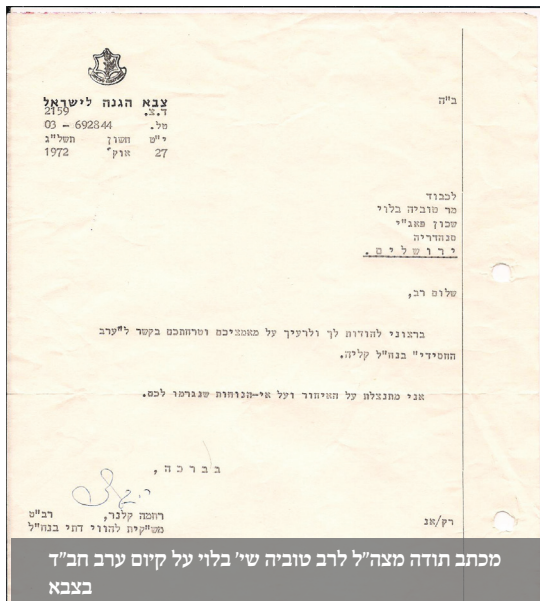
כאשר היו העולים שומעים על פעולותיהם של החסידים ברוסיה, על הקמת הישיבות וקיום התורה ומצוות שם, בהסבירם שכל זה נעשה בכוח ובעידודו של הרבי, וגם כעת מגיעים הם אליהם בשליחות הרבי בכדי להבעיר את הניצוץ היהודי הפועם בקרבם, היו הדברים עושים רושם גדול על הנוכחים. הדבר הי' בא לידי ביטוי בהתקרבותם

בנוסף לכך, התקיימו גם כן אירועים שיועדו עבור קהל כללי כמו תערוכת חב"ד בתל אביב וכדומה, מתוכם נביא כאן את סיפורם של שלושה ערבי חב"ד מרכזיים שהתקיימו בארץ.

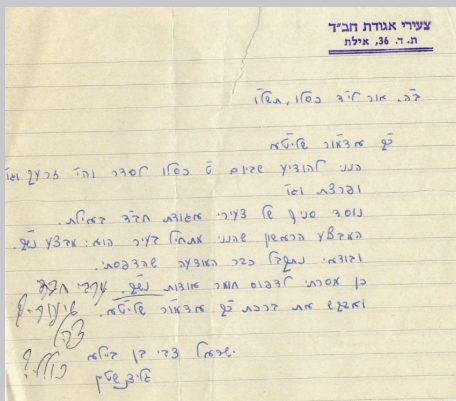
לשיר בקול אחד - ערב חב"ד בקיסריה

בשנת תשכ"ו התקיים בקיסריה פסטיבל בו הוצגו כל סוגי הזמר העברי. מנהל הפסטיבל פנה אז אל הרב **משה צבי סגל** ע"ה ושאל אם גם לחב"ד יש מקהלה שתוכל להשמיע

וקבלת החלטות טובות לקיום מצוות מעשיות.

ערבי חב"ד

כמה ימים לאחר שהרב **ישראל צבי שי' גליצנשטיין** יצא בשליחות הרבי לאלתה, דיווח לרבי על כך שהמבצע הראשון שמתחיל בעיר הוא מבצע נש"ק, ואת פעולותיו בנידון. במענה על כך כתב הרבי על הדו"ח כמה פעולות נוספות ובסופן סימן שאלה, כשהכוונה היא שיש לפעול גם בנושאים אלה. בראש הרשימה כתב הרבי **ערבי חבד**

”זמר חסידי“י. באותו זמן עבד ר' יוסף מרטון ע"ה על הוצאת תקליטי ניח"ח השישי והשביעי וכך הובאה הבקשה לפניו. הרבי נתן את ברכתו והרב מרטון נרתם לביצוע האתגר החדש הזה.

בכל ערב הופיעו במסגרת הפסטיבל כמה להקות, כל להקה בזמן הקצוב לה. גם כאשר הזמינו את חב"ד להופיע שם, רצו בעלי המקום להקצות זמן מועט להופעה של 'להקת חב"ד'. אולם מנהלי צא"ח אמרו שהם זקוקים לכל הערב, לשלוש שעות תמימות! לתמיהת הבעלים הסבירו להם, שחסידי חב"ד באים לא ככל להקה. חסידי חב"ד מביאים עמם מסר רוחני. הם מפיחים חיות ושמחה עם הרבה שירה וסיפורי

חסידיים. ואמנם, צא"ח קיבלו אז ערב שלם - ערב חב"ד.

את המקהלה הרכיבו כחמישה עשר בעלי מנגנים, שחלקם היו כאלה שהתגוררו בכפר חב"ד וחלקם התגוררו בירושלים.

באותם ימים נסיעה מירושלים לכפר חב"ד לא הייתה עניין של מה בכך ועל כן אימן הרב מרטון את קבוצת החסידים בכפר חב"ד לחוד ואת הקבוצה בירושלים לחוד - בתקווה שהם ישתלבו יפה יחד מבלי להיפגש.

המטרה של הרב מרטון הייתה לקחת את כל הידע המוזיקלי שיש לו ולנצל אותו להפצת חסידות. בכוונתו הי' לעשות ביצועים מדהימים של שישה ושבעה קולות עם כניסות ויציאות של הרמוניה, אך אז התקבל מכתב מהרבי בו הוא מורה שאין לשיר את ניגוני חב"ד במספר קולות ויש לדייק לשיר את הניגונים נכון ואת העיבודים להשאיר רק לתזמורת.

התזמורת שנבחרה ללוות את מקהלת חב"ד הייתה תזמורת מקצועית ביותר: תזמורת קול ישראל, שהצטיינה בנגינה האמנים המפורסמים במומחיותם. חברי התזמורת למדו את ניגוני חב"ד ואף את הקולות והעיבודים.

הפסטיבל הישראלי

ערב חסידות

מונש עליזי צעירי אגודת חב"ד מקהלת "ניחוח" בניצוח יוסף מרטון להקת ריקוד בהדרכת שלמה הניג מנהל: הרב שמואל זלמנוב

* הופעה חדי-פעמית: בקיסריה, התיאטרון הרוני, יום ה' 18-8, ב" 8-30 בערב.

כל הכרטיסים להופעה זו נמכרו הקהל מתבקש לבוא בכיסוי ראש * * *

אוטובוסים של "אנד תיור" מתל-אביב לקיסריה יוצאים בערב כל מופע שעתים לפני תחילת, מרחוב מגדלי, פינת רחוב בן-יהודה, תל-אביב.

מכירת הכרטיסים לכל מופעי הפסטיבל נמשכת

כרטיסים להשיג בתל-אביב בסוכנויות: "לאו", "רדיו אוניון", "רוקוקו" ו"כנה".

מודעה מטעם 'הפסטיבל הישראלי' על ערב חב"ד בקיסריה

שלמה התלהבו מאוד מהרעיון. הם רצו להראות שהמקום שוקק חיים ועל כן אפילו תשלום לא רצו לגבות עבור השימוש במקום.

החזרה המשותפת קמה ונהייתה. משוררי כפר חב"ד הגיעו ירושלימה, הנהלת היכל שלמה הסריטה אותם בצאתם ובבואם, הם עברו את הביקורת של מארגני הפסטיבל וחשו כמעט כמו מקהלה מקצועית.

המקהלה 'התוועדה' בקיסריה

הגיעה העת להופעה בקיסריה, האירוע נערך בשעות הערב של ב' אלול, תחת כיפת השמיים. האמפיטיאטרון הכיל 3,000 מקומות, עם בימה גדולה להופעת המקהלה, מקום מיוחד למנחה; ובמרכז הוקצה מקום מיוחד לתזמורת. מאחורי הבמה - הים הוסיף נופך משלו לאווירה

לצורך הגיוון שותפו במקהלה גם ילדים. אמנם הם שרו את אותו ניגון, ללא שינויים ועיבודים, אך קולות הילדים ששולבו בקולות המבוגרים יצרו הרמוניה נעימה לאוזן.

אימון של חסידים למקהלה מקצועית ה' דבר מורכב. החסידים היו עסוקים איש-איש במלאכתו ועל כן גם תחלופת ה"בעלי מנגנים" הייתה רבה במקהלה 'מקצועית' זו.

עם הנתונים הקיימים, קיבל ר' יוסף הודעה שמוזיקאי מצוות הביקורת של הפסטיבל רוצה לבחון את ביצועי המקהלה. הרב מרטון נלחץ. הוא אמנם רצה להפגיש את קבוצת הירושלמים עם קבוצת הכפר-חב"דים וההכרח לעשות זאת דווקא שימא אותו, אך הייתה בעיה של מקום - היכן תתבצענה החזרות? - הרי לא ייתכן להביא מוזיקאים לחדר

לבסוף עלה הרעיון לשכור חדר למטרה זו ב"היכל שלמה".
כאשר התקשרו וביקשו לשכור חדר במקום, מנהלי היכל

חזרות לפני המופע בקיסריה

הכללית. הכל מאורגן, דברי הקישור החסידיים בין הניגונים כתובים ומוכנים והערב נפתח.

המוזמנים התרווחו על כסאותיהם והמופע החל. עם פתיחת התכנית חש הרב מרטון שהמקהלה שלו נוטה יותר להתוועד מאשר לעמוד בכללים... הם שמאחוריהם

כיסה על החוקים והחזרות "כמים לים מכסים", וחברי המקהלה החלו להיכנס יותר ויותר למצב רוח של התוועדות רעים... ואז הגיע אורח הכבוד - ידיד חב"ד, נשיא המדינה מר זלמן שזר - הוא עלה לבמה, ובמקום לפנות אל הבימה הקטנה שיועדה לאורח-הכבוד, ניגש אל כל אחד מהנגנים ולחץ בחמימות את ידו... בשלב זה אבד כל הסדר שנקבע מראש.

כאשר שזר פנה למקומו, באופן ספונטני, ללא אימונים או תכנון, פרצה המקהלה - כשחברי התזמורת מצטרפים אליה - במארש נפוליאון. וכך, לצלילי שיר הלכת הקצבי הזה, נכנס שז"ר כשהוא מניף יד לעידוד השירה. כל האלפים נעמדו על רגליהם והריעו ויצאו מגדרם מרוב התרגשות והתלהבות. כך המשיך לצעוד ולהניף בידיו עד שהגיע למקומו. גם ממקום מושבו הוא המשיך לנצח על המנגינה.

המקום עליו התיישב שז"ר, הי' עשוי אבן, שבמקורו שימש למקום מושבו של הקיסר הרומאי. המנחה ר' משה סגל ציין את עובדה זו בדבריו: "בעזרת השם מתחוללת כאן אתהפכא!" הכריז בדרמטיות: "הפיכה מטומאה לקדושה! הנה כאן, במקום בו ישב אדם המשתייך לשלוש קליפות הטמאות, יושב כעת יהודי שמונה לנשיא בישראל!"

התזמורת ניסתה איכשהו להתאקלם במקצבים של החסידים... ר' זלמן ברונשטיין ע"ה עצם את עיניו והי' בדבקות עצומה, הוא לא שם לב למנצח ולתזמורת וחזר על אחד הקטעים שוב ושוב, לעומתו ר' אברהם ליסון ע"ה הי' דווקא במצב רוח של שמחה עצומה והוא שר את הניגון בקצב מהיר...

ר' אברהם ליסון ואחד מבניו התקדמו להפתעת המנצח אל קידמת הבמה והחלו לבצע מין ריקוד כשהם עומדים על הידיים. מיד לאחריהם יצאה קבוצת

אכן, ב"ה, האירוע בקיסריה גרם לקידוש ה' נפלא והאהיב על הבריות את הקב"ה, את הרבי ואת החסידות.

הרב מרטון ה' חוזר על תיאור המופע פעמים רבות כשהמסר הנלמד ממנו ברור ומובן: הניגון משפיע על הנפש ועל כן כאשר שירי חב"ד מושרים מתוך הלב - הם מגיעים ללבבות השומעים וחודרים לרבדים הכי עמוקים והכי נסתרים, גם כאשר אולי הביצועים המקצועיים אינם ברמה שתכננו מראש...

עשרים שנה לנשיאות

בד' טבת תש"ל התקיימה אסיפה לפעילי אנ"ש בנחלת הר חב"ד בקשר עם שנת העשרים לנשיאות הרבי. באסיפה הוחלט על הקמת ועד מיוחד שיחליט ויבצע פעולות הקשורות לשנת העשרים.

בכ' טבת קיים הועד את ישיבתו הראשונה, ובסיומה הוציא מכתב "לאנ"ש שי' באה"ק ת"ו" ובו כמה סעיפים והצעות לפעולות בקשר עם שנת העשרים.

בסעיף ה' כתב הועד: "על ארגוני אנ"ש צעירי חב"ד, נשי ובנות חב"ד, את"ה, בכל מקום להתאסף בהקדם ולהחליט על תכניות פעולה במשך הזמן שבין יו"ד שבט ל"א ניסן...

הירושלמים ורקדה ריקוד ירושלמי- חסידי. רק לקראת הסיום הצליח הרב מרטון איכשהו להכניס אותם לתלם.

החלק הראשון של ההופעה הסתיים. הרב מרטון עצם את עיניו וחיכה, על המקום כולו נפלה דממה עמוקה מני ים. כחמש עשרה שניות של נצח, שבהן הוא התכווץ כולו מאימה וחשב במהירות: "או שאין בכלל קהל באמפיאטרון או שהקהל פשוט לא נהנה, איני שומע אף לא מחיאת כף אחת, אני מבקש שהאדמה תבלע אותי מיד"...

לאחר שניות אלו החלו מחיאות כפיים אשר מרגע לרגע גברו והתחזקו, מחיאות כפיים סוערות! הקהל לא הרפה, רבים נעמדו על רגליהם והריעו. ההופעה הייתה פסגת הצלחה! הקהל נהנה עד מאוד מהניגונים ומהלהקה.

בהפסקה שהייתה בין מושב למושב ניתן ה' לשמוע אנשים מהלכים בין המושבים ומפזמים את המילים והמנגינה של הניגון "עסן עסט זיך".

בסיום המופע, הממונה על הפסטיבל ועל תוכניותיו הודה לחסידים בהתרגשות רבה, והתבטא כך: "תודה לחסידי חב"ד שבאו למסור לנו גם חלק מתורת החסידות והווי חסידי המלא בשמחה ובששון ובאהבת ישראל. ה' זה ערב מצויין. כל שאר הלהקות מתגמדות לעומת ערב עשיר זה".

אגודת חסידי חב"ד באה"ק

ביום רביעי-ג' אדר ב' 11 במרץ 1970, בשעה 8.30 בערב
יתקיים א"ה בהיכל התרבות בת"א

ערב חסידות חב"ד

בתכנית:

- * היכרות עם חב"ד באומר וצליל
- * מקהלות מבוגרים וילדים, בלוי תזמורת
- * שקופיות ושירה בצבור

כרטיסים להשיג:

"עולמי" רח' בן יהודה 66 ת"א טל. 223636
"ירקון טורס" הירקון 88 ת"א טל. 59604
"מסעדת ישורון" מנא"ה 4 ת"א טל. 611309
חנות כלים רוונפלד רח' ירושלים פנת בלו בני ברק
חנות פריד' רח' בר כוכבא 16 פ"ת או בית לרר
טל. 910486

הרלוו, מודיעין 83' רמת-גן
אופן, אסף 18 רמת-גן

גרזמן, קרסי 3 ע"י רח' עוניאל רמת-גן
אטלס סוכנות נסיעות, הרצל 59 בתניה 053-4831
961848 טל. לוד תל. אגודת חב"ד" ה.ד. 46

מודעה מטעם אגודת חסידי חב"ד המזמינה את הציבור לערב
חב"ד בתל אביב

כנראה במסגרת זו, עלתה ההצעה לארגן ערב חב"ד כללי בהיכל התרבות בתל אביב. הרעיון קרם עור וגידים, ובכל העיתונים הכלליים של אותה תקופה פורסם בהרחבה על קיומו של הערב. להלן קטעים מתוך כתבה שפורסמה בשעתו בעיתון 'מעריב':

**ערב חב"ד -
לא לאנשי חב"ד**

לאנשי חב"ד כבר יש "נסיון בימת". לפני שנים אחדות הופיעו בקיסריה, במסגרת "הפסטיבל הישראלי" ובחסותו של נשיא המדינה. אותו ערב זכה להדים חיוביים ביותר. עתה - אומר שמואל חפר, המארגן את האירוע החדש - אנו מתכוננים לפעול על פי אותו נסיון."

אנשי חב"ד עושים להביא את רעיונות החסידות לציבור החילוני על-ידי שידול עוברים ושבים ברחובות להניח תפילין, על-ידי אירוח צעירים ותלמידים באירועים שונים מנפר-חב"ד - ובדרכים רבות אחרות.

"ערב חב"ד" יבנה מכמה מרכיבים: חלק אמנותי שבו יופיעו מקהלת כפר חב"ד ותזמורת כפר חב"ד, שישיעו ניגונים ושירים חסידיים, בעיקר כאלה שנוצרו ויצאו מן התנועה. בחלק נוסף - פרקי קריאה בתולדות חב"ד, ועוד.

עתה, במלאות 20 שנה לשבתו של הרבי מליובאביץ' על כס מנהיגות תנועת חב"ד - החליטו החב"דניקים הישראלים לנסות עוד דרך להבאת רעיונותיהם בקרב החילוניים. בראשית חודש מארס ייערך ערב חב"ד ב"היכל התרבות". זמירות שנשמע שם, אינן מן הסוג שאנו מורגלים להאזין להן. בדרך כלל, בין כתלי אולם זה.

הערב אינו מיועד לאנשי חב"ד או למקורבים אליהם, אלא דווקא לקהל

ותורת החסידות, מפי חסיד שעלה
ארצה אך כמה חודשים לפני כן.

וכפי שסיכם אחד העיתונים שסיקר
את הערב: "התכנית כולה נערכה בסימן
"איש חסיד ישנו", בניגוד לאלה הרוצים
להעביר את החסידות ל"זמן עבר"..."

ההדים מערב חב"ד זה היו טובים מאוד,
ובעיתונות הכללית שסיקרה את האירוע
פורסמו כתבות ותמונות על הערב.

לאור ההצלחה של ערב חב"ד בתל אביב,
עסקני חב"ד רצו לערוך ערב חב"ד כללי
נוסף, ושאלו על כך את דעתו של הרבי.
לאחר ששאלו כמה פעמים אמר הרב

הרחב שאינו מכיר אותנו. אנו מקווים,
כי בדרך זו נוכל להגיע אל ליבותיהם",
אומר מד חפר.

לערב זה הוזמנו גם פקידי ממשל בכירים
ובראשם כמובן ידיד חב"ד, הפרזידנט
מר זלמן שז"ר. בנוסף אליו השתתפו
בערב שרים ואישים חשובים נוספים,
כגון: שר השיכון מר זאב שרף, מנכ"ל
משרד החינוך והתרבות יעקב שריד, שר
המשטרה שלמה הלל ועוד.

ביום רביעי, ג' אדר ב' תש"ל התקיים ערב
חב"ד בהיכל התרבות בתל אביב. הערב
נחל ב"ה הצלחה גדולה. את האולם
מילאו כ- 3000 איש ששמעו פרקי נגינה

חסידים,
הרצאות
על פעולות
חב"ד
ביווי
שקופיות,

וסיפורים
על מסירות
נפשם של
החסידים
ברוסיה
הסובייטית
המחזיקים
מעמד
בזכות
הרבי

הרב מרטון מנצח על המקהלה ב"ערב חב"ד" בהיכל התרבות

מסר ר'
אפרים וולף
את הדברים
שאמר לו
הרב חדקוב
ב ט ל פ ו ן ,
וסוכם שר'
ש ל י י מ ק ה
מ י י ד נ צ ' י ק
ינסה לקבל
מ ע י ר י י ת
ירושלים את
האולם בחינם
או תמורת
ת ש ל ו ם
סמלי, ובכסף
ש י ח ס ך
יקנו מצות

● חב"ד בהיכל

כולם ניבאו להם כשלוך, כולם אמרו כי זה לא יתכן. אי אפשר לרתק קהל של אלפים במשך שלוש שעות, כאשר אפילו בקהל מופרדים חברים מהנשים. מי יקנה כרטיסים למופע שזה? — שאלו הם עשו זאת. כלומר, החב"דיניקים. הם מילאו את היכל התרבות עד אפס מקום וריבם עמדו בחוץ וניסו לקנות כרטיסים לשוא. והם הלהיבו את הקהל — גברים לחוד ונשים לחוד — והגיאאו אותם עד כדי אקסטזה.

מה נתנו? מה שניתנים תמיד, בהפעלותיהם בקיבוצים, בבתי ספר, ובמתנות צה"ל: אימרה חסידות, פרקי הוי"ו, סיפור צ"ר, שירי דבקות וריקודי "קוזאצ'וק" מסעוריים (ראה תמונה). סמור הערב היה עללה מרוסיה, שיספר שעברית צחה על "היהלום שבנתר המלך" שאינו אלא החסידות, המאפשר לאנשי חב"ד בברוה'ל"מ להתחזק מעמד ביהדותם.

כתבה בעיתון על ערב חב"ד בהיכל התרבות בתל אביב

שמורות לחלק למשתתפים יחד עם
מכתב או שיחה של הרבי.

באסיפה דנו גם אודות הפקת לקחים
מערב חב"ד האחרון שנערך בתל אביב,
ובהם לדאוג למקצועיותה של המקהלה,
הכנתם של המנחים ועוד. בנוסף לזה,
על פי הוראת הרב חדקוב, הי' להזמין
לערב גם מעיתונאי החוץ, בכדי שגם
בעיתונים הללו יכתבו על חב"ד. משימה
זו הוטלה על ר' **זושא** שי' **פויזנר**. יתכן
שמשימה זו הוטלה עליו בשל הקשרים
הענפים שהיו לו עם אנשי הקונסוליה
האמריקאית וגופים נוספים.

חדקוב לר' אפרים וולף, שהיות והם
הציעו את עצמם ורוצים לעשות את
זה, אזי אם יחד עם הערב חב"ד ישתפו
בזה גם כן חלוקה והסברת העניין של
מצה שמורה ואת יובל החמישים לב'
ניסן (ראה לעיל - הדרכה מפורטת), ניתן
לקיים את ערב חב"ד בירושלים.

בעקבות כך, הוזמן לשם עריכת הערב
אולם בנייני האומה בירושלים לתאריך
ז' ניסן תש"ל.

בכ"א אדר ב' נערכה אסיפת עסקנים
בקשר עם קיום הערב חב"ד. באסיפה

ב"ח

אגודת חסידי חב"ד באה"ק תינו
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

שנת העשרים לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
 שנת החמישים לחסתלקות הילולא אדמו"ר
 מוהרש"ב ז"ע

ביום שני, ז' ניסן תש"ל (13.4.70)
 בשעה 8.30 בערב יתקיים אי"ה
 ב"בנינו: האומה" בירושלים

ערב

חסידות חב"ד

בתכנית:

- * היכרות עם חב"ד באומר וצליל
- * מקהלות מבוגרים וילדים בלווי תזמורת
- * שקומיות
- אגפים נפרדים לנברים ונעים

*
 כמודעה שהתפרסמה בעיתונות הכללית על ערב חב"ד, ישיבת תורת אמת ברח' 130 במרחק טווחים חב"ד בירושלים, נגיתר סוכריות 85527

כ-1700 איש מילאו את אולם בנייני האומה בערב של יום ז' בניסן. תזמורת בית הספר למלאכה פתחה את הערב בניגון אבינו מלכנו. לאחר מכן דיבר ר' איצ'קע גנזבורג - שהנחה את חלקו הראשון של האירוע - והזמין את הרב **נחום גולדשמיד** ע"ה, שריתק את הקהל בנאומו על צמאון הנשמה לעלות למעלה ועל השלטת המוח על הלב. שניהם ציינו את היותה של שנה זו חמישים שנה להסתלקות כ"ק אדמו"ר הרש"ב.

התזמורת המשיכה בשירה וניגונים, כשקבוצת תלמידים חב"דיים פצחו בריקוד על הבימה. בערב שרו גם - מלבד מקהלת בית הספר למלאכה - מקהלה של אנ"ש שהורכבה מבעלי מנגנים כמו ר' זלמן ברונשטיין, ר' שמריה פלדמן, ר' זלמן לוי, ר' יוסף חיים גלבשטיין ועוד.

גבוהה יותר מהערב בתל אביב, אולי משום שהפעם המארגנים ידעו על מה וכיצד כדאי יותר לשים דגש.

על אף שכמות הקהל הייתה קטנה יותר - 1700 לעומת 3000, הקהל בתל אביב הורכב ברובו מבני המעמד הגבוה ואנשים מבוגרים, ואילו בירושלים השתתפו רבים מכל שכבות העם ובתוכם גם הרבה צעירים.

עיתונאים רבים - כולל נציגים מהתקשורת האלקטרונית - נכחו בערב הזה ונהנו עד מאוד. אחד העיתונאים - מר מנחם ברש מעיתון ידיעות אחרונות,

את חלקו השני של הערב הנחה ר' **עמרם בלוי** ע"ה, שבדבריו הזכיר גם כן את הסתלקות אדמו"ר הרש"ב, ודיבר בין השאר - כפי הוראת הרבי - אודות החשיבות באכילת מצה שמורה. כמו כן ביצאה מהאולם קיבל כל אחד מהמשתתפים מצה שמורה.

ערב זה קצר הצלחה אף יותר מקודמו בתל אביב. המנחים וההרצאות, הניגונים והשירה והשתתפות הקהל היו ברמה

”בטח יודיענו מזמן לזמן מהמשך הקישור עם העיתונאים בכלל, ומהמשו”מ [ומהמשא ומתן] עם העיתונאי דה”טיים” בפרט. ומשום חשיבות הדבר, הן מטעם שמגיעים העניינים להמון קוראים, אשר זוהי הדרך היחידית שידעו מהנעשה בעולמנו – והתוצאות מובנות, הנה נוסף על זה, לפי ”השקפת” הרבה מהקוראים הנ”ל מתייחסים הם – ואפילו הרבה מהיודעים מכבר – אודות ליובאוויטש – בחשיבות יתירה, בראותם שגם עיתון פלוני מודה על הברכות.

ר' אפרים וולף

...אשר לכן, אין להתיימש מההשפעה על העיתונאים האלה, גם אם אינם נענים תכף ומיד, והוכח תוכיח וכו', עד מאה פעמים.”

”ווילדע שיטות”

לאחר הערב, דיווח מישהו לרבי שהושמעו בו שירים של אחד אשר דרכו ב”קירוב” כביכול הייתה היפך הוראות התורה והשו”ע.

כאשר הרב חדקוב שוחח עם ר' אפרים וולף, שאל אותו מי סידר את הניגונים, והורה אשר יש להיזהר מלהשמיע את ניגוניו של אותו אחד היות שיש לו ”ווילדע שיטות” [שיטות 'פראיות'].

מרוב התרגשות נפל על צווארו של ר' חנוך גליצנשטיין ונישקו...

כפי הוראת הרבי, נכח בערב עיתונאי מהשבעון האמריקאי ”טיים”, אשר כתוצאה מהערב הביע את רצונו לכתוב מאמר על חב”ד ולנסות שיכניסו זאת בשבועון. השתלשלות הדברים ארכה משך זמן. ר' זושא פויזנר הביא לכתב ספרות חב”דית באנגלית על מנת שיכיר יותר את חב”ד, וכן סידרו עבורו ביקור מיוחד בכפר חב”ד.

במכתב מיוחד של הרב חדקוב לר' אפרים וולף, כחודש וחצי לאחר קיום הערב בבנייני האומה, מסביר הרב חדקוב את החשיבות שישנה בקשר עם עיתונאים, ואת ההשתדלות הנדרשת בזה כתוצאה מכך:

בערב חב"ד, וגם את הזהירות כאמור, שיהי' **מקרבן לתורה** ולא "לקרב" את התורה אליהם, כך שאפילו שירים שנעשו בשביל מטרה שכזו אין להשתמש בהם אף במקום שחשש זה אינו קיים.

לאחר מכן התברר, שאכן הושמעו בערב - ע"י תזמורת הבית ספר למלאכה - משיריו של אותו אחד, אך דבר זה לא הי' בכוונת מכוון ונבע מטעות בזיהויו של המלחין.

דבר זה הבהיר למארגנים את גודל הזהירות והדיוק שיש לנקוט בכל פרט

ניח"ח

לאחר ערב חב"ד בתל אביב, יזמו אולפני 'סי.בי.אס. ישראל' להוציא לאור תקליטים מהמופעים, תוך שילוב קטעי קישור והסבר. הרעיון יצא אל הפועל, ואכן תקליטים מ"ערב חסידות חב"ד" בתל אביב ובירושלים יצאו במסגרת "ניח"ח" - ניגוני חסידי חב"ד, בתקליטים מספר תשע ועשר.

יחד עם התקליטים, יצאה גם כן חוברת מודפסת ובה מופיעים דברי הקישור ומילות הניגונים יחד עם תמונות שונות מערב חב"ד.

הפקת תקליטים אלו העלתה שאלה בנוגע להקלטת ניגון ד' בבות', מאחר שהייתה זו הפעם הראשונה שבה דבר זה נעשה, אולי אין להקליטו - משום שלא ישמרו על קדושתו או בשל סיבה אחרת. לאחר ששאלו את הרב חדקוב, אמר שמאחר וכבר הוקלט ניתן לפרסמו.

(1) לדייק שיהי' ויותר^[2]

(2) כדאי שערבי חב"ד יסודרו בזמנים סמוכים ושלפני מועדי דפעולות בתומ"צ - שבמילא יוסיפו בתעמולה לפעולות אלו (כמו לפני פורים, חז"פ, רישום לביה"ס וכיו"ב)^[3]

(3) כיון שספק - לא יכנסו לזה^[4]

(4) [הצלחה] רבה [בכל הנה"ל]^[5]

ת"ח עהנ"ל אזכיר עה"צ

[1] מענה לר' ישראל לייבוב על דו"ח פעילות צאגו"ח באה"ק (יש לציין, שניתן לראות קרע במכתבו של הרב לייבוב, דבר המורה על כך שאת המכתב לקח הרבי איתו לאהל הק') מ"מוצש"ק ויקהל אור לכ"ח אדר א' תשל"ו:

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

תודות להשי"ת הגעתי לאה"ק ת"ו, מצאתי ההכנות לפורים הבע"ל במלא התנופה מבתי ספר מגיעים הזמנות לשקיות ושולחים להם. ביום ג' היתה אסיפה מנציגי הסניפים והוחלט להכניס מודעות בעיתונים לילדים (דבר, הארץ והצופה) כתבה בעניני משלוח מנות וכן בעיתון הד החינוך. כן דנו בדבר מבצע פורים בנוגע לצה"ל. כל מיני תוכניות בפעילות מהסניפים. אתמול היתה שוב פגישה עם הממונה מטעם הצבא (הוואי ובידור), יש קצת קושי בעניני תחבורה. היום הי' אצלי ר' שלמה שיחי' מיינדצ'יק ואמר לי שאין דאגה, הוא מקווה שענין התחבורה יסודר. את החבילות מ. מנות לצה"ל כבר מכינים. השנה מצאנו מקום שמעסיקים את אלה שאינם מסוגלים לעבוד עבודות ממש וזה מטעם העירי' או הסעד. זה יותר מסודר ועולה לנו הרבה יותר בזול וחוסך לנו הרבה טרחה וטרדה.

זה עתה ביקר אצלי הר' יוסף שיחי' פרמן וחתמנו על זכרון דברים שאנו מזמינים אצלו 30.000 מצות במחיר שתי לירות 33 אגורות כל מצה ודברנו אשר יהיו רגילות וטובות וארוזות בשקיותינו. בינתים משתמשים במעט השקיות שנשארו מאשתקד ובבית החרושת הזמינו לי אשר מחר כבר נקבל שקיות חדשות.

הפעולות הרגילות בהמבצעים ממשיכות כרגיל אף שלא הספקתי עוד לקבל ידע מכל הסניפים וביחוד אין לי עדיין ידיעות מהנעשה במבצע נש"ק כי טרם נפגשתי וגם טרם פנו אלי נשי חב"ד. עוד מעט ואברר גם את זה.

זה עתה ביקרו אצלי הבחורים מסניף יב"ע נחלים, בחורים נעימים שמחו מאוד שקיבלו מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מכ"ד שבט והביאו להראות לי את המכתב.

מסניפים אחדים בקרו כבר אצלי בטענות צודקות מאוד. באו מנצרת עלית, יש להם שטח פעולה רחב ואינם יכולים לזוז בלי שיהא להם אוטו. עד עתה היו נהנים במקצת מר' דוד שי' נחשון ולפני מר' דוד שי' קרץ שהיו להם מכוניות, ועתה אין להם. בא אלי ר' ליפא שי' קורצוויל מנחלת הר חב"ד ועשה רשימה מה שנחוץ (בתוך זה גם אוטו), נחוץ להם עתה לא פחות מ-50.000 ל"י. נתתי לו בינתיים משהו יותר מ-4000 ל"י.

[2] (1) לדייק . . . ויותר: על מה שכתב: "הנני מקוה להשי"ת אשר בקרוב נוכל לעבוד מתוך הרחבה ואז בעז"ה אפשר לפעול שבעתיים ויותר". הקיף את המילים "שבעתיים ויותר" וענה כבפנים.

[3] (2) כדאי . . . וכי"ב): על מה שכתב: "אנו מתכוננים לערוך בד' ניסן ובחווה"מ פסח שני ערבי חב"ד גדולים הראשון בירושלים בבניני האומה והשני בתל אביב באיזה אולם עוד לא קבעו. ההכנות לזה מתנהלות כבר: התוכניות, חזרות המקהלות ותוכניות שתהינה בערב זה אשר רובו יהי' שירה וגם נאומים והמחשת המבצעים. זה יהי' בכרטיסים שיימכרו במקומות שונים, הפרסום יהא ע"י מודעות ורדיו. מקוים שזה יהי' בהצלחה וזה יתן פרסום רב למבצעים ואולי נוכל שם גם להפיץ חומר בקשר לכל המבצעים". הקיף את המילים "בחווה"מ פסח" וענה כבפנים. וכן ציין למספר 1).

[4] (3) כיון שספג . . . לזה: על מה שכתב: בקשוני לשאול שאלה בענין זה. היות ויש ניגון שפעילנו חושבים אותו ליפה וטוב ביותר גם שרו אותו בקעמפין שלנו בארה"ב על המילים "טזע ליטל בירד איס קאללינג", חושבים אשר זה יתקבל טוב באופן יוצא מהכלל. רק השאלה היא אשר מספרים שהפלמ"ח היו בזמנו שרים את הניגון במילים שלהם ואומרים אשר בארץ מכירים את הניגון כניגון של פלמ"חים. פעילנו היו רוצים מאד להשתמש הניגון הזה ושואלים דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה". הקיף את המילים "השאלה היא" וענה כבפנים.

[5] (4) [הצלחה] . . . עה"צ: על מה שכתב: "אנו מקוים ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר להצלחה בכל הנ"ל". הוסיף את המילה "רבה" וענה כבפנים.

הוספה

מכתב מכ"ק אדמו"ר הממוען למר קדיש לוז – מראשי התנועה הקיבוצית. במכתב מבאר כ"ק אדמו"ר את המעלות והחסרונות הקיימים במבנה החברה הקיבוצית.

צילום המכתב והתיקונים עליו בכתי"ק מתפרסם בזאת לראשונה באדיבות ארכיון קיבוץ דגני' ב' ותודתנו נתונה להם ע"כ.

מר קדיש לוז בביקור בכפר חב"ד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
איסטערן פארקוויי
ברוקלין ג. י.

בי"ה, ימי הסליחות, תשכ"ד
ברוקלין, נ.י.

לכבוד
מר קדיש שי' לוז
ירושלים עיה"ק ת"ו

שלום וברכה:

נעם לי לקבל גידיעות מאנשי כפר חב"ד על דבר בקורו בכפר חב"ד
והתרשמותו מהסודות שם, בהמשך ליהסו הטוב כל העת לאנשי חב"ד.
ובשר הנשי שישטיך כך להבא ועוד יוסיף בזה בכל עת מצוא-בהתאם להתפתחות
כפר חב"ד ועניניו. והרי כלל הוא שבכל עניני טוב צריך להיות מוסיף
והולך ומעלין בקדש. ובפרט שיש לכ' אפשרויות מיוחדות עפ"י מעמדו
ומצבו, כל ענין בהשגחה פרטית א"ל.

ולקראת השנה החדשה, הנאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה,
הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתמה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשפיות וברוחניות.

בכבוד ובברכה וכה

מאשר אני קבלת ספרו "אבני דרך", בהקדמת בקשת רוב הסליחה על
איחור האישור מפני כמה סיבות. ות"ח על שימת לבנו לשלוח את ספרו,
והרי יצירתו של אדם-במדה חשובה משקיפה את המחבר, ובפרט שזה הספר
מכיל גם פרקים מתולדות ימי היי, בריחוק מקום-יש בזה משום היכרות
אישית עם מחבר הספר.

רגיל אני להשוב, בקבלי ספר ממחבר, שלא בכדי^ל שלח אלי את ספרו
ובודאי כוונת המחבר שאעייך בספרו ואם יהי' כי מה להעיר-יקבל
הערותי בספ"י אפילו אם איני מזדהה עם השקפתו על מלכו של המחבר. וכן
בנוגע לספרו-ארשה לי לפשוטן אי איזו הערות, ובפרט-בבקודה הפנימית
של הספר, ציור הקבוצה והי' הקבוצה שלנושא זה בפרט מיוחד כ' את
ספרו.

אקוה שכ' יסכים שענין הקבוצה אינו משרה בפני עצמה, ואצ"ל-
המשרה האחרונה; אלא תכליתה להשיג סדר היים רצוי ומקווה על ידי
שיתוף פעולה קיבוצית.

כשלעצמה הקבוצה ענינה, לכאורה, להשוות קטן וקדול, זהו בעצם
היפך שבע האדם; כאשר בני אדם-כשם שאין פרצופיהם דומים כך אין
דיעותיהם דומות זו לזו. ולכן היחיד מוצא סיפוק ושלימות כשאפשר
לו להוציא לפועל כל מה שיש לו בכח, ובמדה הכי מלאה, לא כל כך
בענינים המשותפים שיש לו עם בני חברתו, אלא דוקא בשטח האינדיבידואלי
שלו שבו מצטייך הוא מחבריו וסביבתו, כי הלא זוהי העצמיות שלו.
לאידך, אין האדם נשבעו מתבודד ולא טוב היות האדם לבדו, והוא מחפש
חיי חברה אשר בה ועל ידה יוכל להגיע לשלימותו א"ל.

מתוך הנחה האמורה, הנ"ל מחד גיסא יש לחיי הקבוצה חשיבות גדולה

ומכאן הבעי' הנוקבת, שדרך אגב-לא מצאתי בספרו מענה עלי':
מה בותנים' לדור הנוולד בקבוצה בתור משרה או אידיאל שירצו להגיע אל
עולמותיה עמל ויגיעה ומסירות נפש במסגרת חיי החברה?
ואחרון אחרון, מובן שקראתי בהתענינות בסוף ספרו את פרקי היי"ט.
וגם בזה ארשה לי לבוא בהערה, אשר צר וחבל שלא הכניס ברשימותיו אל
האוסוביאוגרפיות-רשימה על דבר המקור שכתוצאה מה חשב כיפה בעת
קראו פסוקי תנ"ך בכנסת, בפרט-שבודאי שיער מראש שהיא תגובה מצד
שמאל, תגובה שלילית, ובכל זה עשה מעשה רב, והיסוד לזה בודאי מעורה ואולי
בראשית ימי חייו, בבית אבא או זקנו, וכיו"ב.

כדרך בני ישראל לשלב ולקשר את הענינים שדנים עליהם עם ימי
השנה, ובפרט ימי מועד וחג, הרי גם בראש השנה הדגישו חכמינו ז"ל
את האדם בתור יחיד, ולא רק בראש השנה הראשון, יום ברוא אלקים אדם
הראשון, אלא, כליסוד והדגשת חכמינו: לפיכך נברא האדם יחיד, ללמדך
(שבכל הדורות ובכל המקומות) נפש אחת כעולם מלא, והמשיכו עוד בזה יאמר
שאין אחד מהם דומה לחברו, לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא
העולם. בפלים אחרות, דוקא בזה שאין אדם דומה לחברו-חשוב הוא כעולם
מלא (סנהדרין סוף פ' ד'). ענין זה שימש גם בקבוצה תיפונית למפכת-בי
לראש השנה המצורף בזה, אשר תקותי שיענין את מר.

ב"ה, ימי הסליחות, תשכ"ד
ברוקלין, נ.י.

לכבוד

מר קדיש שיי' לוז
ירושלים עיה"ק ת"ו

שלום וברכה :

נעם לי לקבל הידיעות מאנשי כפר חב"ד על דבר בקורו בכפר חב"ד והתרשמותו מהמוסדות שם, בהמשך ליחסו הטוב כל העת לאנשי חב"ד. ובטוחני שימשיך כך להבא ועוד יוסיף בזה בכל עת מצוא – בהתאם להתפתחות כפר חב"ד ועניינו. והרי כלל הוא שבכל עניני טוב צריך להיות מוסיף והולך ומעלין בקדש. ובפרט שיש לכו אפשויות מיוחדות עפ"י מעמדו ומצבו, וכל ענין בהשגחה פרטית הוא.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמות וברוחניות.

כבוד וברכה רבה מנחם שניאורסאהן

מאשר אני קבלת ספרו "אבני דרך", בהקדמת בקשת רוב הסליחה על איחור האישור מפני כמה סיבות. ות"ח על שימת לבבו לשלוח את ספרו, והרי יצירתו של אדם – במדה חשובה משקיפה את המחבר, ובפרט שזה הספר מכיל גם פרקים מתולדות ימי חייו, ובריוחוק מקום – יש בזה גם משום היכרות אישית עם מחבר הספר.

רגיל אני לחשוב, בקבלי ספר ממחבר, שלא "בכדי" שלח אלי את ספרו ובודאי כוונת המחבר שאעיין בספרו ואם יהי לי מה להעיר – יקבל הערותי בספ"י אפילו אם איני מזדהה עם השקפת עולמו של המחבר. וכן בנוגע לספרו – ארשה לי לציין אי איזו הערות, ובפרט – בנקודה הפנימית של הספר, ציור הקבוצה וחיי הקבוצה שלנושא זה בפרט מייחד כ' את ספרו.

אקוה שכי יסכים שענין הקבוצה אינו מטרה בפני עצמה, ואצ"ל – המטרה האחרונה; אלא תכליתה להשיג סדר חיים רצוי ומקווה על ידי שיתוף פעולה קיבוצית. כשלעצמה הקבוצה ענינה, לכאורה, להשוות קטן וגדול, שזהו בעצם היפך טבע האדם; באשר בני אדם – כשם שאין פרצופיהם דומים כך אין דיעותיהם דומות זו לזו. ולכן היחיד מוצא סיפוק ושלמות כשאפשר לו להוציא לפועל כל מה שיש לו בכח, ובמדה הכי מלאה, לא כל כך בענינים המשותפים שיש לו עם בני חברתו, אלא דוקא בשטח האינדיבידואלי שלו שבו מצטיין הוא מחבריו וסביבתו, כי הלא זוהי העצמות שלו. לאידך, אין האדם בטבעו מתבודד ולא טוב היות האדם לבדו, והוא מחפש חיי חברה אשר בה ועל ידה ובעזרתה יוכל להגיע לשלימותו הוא.

מתוך הנחה האמורה, הנה מחד גיסא יש לחיי הקבוצה חשיבות גדולה בזה שמהוים רקע לשיתוף כוחות של כמה וכמה אנשים ועל ידי כך להשיגים גדולים יותר, וכמובן – אפילו מסכום כל הכחות הפרטיים, וכידוע שפעילות שני אנשים בצותא – גדולה יותר מכפלים מפעילותו של כל אחד מהם לחוד. ועוד מהענינים החיוביים שבקבוצה – שהיא מסירה אותה קנאה ותחרות בלתי רצוי המביאה פעמים תכופות להתדרדרות היחסים שבין אדם לחברו, משא"כ פעולה קיבוצית שבדרך כלל מקרבת הלבבות וכולי.

לאידך גיסא, אין תכלית הקבוצה לבטל כל התחרות בכלל, שהרי אחד הענינים המעוררים למאמצים יתרים ולהתקדמות וניצול כל הכחות ובזריזות וכולי – הוא דוקא במצב שיש לו לאדם אתגר והתחרות. אלא שעל הקבוצה לצנר את ההתחרות הטבעית – לשטח עליון יותר. במלים אחרות, תמורת זה שבחברה אינדיבידואלית מתחילה ההתחרות בצרכים הכי פשוטים, הגשמיים והחומריים, ועד שכלשון חכמינו ז"ל אלמלא מוראה של מלכות (– הכרח החברה) איש את רעהו חיים בלעו, הנה

בס"פ: בסבר פנים יפות.

בקבוצה אפשר להעביר את הכח הזה להישגים גדולים יותר, אם בתוספת מרובה על הצרכים ההכרחיים או בשטח נעלה יותר – בחיי הרוח.

המורם מהאמור לעיל הוא שענין הקבוצה וחיי הקבוצה אינו מטרה והישג בפני עצמו, אלא שלב והכנה ודרך לפיתוח האינדיבידואליות והיחידות שבכל אחד ואחד והתגשמותם באופן הכי טוב ובמדה הכי מלאה.

הערכה יסודית זו של ענין הקבוצה נוגעת לא רק לאחר שהשיגו כבר סדר חיים קיבוצי מלא וצריך להחליט למעשה כיצד לנצל את יתרון הכחות ואיך להבליט אצל כל אחד את התכונות והכשרונות הפרטיים שלו בכל היקפם, אלא נוגעת היא ג"כ תיכף בהתחלת חיי הקבוצה, כיון שלעיתים תכופות ואולי גם ברוב הפעמים, עצם סדר חיי הקבוצה מוכרח, כאמור, לעורר התנגדות פנימית נגד הסדר והמשטר המתאמץ להכניע את היחיד בתור יחיד ולהפכו לחלק של הגוש, היינו הקבוצה. לעומת זאת, – אם היחיד יודע שאין זה אלא שלב בהתפתחותו והדרך המגדילה את אפשרותו להגיע להישגים אינדיבידואליים גדולים יותר, על ידי כך שמשחררים אותו מדאגות בשלב נמוך מזה (בהנוגע לצרכיו ההכרחיים המושגים בקל יותר ובלי בזבוז כוחות וזמן הודות לפעולה המשותפת הקיבוצית), הרי הכרה זו לא זו בלבד שתבטל התנגדותו הטבעית אלא עוד זאת שתוסיף בו התלהבות והתמסרות במילוי תפקידיו בקבוצה.

האמור לעיל נוגע לא רק להצלחת הקבוצה בכלל, אלא גם לתוכן החיים ואופן החיים בקבוצה, אשר כ' נוגע גם בזה בספרו, כגון – היחסים שבין ההורים והילדים וכיו"ב (וביותר – שעלול ההיזק להיות מרובה על השכר בשטח זה), כיון שיחסים אלו נמצאים בשטח החיים "הרוחניים" של האדם שבהם עצמאות היחיד חשובה ועיקר.

עוד יש נקודה, שלדעתי חשובה, והיא בשנוי הרגש והיחס לקבוצה מצד מייסדי הקבוצה ומצד אלה שנולדו בקבוצה. שאם מייסדי הקבוצה, או אלה שבאו לחיי הקבוצה מקרוב לפי ערך, יכולים לקבל סיפוק נפשי בהכירם שהגיעו לזה, כמו שכותב, מחיים שונים בהחלט ובתכלית, ומסביבה חדורה השקפת עולם הפכית, והשיגו חיי קבוצה מתוך עמל ויגיעה וקרבתות וסיגופים וכולי, שכל זה מוסיף יוקר והערצה לדבר המושג, הנה אלה שנולדו בקבוצה או נתגדלו בה – רואים סדר חיים זה כטבעי, ואצל אלה בודאי שההגבלות של חיי הקבוצה, שהוזכרו לעיל, בולטות יותר מאשר הצדדים החיוביים, מה שמחוייב לעורר אצלם אי-סיפוק נפשי או אפילו התמרדות, ועכ"פ חיכוכים, כלפי אלה הכופים עליהם משטר קיבוצי (והבלטת הקבוצה כשלב והכנה – גם בזה תועיל).

ומכאן הבעי' הנוקבת, שדרך אגב לא מצאתי בספרו מענה עלי': מה "נותנים" לדור הנוול בקבוצה בתור מטרה או אידיאל שירצו להגיע לזה אפילו מתוך עמל ויגיעה ומסירות נפש במסגרת חיי החברה?

ואחרון אחרון, מובן שקראתי בהתענינות בסוף ספרו את "פרקי חיים". וגם בזה ארשה לי לבוא בהערה, אשר צר וחבל שלא הכניס ברשימותיו אלו האוטוביוגרפיות – רשימה על דבר "המקור" שכתוצאה ממנו חבש כיפה בעת קראו פסוקי תנ"ך בכנסת, בפרט – שבודאי שיער מראש שתהי' תגובה מצד שמאל, תגובה שלילית, ובכל זה עשה מעשה רב, והיסוד לזה בודאי מעורה ומונח בראשית ימי חייו, בבית אבא או זקנו, וכיו"ב.

כדרך בני ישראל לשלב ולקשר את העניינים שדנים עליהם עם ימי השנה, ובפרט ימי מועד וחג, הרי גם בראש השנה הדגישו חכמינו ז"ל את האדם בתור יחיד, ולא רק בראש השנה הראשון יום ברוא אלקים אדם הראשון, אלא, כלימוד והדגשת חכמינו: **לפיכך** נברא האדם **יחיד**, ללמדך (שבכל הדורות ובכל המקומות) נפש אחת כעולם מלא, והמשיכו עוד בזה ביאור שאין אחד מהם דומה לחברו, לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם. במלים אחרות, דוקא בזה שאין אדם דומה לחברו – חשוב הוא כעולם מלא (סנהדרין סוף פ' ד'). ענין זה שימש גם נקודה תיכונית למכתבי לראש השנה המצורף בזה, אשר תקותי שיענין את מר.

עם ספר תורה
זה נצא לקבל
פני משיח צדקנו

היה זה בעיצומה של השואה האימה – בהתוועדות שמחת תורה תש"ב כאשר הכריז הרבי הריי"צ על כוונתו לכתוב ספר תורה מיוחד 'לקבלת פני משיח צדקנו'. באותם ימים שהיו מהקודרים ביותר בתולדות העם היהודי, ביקש הרבי הריי"צ לעודד ולחזק את ביטחונם של כלל ישראל. אלו אינן אלא "חבלי משיח", הכריז הרבי הריי"צ, "ואנו נכתוב ספר תורה מיוחד לקבל את משיח צדקנו במהרה בימינו".

במלאות שמונים שנה להכרזה על תחילת כתיבתו של ספר תורה מיוחד זה מובאת סקירה מרתקת זו, המגוללת את סיפורו של ספר התורה המיוחד, החל מהכרזתו של הרבי הריי"צ בהתוועדות 'שמחת תורה' ה'תש"ב, ההתעוררות האדירה שהביא איתו לכלל בני", ועד לסיום כתיבתו ביו"ד שבט ה'תש"ל - 'יו"ד שבט הגדול'.

(ממכתב הרבי הריי"צ לאסיפת "יאנג יזרעאל" י"א תמוז ה'תש"ב, נדפס בהקדמה לספר "היום יום").

אין דער איצטיגער צייט פון הרת עולם, וואס די גאנצע וועלט טרייסעלט זיך פון די חבלי משיח, וואס השי"ת האט

אנגעצונדען די גלות ווענט... איז די פליכט פון יעדן אידען, מאן און פרוי, אלט און יונג, צו שטעלן זיך די פראגע: וואס האב איך געטאן און וואס טו איך אום צו פארלייכטערען די חבלי משיח און זוכה צו זיין צו דער גאולה שלמה דורך משיח צדקנו? [בתקופה הנוכחית של 'הרת עולם' כשהעולם כולו מזדעזע מפאת 'חבלי משיח', והשם יתברך הצית את חומת הגלות... מחובתו של כל יהודי, איש ואשה, זקן וצעיר, לשאול את עצמו: מה עשיתי ומה אני עושה בכדי להקל את 'חבלי משיח' ולזכות לגאולה השלימה ע"י משיח צדקנו?]

ואחד לעשות
כל שביכולתו
להתכוון
לקראת משיח
צדקינו.

באותה
התקופה אף
החל לצאת
לאור ירחון
מיוחד בשם
'הקריאה'
והקדושה'.

מטרתו המוצהרת של הירחון היה
"ליצור במה עליה יושמע קולו של כ"ק
אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש". הירחון
נשא איתו את המסר העיקרי אשר
המוצא היחיד מן המלחמה הינה הגאולה
הקרובה. הירחון ראה את עצמו כ"בימה
זמנית" בלבד להפצת דברי הרבי באשר
"מובן מאליו שבצפותנו לגאולה מיידית
איננו בונים כאן עיתון לאורך ימים" (כך
נכתב במאמר סיכום בסיום השנתון
הראשון של הקריאה והקדושה). אף
המדורים שעסקו בעניינים אחרים
לכאורה, נשאו בקרבם את בשורת
הגאולה הקרובה.

ההודעה

בעיצומה של הצפייה ההולכת וגדלה
לבוא הגאולה, בשמחת תורה של שנת
תש"ב, בהתוועדות לפני הקפות הכריז
הרבי הריי"צ במפתיע שהוא מתכנן

הייתה זו מהתקופות הקודרות ביותר
בתולדות העם היהודי - מלחמת
העולם השנייה פרצה במלוא עוזה.
יבשת אירופה הפכה למערבולת איומה
של דם ואש. הנאצים ימ"ש זרעו הרס
וחורבן בכל מקום אליו הגיעו ומיליוני
יהודים נלקחו למחנות ההשמדה ונהרגו
על קידוש ה'. בכל מקום שררה בהלה
נוראה.

בתחילת המלחמה שהה הרבי הריי"צ
בוורשה שבפולין ובניסים עצומים
הצלח להימלט מאירופה הבווערת
ובחודש אדר ה'ת"ש הגיע הרבי הריי"צ
לארצות הברית.

בכל מקום אליו הגיע הרבי הריי"צ, הכריז
שהמלחמה הנוראית היא 'חבלי משיח'
ומהוה סימן ברור לביאתה הקרובה של
הגאולה השלימה. בכל כינוס והתוועדות
בה נכח הרבי, נאם בהתלהבות על
ההכרח והחובה המוטלת על כל אחד

והקדושה' שנדפס לאחר חודש תשרי
ה'תש"ב התפרסמה הידיעה הבאה
[בתרגום חופשי]:

"נודע ממזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א
כי בכ' מרחשון הקרוב - הוא יום הולדתו
של הוד כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב (-) אם
יצליחו עד אז לבצע את כל ההכנות
הנדרשות (-) סופר ידוע ויר"ש יתחיל
לכתוב ספר תורה מיוחד, שאיתו יקבלו
היהודים אי"ה את פני משיח בקרוב
ויהיה זה ספר תורה במיוחד למען מטרה
זו!

גם הכנת הקלף וכתובת הספר יתבצעו
בקדושה ובטהרה יוצאי דופן וכן סיום
והכנסת הספר-תורה יהיה אי"ה כולו
קודש ולשמה.

הרבי שליט"א כבר נמצא בקשר עם
האנשים המתאימים שאמורים לבצע
את עבודת
הקודש, והוא
מקווה שהכל
ייעשה כנדרש
ובזמן שהרי
העבודה אינה
קלה וזמן בואו
של המושיע לא
רחוק אלא הוא
יגיע במהרה
בימינו אי"ה".

לכתוב ספר תורה מיוחד בשם כל בני
ישראל כדי לקבל את פני משיח צדקנו.

**"מיט דער הילף פון השי"ת און אין
דעם זכות פון מיינע אבות הקדושים
צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, האָב איך זוכה
געווען צו דעם געדאַנק פון ווערן, בל"נ,
אַ שליח לטובת ולזכות פון כלל ישראל
און שרייבן אַ ספעציעלע ספר תורה -
"קבלת פני משיח ספר תורה" - אויף
מקבל זיין משיח צדקנו במהרה בימינו,
מיט איהר.] בעזרת השי"ת ובזכות
אבותי הקדושים צוקללה"ה נבג"מ זי"ע,
זכיתי שיעלה ברעיוני להיות - בלי נדר -
שליח לטובת ולזכות כלל ישראל לכתוב
ספר תורה מיוחד - "ספר תורה לקבלת
פני משיח צדקנו", שעמו נקבל את פני
משיח צדקנו במהרה בימינו!"**

הודעה זו של הרבי הרעישה את
קהל עדת החסידים, ובעלון 'הקריאה

ב"ה. פעיקו"ת ירושלים ת"ו. ח' בחשון
תש"ב

כבוד ידי"ע הרה"ח כו' מוהרש"י שליט"א
זווין

שמח אני לבשרכם, כי היום קבלתי
תלגרמה מאת נשיאנו הגדול כ"ק
אדמו"ר מרן שליט"א, וזה תרגומה...
[כאן מצטט הרב אליעזרוב את מכתב
הרבי הריי"צ דלעיל] עכ"ל הק' שליט"א
בענין זה, ה' ברחמיו ימלא עתירתו
ובשורתו (ככתוב בשרו מיום אל יום
ישועתו) המבשר טוב משמיע ישועת
כל ישראל בקרוב ובמהרה בימינו יחד
אתו נזכה לראות בביאת הגואל משיח
לישראל, כיר"א.

בכבוד ובברכה

הרב שלמה יוסף זוין

הרב שלמה יהודה ליב אליעזרוב

קניית הקלף

מספר ימים לאחר שמחת תורה שלח
הרבי הריי"צ מכתב לרב **שלמה יהודה
ליב אליעזרוב** ע"ה בו הוא מבשר לו על
כתיבת הספר-תורה המיוחד וכן מבקש
ממנו להשתדל בהשגת קלף לכתיבת
הספר:

**"בשמחת תורה הצהרתי כי עומד אני
להתחיל בכתיבת תורה ספר תורה
ולפגוש עמו את המשיח וכל החפץ יקח
חלק בכתיבת אותיות. בבקשה לפרסם
זאת.**

**בבקשה לשלוח על ידי דואר אוירי
קלף [מ] שחייטות כשרות, לכל הפחות
יריעות אחדות, שישה טפחים אורך כל
אחת."**

ואכן, באותו היום שלח הרב אליעזרוב
מכתב בהול לרב **שלמה יוסף זוין** ע"ה:

הרב אליהו נחום שקלאר

**בשביל הס"ת שכותבים בעזה"י ביחוד
בשביל קבלת פני משיח צדקנו בב"א,
שיהיו משחוטות וכשרות ויואלו
להשגיח על זה בדיוק, והשי"ת יזכנו
לקבל פני משיח צדקנו בב"א בחסד
וברחמים".**

תאריך תחילת הכתיבה וההכנות

בתחילה, תוכננה כתיבת הספר-
תורה להתחיל ביום כ' מרחשוון - יום
הולדת כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע,
ובפרסום גדול, וכפי שנראה מהמודעה
שהתפרסמה בירחון 'הקריאה
והקדושה' - שהובאה לעיל, אך לפועל
מסיבות שונות, נדחתה התחלת הכתיבה
עד לב' אייר, ובמברק אותו שלח הרבי
הרי"צ לחברי ה'ועד ספר תורה של
משיח' מגולל הרבי את השתלשלות

ידי"ע מצפה לישוע"ה שלמה י' ליב
אליעזרוב יצ"ו"

אמנם, באותם הימים היה קושי עצום
בהגת עורות משום שכל העורות
נלקחו ע"י הצבא למאמץ המלחמה ולכן
מחירי העורות הרקיעו שחקים.

בג' כסלו שלח הרבי מכתב נוסף לרב
אליעזרוב:

**"... אדות הקלף להס"ת הנה יעלה
ביוקר גדול ולכן בדעתנו לעשות זאת
פה"**

בהמשך, ממנה הרבי את הרב אליעזרוב
להיות נציגו בארץ אשר יפרסם בכל
מקום ומקום אודות הספר וכן על קניית
האותיות:

**"...והנני ממלא את ידי ידידי ש"ב
[שאר בשרי] לסדר בהכולל איש מיוחד
שיתעסק בזה להדפיס את המכתב
הכללי המודיע מכתבת הס"ת, וגם
להדפיס את המכתב גלוי אשר הרוצה
להשתתף בזה יודיע שרוצה להשתתף
והאדרעס [כתובת] יהי על שמי".**

לאחר שהתברר שלא יוכלו להשיג
קלפים מא"י, פנה הרבי לחסיד הרב
אליהו נחום שקלאר ע"ה ומינה אותו
להיות אחראי על השגת הקלף:

**"בזה הנני למלאות את ידו להתעניין
אדות העורות הדרושים לעיבוד הקלף**

העניינים בכלל, וכן את החלטה להתחיל את הכתיבה רק בב' אייר. במכתב מציין הרבי שכל מי שרוצה להשתתף בכתיבה, יכול:

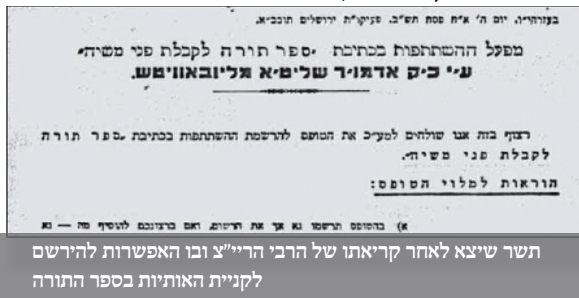
"עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות, יתברך ויתעלה, בזכות הוד כבוד קדושת אבותינו רבותינו הקדושים צוקללה"ה סיבב סיבה טובה לזכותני בשליחות מצוה רמה ונשאה, להתעורר ולעורר לאלתר לתשובה ולהכין עצמנו לאלתר לגאולה ולכתוב ספר תורה ביחוד לקבל פני משיח צדקנו, והי' דבר כתיבת ספר התורה כמוס עמדי לעשות הדבר באופן פרטי, אמנם בסעודת שמחת תורה בשיחתנו במעלת אהבת ישראל, כפי אשר הנחילנו מורנו הבעש"ט נ"ע, והודו כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים צוקללה"ה מסרו נפשם הק' לנטוע ולקבוע אהבה זו, הטהורה הנעימה והחביבה לשוכן עד מרום וקדוש יתברך ויתעלה, בלבותנו לדורי דורות, עלה בדעתי האם צדקתי במשפטי לכסות על האמת ולמנוע רבים ושלמיים התמימים והישרים מלהשתתף בזכות הגדולה והקדושה ומבלי התחשב עם הני כלבין

החלטתי להודיע ברבים כי בעזרתו ית' הנני מתעתד לכתוב ספר-תורה ביחוד בשביל קבלת פני משיח צדקנו, בב"א.

לסיבות מסיבות שונות נתאחרה האפשרות להתחיל בעזה"י בכתיבת הס"ת, והיום בשני לחדש אייר - תפארת שבתפארת - יום הולדת הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק מוהר"ש צוקללה"ה נבג"ם זי"ע הנה עלה הגורל להתחיל בכתיבת הספר תורה לזכותם של כלל ישראל בגשמיות וברוחניות.

ובזה הנני פונה אל ועד הספר תורה לקבלת פני משיח להודיע ברבים כי כל החפץ להשתתף בכתיבת ספר התורה ימלא את טופסי הגליונות בענין זה וישלחם אל הועד.

ואני תפלה כי יחוס השי"ת וירחם ויקל מעלינו ומעל כל אחב"י בכל מקום שהם את חבלי המשיח ויזכנו אותנו ואת כל אחינו בני ישראל לקבל פני משיח צדקנו בחסד וברחמים בגשמיות וברוחניות בקרוב קרוב ממש, אמן ואמן".

חציפין דסטרא
אחרא, כדאיתא
בזהר הקדוש דלא
יכלין למיסבל רוחא
דכיא ומבזין לרבנן
ועובדין דלהון,

מליובאוויטש, ובין דבריו הכריז על רצונו
הק' לכתוב ספר תורה של משיח.

מצד סיבות שונות התעכבה האפשרות
לכתיבת ספר התורה, ולבסוף, ביום
ב' אייר - תפארת שבתפארת - יום
הולדתו של כ"ק אדמו"ר מוהר"ש -
התקיימה התחלת הכתיבה, ועפ"י רצונו
של כ"ק אדמו"ר שליט"א, התקיימה

ואכן, בב' אייר החל הסופר (עיין
במסגרת) לכתוב את הספר-תורה
ובעלון הקריאה והקדושה הקרוב,
הופיעה מודעה מטעם ה'ועד ספר
התורה לקבלת פני משיח':

"בליל שמחת תורה, בסעודת
היו"ט, דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א

הסופר

לגבי זהות הסופר שזכה לכתוב את הספר-תורה, מעיין במסמך שהובא לעיל בו מופיע החוזה
שעשה הרבי הריי"צ עם הסופר - עולה שהיה זה הרב ישראל חיים סאמעט. אך בקונטרס
'סיום והכנסת ספר תורה' - אותו חילק הרבי בכ"ז מרחשוון תשנ"ב - בסקירה שנכתבה שם
אודות כתיבת ספר תורה של משיח, מצויין שהסופר היה ר' שמריהו פאקטאר.

בקובץ 'הערות וביאורים' אהלי-תורה גל' תרי"ב נכתבה הערה ע"י הרב דוד גרינפלד ושם הוא

ר' שמריהו פאקטאר בכתיבת האותיות בסיום הספר-תורה של
משיח

נדרש לסתירה זו, וכתב
שם ששמע "ממגידי
אמת" שהרב שמריהו
פאקטאר היה המיועד
לסיים את כתיבת הספר
- כבר בשנת תש"ח, וכן
סיים את כתיבת הספר
בפועל (בשנת תש"ל)
אך את תחילת הכתיבה
וכן את רובו המוחלט
של כתיבת הספר-
תורה עד כמעט לסופו
עשה הרב סאמעט.

ה'התחלה' בחשאי ובלי פרסום, ולזכות כלל ישראל בגשמיות וברוחניות".

מינוי ה'ועד ספר התורה לקבלת פני משיח'

ביום ב' אייר, מיד לאחר התחלת הכתיבה, החליט הרבי הרי"צ למנות ועד מיוחד שיעסוק בכל העניינים הטכניים הקשורים לכתיבת הספר, וכן שיהיו הממונים לרכז את כל עניין קניית האותיות ע"י כל המעוניינים בכך.

האנשים שאותם הרבי בחר היו ר' שמואל לוויטין, ר' אליהו סימפסון ור' דוד שיפרין. באותו היום שלח הרבי מכתב מיוחד לכל אחד משלושת חברי הוועד הנבחרים, בו הוא מודיע להם על

מינויים וכן על התפקידים אותם הוועד אמור לבצע, - המכתב הבא נשלח לכל אחד משלושת חברי ה'וועד' באופן פרטי:

"ב"ה. ב' אייר תש"ב. ברוקלין

אל ידידי עוז הנכבדים והכי נעלים, הרה"ג הרה"ח אי"א מוה"ר שמואל שי' הלוי, הרה"ג וו"ח אי"א מוה"ר אלי' שי', וו"ח אי"א מוה"ר דוד שי'

שלום וברכה!

בזה הנני ממלא את ידכם להיות חברי ועד הספר-תורה לקבלת פני משיח, לסדר ענין עיבוד העורות הדרושים לספר התורה, להשגיח על אופן כתיבתה,

להודיע ברבים

על אודות

כ ת י ב ת ה

ו ל ע נ ו ת

ל ה ש ו א ל י מ

ו ד ו ר ש י מ

ל ה ש ת ת פ

ב כ ת י ב ת ה

ו ל ס ד ר ,

בעזרתו ית',

הכל כדרוש,

והשי"ת יחוס

עלינו ועל

כלל אחב"י, ה'

עליהם יחיו,

להקל מעלינו

ר' שמואל לוויטין

מפורטת התוכנית לחגיגת סיום כתיבת הספר-תורה לקבלת פני משיח.

מכיוון שהרב סימפסאן מונה ע"י הרבי הרי"צ לחבר הוועד לכתיבת ספר לקבלת פני משיח צדקנו ומכיוון שכל הפרטים השייכים לספר זה היו בהתאם להוראות מפורשות של הרבי הרי"צ – אפשר להניח שתוכנית זו נכתבה בהנחייתו ובהסכמתו של הרבי הרי"צ.

"אודות הסיום של "קבלת פני משיח ספר תורה"

אשר ההתחלה היתה בעזה"י ביום הקדוש ב' אייר תפארת שבתפארת, יום

ר' דוד שפרין

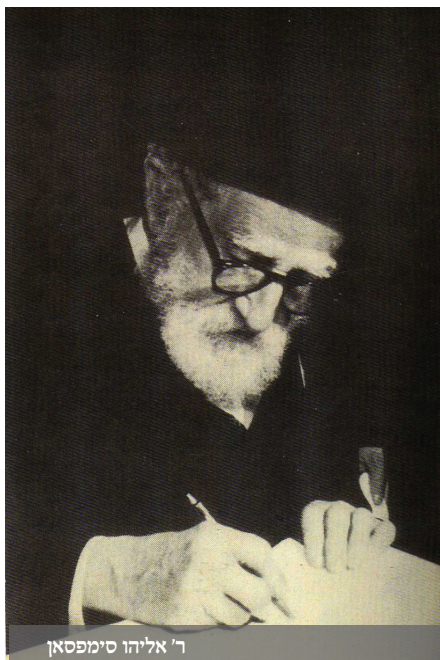
ומעליהם את חבלי משיח ולזכותינו כולנו יחדו לקבל פני משיח צדקנו בחסד וברחמים.

ידידם הדו"ש ומברכם."

עצירת הכתיבה

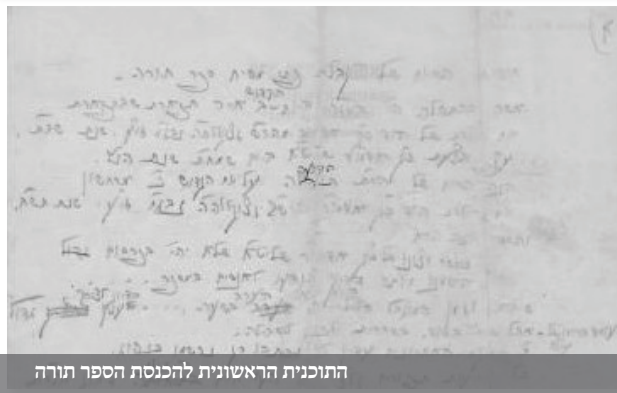
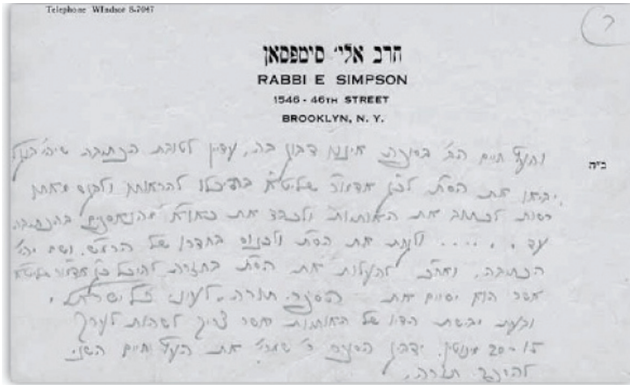
שש שנים נמשכה כתיבת הספר-תורה. בחודש מרחשון תש"ח כתב הסופר את הפרשה האחרונה, ועל פי הוראת הרבי הרי"צ, לא כתב הסופר את הפסוקים האחרונים אלא השאיר אותם למעמד הסיום של הספר תורה שהיה אמור להיערך בכ' מרחשוון - יום הולדתו של הרבי הרש"ב.

לפנינו מסמך מרתק שנכתב ע"י הרה"ח ר' אליהו סימפסאן, מסמך זה נכתב בתחילת שנת תש"ח ובו

ר' אליהו סימפסאן

לזמן המוגבל
 ביום א' בערב
 בשעה...
 בדיוק,
 לצורך עניין
 גדול העומד
 ברומו של
 עולם - אבל
 שיהי' בסוד,
 בשחרית לכו
 לטבילה.

ב' פסוקים
 אחרונים עדיין
 לא נכתבו רק
 נרשמו כנהוג.

כל היריעות
 תפורים זל"ז
 עם העץ חיים
 הימיני דבוק
 להס"ת, והעץ

חיים הב' בסופה איננו דבוק בה עדיין,
 לטובת הכתיבה שיהי' בנקל.

יביאו את הס"ת לכ"ק אדמו"ר שליט"א
 בהיכלו להראותו ולבקש שיתן רשות
 לכתוב את האותיות ולכבד את כאו"א
 מהנאספים בהכתיבה עד... לקחת את
 הס"ת ולכנוס בחדרו של הרמ"ש. ושם
 יהי' הכתיבה ואח"כ להעלות את הס"ת
 בחזרה להיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א
 אשר הוא יסיים את הספר תורה לעיני
 כל ישראל, ובעת יבישת הדיו של

הולדת של הוד כ"ק אדמו"ר מוהר"ש
 צוקלל"ה נבג"מ זי"ע, שנת שב"ת,
 ע"פ הצעת כ"ק אדמו"ר שליט"א ביום
 שמח"ת שנת הנו"ל הנה הסיום של הס"ת
 הוקבעה על יום הקדוש כ' מרחשון, יום
 הולדת כ"ק אדמו"ר הרשב"ב צוקלל"ה
 נבג"מ זי"ע, שנת תשי"ח.

והסדר בזה היא:

כאשר רצונו של כ"ק אדמו"ר שליט"א
 שלא יהי' בפרסום, הוזמנו ויותר בדיוק
 הודיעו לאנשים במספר... שיבואו

האותיות אשר צריך לשהות לערך 15 – 20 מינוטין. ידיבק הסופר ר' שמריהו את העץ חיים השני להספר תורה.

ואח"כ מוחנכים את התורה בקריאה מן ויעל משה עד גמירא ואומרים חזק חזק ונתחזק, ואח"כ גוללין אותה וקורין את ברכות כהנים.

ומכבדין לאחד בהגבהת התורה,

ולאחד בגלילת ספר תורה בחגורה,

ולאחד בלבישת המעיל.

ואח"כ מעמידין את החופה ומדליקין נרות,

ומכבדין את כ"ק אדמו"ר שליט"א אשר הוא בעצמו יוליך את הספר תורה תחת החופה לבהמ"ד, ויכניס את סה"ת להיכל.

ובבוא כ"ק אדמו"ר שליט"א עם הס"ת בהפרוזדור של ביהכנ"ס, הגבאים של ביהכנ"ס יבקשו מהס"ת אשר באה"ק [בארון הקודש] להטריח ולצאת לקראת ספר התורה של קבלת פני משיח, ויוציאו כל הס"ת ויעמדו בשני שורות, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עם הס"ת תחת החופה עם נרות דולקות יעבור בין שתי השורות, עד שיגיע לארה"ק ואז בעלי השיר ישירו איזה ניגונים כנהוג, ויאמרו יהללו, ואח"כ

יכניסו את הס"ת לארה"ק וכל הס"ת מכניסים בהיכל ואומרים עלינו וגו'.

ואח"כ יושבים אל השולחן וחוגגים חגיגת המצוה כהילכתה,

וכאשר כבר נגמרה הספר התורה של קבלת פני משיח בשלימות, ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנזכה בקרוב ממש כולנו יחד עם כ"ק אד"ש בראש לקבל פני משיח צדקינו בקרוב ממש אמן ואמן.

ואחרי החגיגה מלויים את כ"ק אד"ש בהניגון של כי בשמחה תצאו וגו'."

מסיבות רוחניות שמיימיות החליט בסופו של דבר הרבי הרי"צ לדחות את מעמד הסיום. גווילי הקלף הוכנסו לארון קודש ישן במשרדו של הרב שמואל לויטין, המשפיע הראשי של ישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770, שם הם שכנו שנים ארוכות.

י' שבט ה'תש"ל - 20 שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

היום העשירי לחודש שבט, הלך והתקרב, ולרגל מלאות עשרים שנה לנשיאות של הרבי, חלה התעוררות גדולה בקרב אנ"ש חסידי חב"ד בכל מקום שהם. רעיונות שונים הועלו לפני ה"ועדה לחגיגות העשרים" כיצד לפעול במטרה לעורר את אנ"ש והתמימים, וגם להסעיר את הציבור היהודי כולו,

ארון הקודש

מספר הר' צבי הירש טלזנר:

לארון החדש, ואנשים הגיעו ל-770 כדי לחזות במאורע זה. הייתה אפשרות ללכת מסביב לבניין ולהשקיף מבעד לחלון אל תוך חדרו של הרב לויטין, אך מפאת כבודו של הרבי, לא העליתי על דעתי לנהוג כך. במקום זאת, המתנתי עם עוד קבוצה של חסידים, כאשר כולנו מקווים להצליח לפחות לתפוס מבט חטוף מהמעמד מבעד לפתח החדר.

עמדנו שם בהמתנה דרוכה, ולפתע שמענו פתיחת דלת, וראינו את הרבי נכנס אל המסדרון המוביל לחדר. תוך כדי פסיעתו לאורך המסדרון, חלף הרבי על פני גומחה קטנה לתליית מעילים, והבחין בכמה מעילים שנפלו לרצפה. הרבי התכופף כדי להרים אותם, ומיד מיהרו כולם כדי לסייע בהרמת המעילים. הרבי המשיך אל תוך חדרו של הרב לויטין, כאשר הוא מותיר אחריו את הדלת פתוחה, וכך זכינו לראות אותו מוציא את הספר תורה ומעביר אותו אל תוך הארון החדש.

בשנת תשכ"ח, הבחין מזכירו של הרבי הריי"צ ומי שהיה פעיל בשעתו ב'וועד' לכתיבת הספר תורה - הרב אליהו סימפסון, שעם הזמן אותו ארון קודש ישן כבר הלך והתבלה, והוא החליט להזמין ארון חדש. כשהושלמה הכנת הארון, הוא ביקש מהרבי שיואיל להעביר את הספר תורה מהארון הישן אל הארון החדש. היה זה ביום שישי, והרבי השיב שיעשה זאת באותו יום אחר הצהריים, לפני כניסת השבת.

באותם ימים, נהגתי להתפלל תפילת מנחה של ערב שבת בבית הכנסת הקטן בקומת הכניסה של 770, שבו התפלל הרבי תפילת מנחה. תמיד נכחתי שם כאשר הרבי היה מתפלל במעמד מניין מצומצם, וזו הייתה תפילה מופלאה - מניין קטן ואינטימי באווירה שקטה ומיוחדת במינה.

באותו יום נודע שהרבי עתיד להעביר את הספר תורה של משיח מארון הקודש הישן

"ספר התורה שעמו נקבל את פני משיח צדקנו".

במשך השנים לא העז איש להעלות את הנושא על דל שפתיו, במשך עשרות שנים שמרו החסידים את העניין בסתר נפשם וציפו ליום שבו תינתן האות

שלא ינוח ולא ישקוט עד שתתגשם המשימה העיקרית שהוטלה על דורנו - להביא לימות המשיח.

בתוך המולת ההתעוררות, אחת מנשות חב"ד בארץ הקודש העלתה רעיון - הנה הגיעה השעה המיוחדת לסיום כתיבת

להשלמת הספר. ואז, כשבאה ההצעה להשלימו לכבוד שנת העשרים פנו ר' אפרים וולף ע"ה, ר' שלמה מיינדצ'יק ע"ה ור' שמואל חפר ע"ה - מחברי ה"וועדה לחגיגות העשרים" לרב חמ"א חודקוב ע"ה בבקשה שישאל את הרבי האם הדבר נכון.

בתגובה לבקשתם, ענה הרב חדקוב שאין הדבר ראוי כלל ומי אתם שתעזו וכו' וכו'...

כמובן שאוירת ההתלהבות פגה בבת אחת והיה נראה שהנושא ירד מסדר היום.

"הוסרו כל ההגבלות"...

והנה, באור ליום חמישי ר"ח שבט, כאשר הרבי חזר מה'אוהל', הודיע פתאום ש"הוסרו כל ההגבלות" לגבי השלמת "הספר תורה של משיח". קשה לתאר את השמחה שפרצה בקרב החסידים למשמע הודעת הרבי שעומדים לסיים את הספר-תורה לקבלת פני משיח. ההתלהבות הרקיעה שחקים. הרי הרבי עצמו בישר במפורש ש"כל ההגבלות בוטלו!"

בהתוועדות השבת הקרובה, ג' שבט, הודיע הרבי בפומבי כי בימים הקרובים יתקיים סיום הספר-תורה. כשהרבי בישר לקהל בפומבי על התוכנית לסיים את הספר תורה, סיפר כי ההצעה הזו

הגיעה מארץ-הקודש. בקשר לכך אמר הרבי:

"בעצם, ההצעה היתה צריכה לבוא מכאן, שהרי הספר תורה נמצא בד' אמות של 770, והרי דורשי רשומות אומרים ש 770 בגימטריא "פרצת". על השאלה הזו, כמו על שאלות אחרות, אין לי תשובה. אלא שזהו העניין של "פנו אלי עורף ולא פנים": ישנה אפשרות שיעמדו ליד אוצר גדול, באמצע היום, כאשר השמש מאירה בתוקפה ועומדים בעינים פקוחות, אבל לא רואים מאומה, משום שמביטים לצדדים. היכן ישנו אוצר גדול יותר מזה, שכל הדורות מצפים לו - הבאת משיח צדקנו? והאוצר קיים בגלוי, ונמצאים "בעצם היום", כשהשמש מאירה וישנו אור, ולמרות זאת, לא רואים זאת משום שהאנשים עסוקים בעניינים אחרים! בכל אופן, ההתעוררות הגיעה מארץ הקודש - הייתכן שלא מסיימים את ספר התורה?! וכביכול, כאשר לוחצים - אין ברירה! ואולי כל זה יפעל על אלה שנמצאים כאן, שיפסיקו להיות עסוקים בעניינים אחרים ויתחילו לפעול".

בסיום ההתוועדות אמר הרבי:

"מטעמים מובנים, רצינו שהסיום של ספר התורה שכ"ק מו"ח אדמו"ר התחיל לכתוב - שיהיה בסיום תקופת עשרים השנים מהסתלקותו. וכמו שנאמר

בירושלמי אודות שמשון (ש"שמשון נקרא על שמו של הקב"ה, שנאמר כי שמש ומגן הוי' אלוקים", ודווקא כמו שהקב"ה הוא שמש ללא המגן): "כתוב אחד אומר וישפוט את ישראל ארבעים שנה וכתוב אחד אומר והוא שפט את ישראל עשרים שנה כו' מלמד שהיו הפלשתים יראים ממנו כ' שנה לאחרי מותו כדרך שהיו יראים ממנו כ' שנה בחייו. ולכן סיום הוא לאחר חצות היום, שזה בסמיכות הכי אפשרית ליו"ד שבט, שבשנה זו זה חל בשבת קודש (כבשנת ההסתלקות)".

תורה לקבלת פני משיח", שמונו בשעתו על ידי הרבי הרי"צ, יעסקו גם עתה בעניין [פרט לר' דוד שיפרין, שנלב"ע בשנת תש"ג].

הרבי ביקש מהם שיפעלו בכל הכוחות ובשיא המרץ להשלמת הספר תורה. הרבי דרש לפרסם את הדברים ברבים:

"ידעו נא על כך כל בית ישראל, כדי שכולם יוכלו לזכות להשתתף בספר התורה ויזכו לצאת עמו לקבלת פני משיח צדקנו".

המתח והדריכות הגיעו לשיא חדש

לאחר השבת, עם היוודע דברי הרבי לחסידים בארץ-הקודש, "התחשמלה" של

הרבי הוסיף ואמר, שגם עתה, כמו בעת התחלת כתיבת הספר, יתאפשר לכולם להשתתף בסיום הכתיבה של

הספר. הרבי הדגיש בדבריו כי למרות שכעת אין אפשרות להצביע לכל אחד על האות שעלתה בחלקו – שהרי נותרו רק שורות ספורות עד לסיום הספר – בכל זאת יוכל כל אחד להשתתף על ידי רישום שמו ונתינת פרוטה להוצאות הכתיבה. והרבי התבטא: "המלאכים הן שיחלקו את האותיות לכל אחד".

עוד הורה הרבי שחברי ה"ועד לכתובת הספר-

אגודת חסידי חב"ד באה"ק ת"ו

לאחינו בני ישראל

בשנות השואה כאשר מיליוני אחינו הובלו לטבח ונאנקו תחת עול הודים, חזה הרבי מליובאוויטש כי"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק נ"ע שניארטאהן בעיני רוח קדשו את נאולתו השמימה של העם ע"י משיח צדקנו, ולשם כך החל במתיבת ספר תורה לקבלת פני משיח צדקנו.

ברם, את סיום כתיבת הספר השאיר לדורנו אנו.

כיום עם מלאות עשרים שנה להסתלקותו ועשרים שנה לנשיאתו של הרבי מליובאוויטש רבי מנחם מענדל כהניס"א שניארטאהן ביום יו"ד שבט הבע"ט, הגיעה השעה המיוחלת לסיום כתיבת ספר תורה זה. מתוך אהבת ישראל ברובנו לזכות את המוני בית ישראל לקחת חלק בסיום כתיבת ספר תורה זה.

בתוך השתתפות סמלית יתרום כל אחד סכום מינמאלי של לירה אחת וישלחה בבירורף שמו ושם אמו לפי הכתובת:

הועדה להתעוררות לסיום כתיבת ספר התורה
ת.ה. ג. נפר חב"ד

_____ מיל ושלח מיד לת.ה. ג נפר חב"ד _____

ב"ה

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הני מבקש לזכות אותי ואת בני ע"י בנשתתפות (צ"ל תרומה) של לירה למשך ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א במתיבת ספר תורה של ששתי צדקנו – שותתלה ע"י כ"ק אדמו"ר תר"ו"צ וצוקלחה"ח נב"מ וי"א בשנת תשי"ב – והנן תפילה שנתנה בקרוב לסיום הספר וכ"ק אדמו"ר שליט"א ויליכנו בקרוב פסח קטמיות לארצנו ח"ק.

שם	שם האם	המספחה	כתובת

100 אלף חתימות לקבלת בני המש"ח...

100,000 חתימות לספר-תורה מיוחד לקבלת בני המש"ח, יור עברו השבוע בדרך האוויר לר- כי מליובביטש בארה"ב, לצורך חתימת ספר-התורה. הספר נמצא ברשותו של הרבי מאז מלחמת-העולם השניה, כאשר הוחל בכתיבתו. חסידי חב"ד פתחו ביום א' במיבצע המוני, בהשתתפות 600 איש, אשר החלו "לפשוט" על בתי האזרחים במדינה, כדי לאסוף תוך מספר ימים את 100,000 החתימות הנחוצות. דמי החתימה שווה לכולם - ל"א אחת לנפש...

האווירה בבת אחת. מיד הוחל בפעילות מקיפה ורבת תנופה. בשלב ראשון פורסמו בכל העיתונים מודעות המבשרות להמוני בית ישראל שמתאפשר להם להשתתף בספר התורה של כלל ישראל, בהשתתפות סימלית של לירה אחת. במודעות הופיעה בקשה מיוחדת מאת כלל ישראל אל הרבי, שנסתיימה במילים: "ואנו תפילה שנזכה בקרוב לסיום הספר וכבוד קדושתו האדמו"ר שליט"א יוליכנו בקרוב ממש קוממיות לארצנו".

ההתלהבות שאחזה בהמוני בית ישראל לא תתואר. עשרות אלפי מכתבים החלו לזרום לכפר חב"ד, תלמידות הסמינר עסקו במיון הדואר ובחורי הישיבה יצאו בהמוניהם לזכות יהודים נוספים בקניית אותיות בספר התורה. מאות פעילים מאנ"ש התפרסו גם הם ברחבי הארץ כדי לזכות את ההמונים. וכך, בתוך ימים אחדים נרשמו כמאה אלף משתתפים בספר התורה.

בין חברי הוועדה שפעלה בארץ-הקודש ועסקה - בין היתר - בריכוז רשימות שמותיהם של רוכשי האותיות, נמנו כמה מחשובי עסקני אנ"ש. אחד המכתבים שהגיע אל הוועדה, נשלח בדואר דיפלומטי מיהודי ששהה בעיר

קובה שביפן וקרא את המודעה בעיתון ישראלי שנשלח אליו וביקש לרשום את כל בני משפחתו! כן התקבל מכתב מהגאון ה"סטייפעלער" ז"ל מבני-ברק, שביקש להשתתף בספר התורה של מש"ח.

כשדיווחו לרבי על כך, ראו על פניו קורת-רוח רבה מכך שהעניין הזה כבש את העולם. ממזכירות הרבי שוגרו אל הוועדה כמה מכתבים של אישור על קבלת הרשימות, והרבי הגיה את המכתבים הללו והוסיף בהם פרטים.

היה הרב אפרים וולף, שאמר לי: "באנו הנה כדי לפעול. לכן, תתקיים עכשיו אסיפה בביתו של הרב שמעון גולדמן. תבוא מיד, לאחר טבילה במקווה". מובן שהלכתי מיד. כשהגעתי לשם, כבר נכחו במקום חברי "ועדת העשרים" מארץ הקודש, וכן המשפיע הרב שלמה-חיים קסלמן. בין הדברים דובר אודות הפעולות שצריך לעשות בכדי לפעול את ביאת משיח צדקנו. לבסוף הוחלט לכתוב פ"נ לרבי ולבקש ממנו על הכל.

בשעות הבוקר של יום שישי, המתנינו חברי הועד לבואו של הרבי ל-770 כשהגיע הרבי, נכנסו לחדרו ומסרו לו את הפ"נ ואמרו שהגיע עת דודים ורוצים משיח בפועל ממש... הרבי האזין לדבריהם ברוב קשב, תוך שהוא מביט לעברם במבט חודר, ולבסוף הורה להם שיסעו אל ה'אוהל' ושם ימסרו את הדברים.

הנהגה בלתי רגילה בתקופה בלתי רגילה

ערב שבת קודש, ט' שבט. השעה אחד וחצי בצהרים. בית המדרש הגדול ב-770 מלא מפה אל פה. מבעוד בוקר סיימו אנשים את כל עסקיהם. הכל "תפסו עמדות". ההמון נראה כים סוער. צעירי החסידים עומדים צפופים על שולחנות וספסלים, ובתווך יושבים זקני החסידים. כולם מנגנים ניגוני געגועים ואפופים התרגשות אדירה.

ושהחבילות תהיינה פרוסות על פני כל השולחן, באופן שאף חבילה לא תהיה על גבי חברתה. כל אותו זמן הרבי עמד ולאחר שסיימו להניח את החבילות, אמר:

"יהיה בואכם בשעה טובה ומוצלחת, ובאופן טוב בגשמיות וברוחניות. תנצלו את הזמן כאן. ושתתחיל משנת העשרים תקופה חדשה, בתוספת אור, ויהיה כפי רצונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר – קבלת פני משיח בקרוב ממש."

"ליל שימורים" היה כל אותו הלילה ב-770. כל החדרים והאולמות, למעלה ולמטה, היו מלאים בחסידים. חסידים שהגיעו במיוחד מערי השדה זרמו כל הלילה ל-770. בחלל האויר היתה תחושה של התעוררות עילאית בלתי רגילה. כל הלילה ישבו והתוועדו באווירה מיוחדת של ציפייה ודריכות לקראת מה שעומד להתרחש...

הפ"נ של "הגיע עת דודים..."

מספר הרה"ח הרב **אברהם חנוך גליצנשטיין** ע"ה, שהיה ה"זוכה בגורל" לנסיעה להשתתף במעמד המיוחד, בשם כל אנ"ש מארץ הקודש:

בליל שישי, אור לט' שבט תש"ל, שהייתי בביתו של מארחי הרב מאיר ש' הארליג. בשעה ארבע לפנות בוקר צלצל הטלפון. מעברו השני של הקו

לאחר שספר התורה הונח על השולחן ליד מקומו של הרבי, התיישב הרבי במקומו ופתח בשיחת קודש קצרה:

”אנו נמצאים בערב שבת אחר חצות. יש למהר כדי להתכונן לשבת, ולכן אין זמן להאריך”. הרבי קישר בין העיתוי המיוחד – ערב שבת קודש אחר חצות, ובין המעמד המיוחד – סיום הספר תורה לקבלת פני משיח צדקנו: **”מטעמים מובנים, רצו שסיום הספר תורה הזה,**

הרבי יורד ל'זאל הגדול' כשבידו ארגז ובתוכו ה'כתר', לפניו צועד הר' סימפסאן כשבידו הספר תורה.

הרבי נושא שיחת קודש לפני תחילת 'סיום כתיבת הספר-תורה'.

לפתע עוברת קריאת 'הס' מאיש לרעהו. ה"ים" נבקע וכבמטה פלאים נוצרת מאליה דרך בין חומת האנשים. הנשימה נעצרת לרגע, ובשביל שנוצר צועד בראש הרה"ח אליהו סימפסון – מראשי הועד לכתובת הספר-תורה בתקופת הרבי הריי"צ – ובזרועותיו הספר תורה של משיח צדקנו. אחריו פוסע הרבי כשתיבה סגורה בידיו הקדושות - לאיש לא היה מושג מה נמצא בתוך הקופסא...

כתיבת הספר תורה של כלל ישראל נעשה בערב שבת.

וכיוון שסיום הס"ת הוא ע"י שלוחו של אדם - כל בני" בכל מקום שהם" קולו של הרבי הולך ומתעצם "הרי כאן המקום להתחיל עם הזמנה לכל בני" בכל מקום שהם, הן אלו הנמצאים בחוץ לארץ והן הנמצאים בארץ הקודש, תבנה ותכונן במהרה בימינו, ועל-אחת-כמה-וכמה אלה הנמצאים בשביה, בצרה ובמצור, בגלות בתוך גלות..."

והרבי המשיך ואמר שנמצאים בתקופה בלתי רגילה, לכן תהיה כעת הנהגה בלתי רגילה. "לפי כל הסימנים הברורים והגלויים, זוהי תקופת עקבתא דמשיחא - סיום זמן הגלות ולכן הזמנת כלל ישראל תהיה על-ידי אמירה, בציבור של פרק העשרים שבתהילים, "למנצח יענך", כדי שיקויים בנו הפסוק האחרון "ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו".

הרבי עצר לרגע, וביקש "שהזקן שבחבורה" שמונתה בשעתו ע"י הרבי הרי"צ ל"ועד הספר תורה", יאמר בקול רם את פרק התהילים פסוק בפסוק,

אותו החל לכתוב כ"ק מו"ח אדמו"ר בחייו, יעשה דווקא בסיום תקופת העשרים שנה להסתלקותו. ולכן, עושים זאת דווקא לאחר חצות, כדי שזה יהיה בסמיכות הכי אפשרית ליום ההסתלקות, שחל בשנה זו ביום שבת קודש.

וכמו בכל הענינים, אף עניין זה מרומז בנגלה דתורה. משה רבינו, שהיה רעיא מהימנא (ו"אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא" עד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו), כתב ספרי תורה לכל שבט ושבט, וספר תורה כללי לכל עם ישראל - והסתלקותו היתה בשבת. הרי שסיום

עולה קולו של השליח ציבור, ולעומתו כגלי ים סוער, הולך וגובר ה'מענה' של הקהל. רבים בציבור נוטפים אגלי זעה ועיניהם לחות מדמעות.

ת ה ו ש ה ש נ מ צ א ים בעולם אחר

הרבי התיישב על מקומו, ורמז ל'חוזר' הרב יואל כהן, שיתחילו לנגן את ניגון "ארבע בבות" של אדמו"ר הזקן ולאחר מכן את כל

ניגוני רבותינו נשיאנו, לאחר מכן הורה הרבי לנגן את הניגון 'הושיעה את עמך'.

משסיימו לנגן, הרבי מתרומם שוב ועומד מלא קומתו, כשהוא מוקף בשרשרת של זקני החסידים, שלעיניהם ו"לעיני כל ישראל" נפרשות יריעות הספר תורה של משיח צדקנו.

בחלל נשמע קול דממה דקה של כתיבת נוצה, אות אחר אות, של האותיות האחרונות – "לעיני כל ישראל" על ידי הסופר הישיש ר' שמריה פאקטור.

הרבי מסמן באצבעו הקדושה לר' שמואל על פסוקי הפרק "למנצח יענך"

וכל הציבור יאמר אחריו. משורת זקני החסידים קם הרה"ח שמואל לויטין.

הרבי קם ממקומו. הקהל זע לרגע ועומד בצפייה דמומה. הרבי פתח את סידורו בפרק "למנצח יענך" והורה על הפסוק הראשון בפרק. ר' שמואל, כולו רועד מהתרגשות, קורא-זועק בקול רם. הוא מסיים את הפסוק הראשון ומיד מהדהד קולו של הקהל הנרגש בקול רעם אדיר. הרבי מסמן באצבעו הקדושה לר' שמואל על הפסוק הבא. מפסוק לפסוק

בשמו ובתוארו הזכיר את שם המדינה שאותה הוא מייצג: ארץ הקודש – הרה"ח ר' עזריאל-זעליג סלונים, ר' שלמה מיידנצ'יק, המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן, הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ) – שהיה שלוחו של נשיא המדינה זלמן שז"ר, ששלח אותו להיות נציגו ב'סיום כתיבת הספר-תורה" – יש לציין שהיתה זאת הפעם הראשונה בה הרב עדין הגיע לרבי. אוסטרליה – הרב זלמן סרבראנסקי. צרפת – המשפיע ר' ניסן נעמנוב. דרום-אמריקה – ר' דובער בוימגרטרן. בשם יהדות אירופה ואפריקה – ר' בנימין גורודצקי. עבור יהודי גרוזיה – ר' דוד שקולניק, ועבור יהודי ברית-המועצות – ר' בן-ציון שם-טוב, כמו כן, כובדו בפסוקים חברי ה'ועד' – ר' אליהו סימפסון ור' שמואל לוויטין,

הרבי, במבט חודר ומיוחד במינו, אינו גורע אפילו כהרף עין את מבטו הקדוש מן האותיות הקדושות. הכל עוצרים את נשמתם במתיחות של יראת כבוד. רגע שלא ניתן לתארו במילים.

כשהגיע הסופר לאותיות האחרונות, הושיט לרבי את הנוצה על מנת שהרבי יסיים את כתיבת הספר, אך הרבי הושיט לו מיד את הנוצה בחזרה והורה לו לגמור בעצמו את כתיבת הספר.

משסיימו את כתיבת האותיות הכריז הרה"ח אליהו סימפסון על חלוקת פסוקי "אתה הראת". בפסוק הראשון והאחרון כובד הרבי. בשאר הפסוקים, הורה הרבי לכבד את עסקני חב"ד מכל קצוי תבל, "נציגים" מכל מדינה. הרה"ח ר' אליהו סימפסון קרא לכל אחד

העניין נפעל, נשאר רק "פכים קטנים"

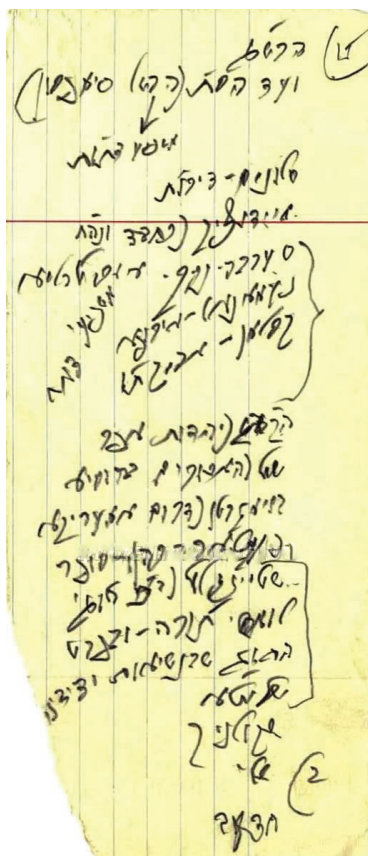
לאחר שספר התורה הוגבה ונגלל, נעטף הספר במעיל חדש. ואז התגלה מה הכילה התיבה שהביא אתו הרבי: "כתר תורה" מוזהב, מרהיב ביופיו. הרבי נוטל את ה"כתר" ומעטר בו את "עצי החיים" של הספר. דבר זה היה בו משום חידוש, כיוון שעד אז לא היה נהוג בחב"ד להניח "כתר" על ספר-תורה.

[בשעת ההכנסה הכתר לא תאם נכונה את ה"עצי חיים" ועל כן הרבי שם את הכתר רק על "עץ חיים" אחד, לאחר ההכנסה תוקנה הבעיה, והכתר יושב על שני "עצי חיים"].

לאחר מכן לקח הרבי את הספר תורה בזרעותיו. הצפיפות מסביב היתה עצומה. 'חופה' נפרשה ממעל, וכשחשובי אנ"ש מלויים את ה"תהלוכה" בנרות והקהל הגדול שר "שישו ושמחו בשמחת תורה", צעד הרבי לאיטו עם הספר-תורה של משיח צדקנו לעבר ארון-הקודש הגדול שבבית-המדרש.

לאחר שהרבי מכניס את הספר תורה לארון-קודש, הוא עולה חזרה לבימת ההתוועדות, מברך בקול רם ברכת "שהחיינו" ואוכל פרי חדש – תאנה.

לאחר מכן הורה הרבי לשיר את "הניגון לפני מאמר" ומיד החל באמירת המאמר ד"ה "להבין ענין ספר תורה", שהיו בו

רשימת המכובדים באמירת פסוקי 'אתה הראת' וכתבה ע"י הרבי. להלן הכת"ק בו רושם הרבי את שמותם, ואף בחלק מהשמות מציין את הטעמים לכיבודם.

חדב"נ הרש"ג נ"ע, מזכירו של הרבי הרב חדקוב והסופר ר' שמריה פאקטור.

בשעת אמירת פסוקי "אתה הראת", היתה בקרב הקהל תחושה התעלות שיא, ממש כמו בשמחת-תורה...

גלילת הספר תורה

לבישת המעיל, ניתן לראות את מבטו של הרבי שלא הוסט מספר התורה כל זמן עריכת ה'סיום'.

הרבי נושא את הספר תורה לארון הקודש, ניתן לראות שהכתר מונח על עץ חיים אחד

לצערנו, יש צורך להסביר ולהבהיר, שאין זה ענין שנקרא בלשון המדינה בשם "באנקעט" (מסיבה) או "דינער" (חגיגה) או "אינסטאליישאן" (הכתרה) וכו', כך, שממתנים ל"סענסיישאנס" (סנסציות) ו"סטייטמענטס" (הצהרות) וכו', אלא לדברי תורה ויראת שמים ודברי התעוררות, על מנת שזה יפעל בכל אחד מהשומעים והשומעות.

"גילויים" מיוחדים ונפלאים, והרבי אף הזכיר בו את כל 'רבותינו-נשיאנו'. לאחר סיום המאמר, אמר הרבי: "כמדובר לעיל, ע"י סיום כתיבת ספר התורה נפעל עניין שהיה מחוסר מעשה. ועתה צריך כל אחד להשלים את ה'פכים קטנים' שנתרו לו, כדי לבטל את הגלות ולצאת בשמחה ובטוב לבב לקבל פני משיח צדקנו.

כתר תורה

בשבוע לפני סיום הספר תורה, זימן עליו הרבי צורף שנבחר כדי להכין כתר עבור הספר תורה. הסופר הביא עמו שש דוגמאות שונות והציג אותם בפני הרבי. הרבי סקר את הכתרים ואמר, "את החלק התחתון של הכתר אני רוצה שתעשה כמו בכתר הזה, את חלקו האמצעי תעשה כמו בכתר הזה, ואת החלק העליון תעשה כמו בכתר ההוא".

"עד מתי צריך הרבי שהכתר יהיה מוכן?", שאל האיש.

"עד שבוע הבא".

הוא הביט ברבי משתומם. "אבל כתר כזה ייקח לי בין שלושה לארבעה שבועות להכין".

זהו יום הילולא של צדיק, נשיא דורנו, ואין זה מקום להצהרות, חגיגות והכתרות וכו', כי אם, לומר דברי תורה ויראת שמים ודברי התעוררות, על מנת שיומשכו בפועל ע"י כל אחד ואחת מהשומעים והשומעות, שיעסקו בזה מתוך שמחה וטוב לבב.

וכשיעשו זאת בשמחה ובטוב לבב, יזכו בעגלא דידן לסיום החושך הכפול ומכופל של הגלות, ולאחר מכן תתחיל אתחלתא דגאולה, עד לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש".

"אבל אני צריך אותו עד שבוע הבא", אמר הרבי.

בסופו של דבר הצליח הצורף לעמוד במועד, שנקבע, וייצר כתר מהודר ביופיו.

ימים בהם משתמשים בספר תורה לקבל פני משיח

מוציא הודעה ע"כ לסופר בית הרב - הרב שע"י מטלין והוא היה בודק את הפרשה כדי לוודא שהוא לא נפסל והכל תקין.

בעניין זה היה נוהג קבוע, שלקראת שבתות, חגים ומועדים מיוחדים אלה, היה הסופר הרב מטלין פונה אל הרבי בשאלה בכתב, האם יש לקרוא בספר תורה של משיח, והאם לקרוא בו את פרשת היום או המפטיר וכו'.

הרבי היה עונה בכתב-יד קדשו על גליון מכתבו ע"י שהדגיש התאריך או הקיף אותו או עשה חץ לעברו וכו'.

היו גם פעמים שר' שע"י היה עומד ומחכה ליד חדרו הק' של הרבי וביציאתו שאל על כך.

במהלך השנים התגבשה רשימת ימים בהם הורה הרבי להשתמש בספר תורה

לאחר שהופסקה כתיבת ספר התורה בשנת תש"ב, גויילי הקלף הוכנסו לארון קודש ישן במשרדו של הרב שמואל לויטין, המשפיע הראשי של ישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770, שם הם שכנו שנים ארוכות בהשגחת ה"ועד ספר תורה לקבלת פני משיח".

גם לאחר סיום והכנסת הספר תורה, היתה ההוראה שספר זה ישאר שמור באותו ארון, ורק לעיתים מיוחדות היו מעבירים אותו לארון הקודש שבבית הכנסת הגדול למטה לקרוא בו בציבור.

בזמנים אלו היו גוללים את הספר לפני כן, ומיד לאחר הקריאה היו מחזירים אותו למקומו הקבוע.

עקב יושנו של הספר תורה, הוצרך לבדוק לפני הקריאה בו, ולכן, בכל תאריך בו היה הרבי מעוניין שיקראו בספר התורה, היה

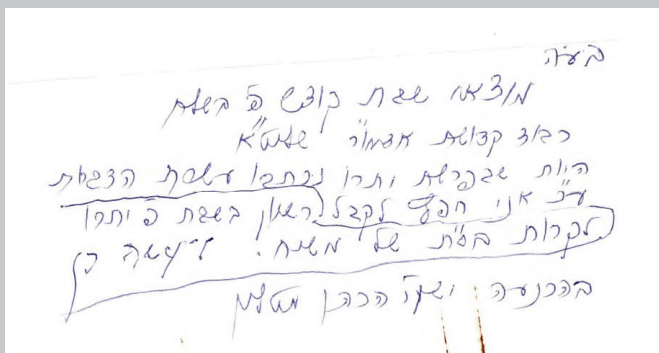

ר' שע"י מטלין מגיה את הספר תורה של משיח בערב שבת

מיוחד זה, ובסופו של דבר השאיר הרבי את ההחלטה הסופית לידי הגבאים, שיחליטו הם באילו תאריכים להשתמש בספר - כמובן שהגבאים השאירו את הרשימה ללא שום הוספה.

לפנינו אוסף ממכתבים אלו אל הרבי עם המענות של הרבי עליהם - מהשנים ה'תש"ל-ה'תשמ"ג.

א. שבת יתרו

[מוצאי שבת קודש פ' בשלה (ה'תש"ל?)]

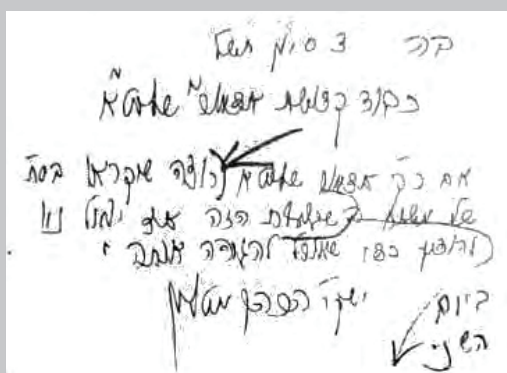
"היות שבפרשת יתרו נכתבו עשרת הדברות ע"כ אני חפץ לקבל רשיון בשבת פ' יתרו לקרות בס"ת של משיח."

הרבי הקיף המילים "רשיון... משיח", וכתב: "ויעשה כן".

ב. יום השני דחג השבועות

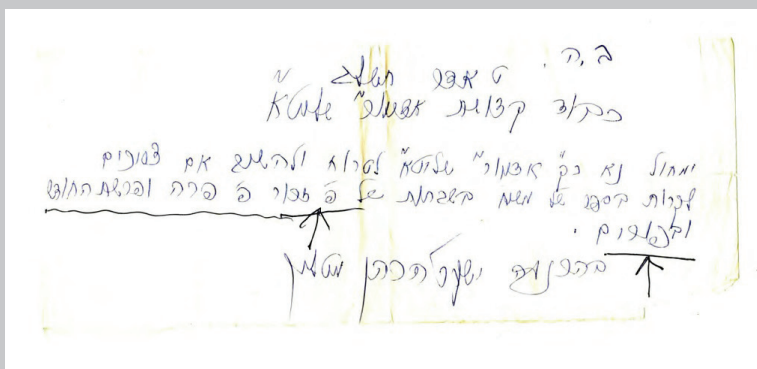
[ד' סיון ה'תש"ל]

"אם כ"ק אדמו"ר שליט"א רוצה שיקראו בס"ת של משיח בשבועות הזה אז יואיל נא להודיע כדי שאוכל להגיהה אותה".

הרבי עשה חץ לפני המילה "רוצה", והקיף תיבת "בשבועות", כשמוחק האות "ב", ועשה חץ לתחתית גליון המכתב, וכתב: "ביום השני".

ג. פרשיות זכור, פרה, החודש ופורים

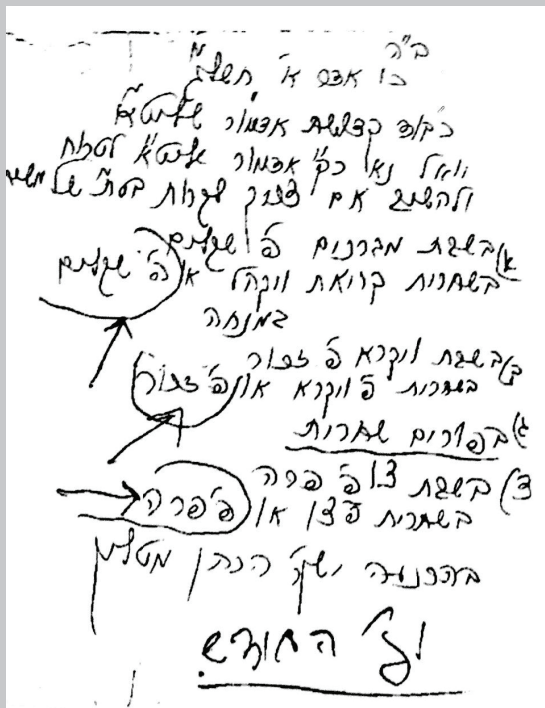

[ט' אדר ה'תשל"ב]

"יחול נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריכים לקרות בספר של משיח בשבתות של פ' זכור פ' פרה ופרשת החודש ובפורים".

הרבי הדגיש המילים "פ' זכור... ובפורים", ועשה חץ מתחת למילה הראשונה והאחרונה "פ'", "ובפורים".

ד. ארבעה פרשיות ופודים

[כ"ו אדר א', ה'תשל"ג]

"וואל נא כ"ק אדמו"ד לטרוח ולהשיב אם צריך לקרות בס"ת של משיח א) בשבת מברכים פ' שקלים, בשחרית קריאת ויקהל או פ' שקלים במנחה. ב) בשבת ויקרא פ' זכור, בשחרית פ' ויקרא או פ' זכור. ג) בפורים שחרית. ד) בשבת צו פ' פרה, בשבת צו או פ' פרה."

הרבי הקיף המילים עם חץ: "פ' שקלים", "פ' זכור", "פ' פרה", הדגיש המילים "בפורים שחרית", והוסיף בכתב-יד קודש, בהדגישו: "ופ' החודש".

"וואל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריכים לקרות בס"ת של משיח בשבת פ' צו בשבת הגדול, בשחרית ובמנחה, ביום א' של פסח חמשה קרואים או מפטיר, ביום ב' של פסח חמשה קרואים או מפטיר, בשבת חול המועד שבעה קרואים או מפטיר ובמנחה, בשאר שלשה ימי חול המועד שלשה קרואים או 'הקרבתם', שביעי של פסח חמשה קרואים או מפטיר, אחרון של פסח חמשה קרואים או מפטיר, שבת מברכים פ' שמיני בשחרית ובמנחה".

הרבי העביר העט על המילים "אם צריכים", ועשה חץ וחצי עיגול לעבר המילים בהדגישו אותם: "לקרות בס"ת של משיח". גם העביר העט על כל הפעמים שנכתב "או מפטיר", "או והקרבתם", ועשה חץ לעבר המילים שלפניהם (היינו שיש לקרות כל הקרואים ולא המפטיר).

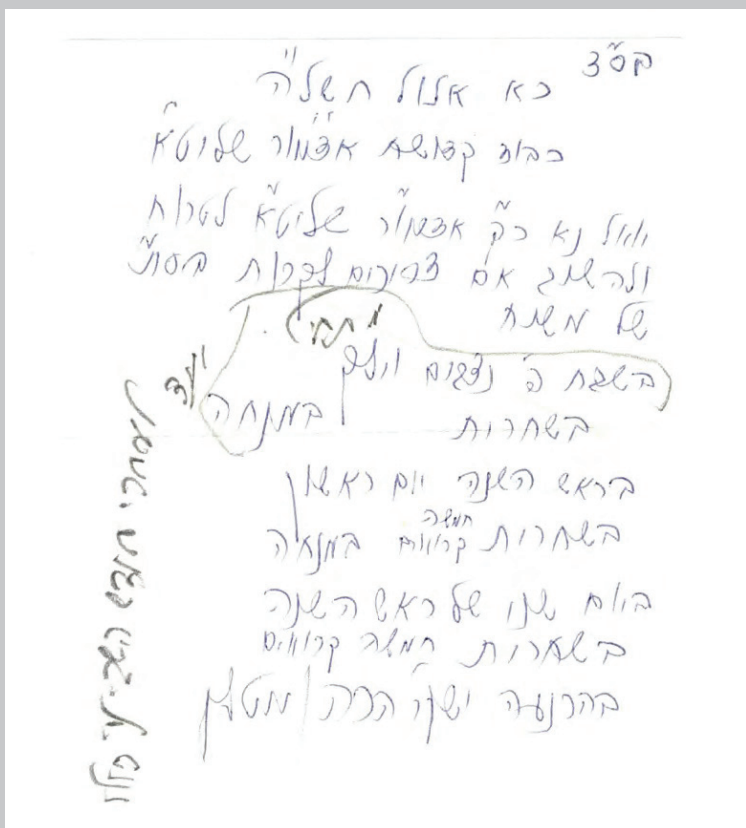
דס"ט
 א פסח א-א תשל"ה
 כתוב קטלם אמאל"ל לל"א
 וואל נא כ"ק אמאל"ל לל"א לל"א
~~אם צריכים לקרות בס"ת של משיח~~
 קרבת חז"ן:
 דמנחה ובמנחה
 דמנחה קרב: (קרב המנחה)
 דמנחה ובמנחה
 קרבת נמ"א:
 דמנחה ובמנחה
 דמנחה - קרבת נמ"א

ט. שבת חזון, תשעה באב ושבת נחמו

[אדר"ח מנחם-אב, ה'תשל"ה]

"יואל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריך לקרות בס"ת של משיח בשבת חזון: בשחרית ובמנחה, בתשעה באב: בשחרית ובמנחה, בשבת נחמו: בשחרית ובמנחה".

הרבי העביר העיפרון על המילה: "אם", ועשה חץ וחצי עיגול לעבר המילה: "צריך". אחר המילים "בתשעה באב: בשחרית" עשה הרבי קו בעיפרון לעבר צד הגליון, והוסיף בכתב-יד קודש המילים: "**בלא הכתר**", היינו שיוציאו הספר תורה מארון-הקודש לקריאה "בלא הכתר".

[ו] במנחה, שבת פ' שמיני בשחרית פ' החודש [ו] במנחה, שבת פ' מצורע בשבת הגדול בשחרית [ו] במנחה".

הרבי העביר בעיפרון על המילים "אם צריך", והקיף מעל המילים "לקרות בס"ת של משיח בשבת..." ולמטה לעבר המשך המכתב.

יג. חג השבועות

ק"ט
אוי זאלן כ' אייג זען
דיאז קעגן אצאל' געט'א
וואו נא י"ק אצאל' געטא זען א זעל
אם צייכניס קלות קען זע זען
השבת האפער זען זעניס זען סוף
די שעות זען קולום או זען
דיאנה פ' זען
קולום א' זען זען זען קולום א זען
קולום א' זען זען זען קולום א זען
זען זען זען קולום א זען
דיאנה פ' זען
העכטע זען זען זען

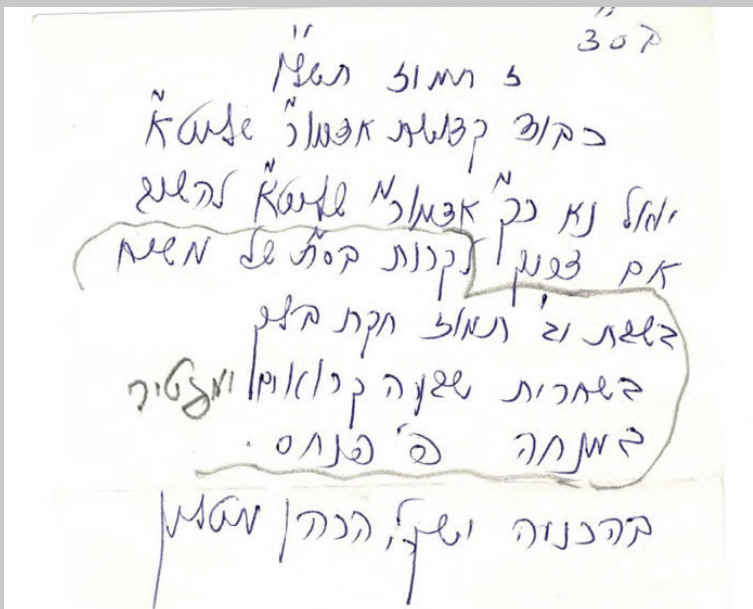
[אור ליום כ"ז אייר, ה'תשל"ו]

"וואל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריכים לקרות בס"ת של משיח בשבת במדבר שבת מברכים חדש סיון בשחרית שבעה קרואים או מפטיד [ו] במנחה פ' נשא,

ביום א' דשבועות חמשה קרואים או מפטיר, ביום ב' דשבועות בשחרית שבעה קרואים או מפטיר [ו] במנחה פ' נשא".

הרבי העביר העיפרון מעל המילים: "ביום א' דשבועות חמשה קרואים..." , היינו שמשם עד סוף המכתב יש לקרות (ולא בשבת במדבר מבה"ח סיון). ומחק המילים "או מפטיר", "או מפטיר", היינו, שיש לקרות רק החמשה־שבעה קרואים ולא המפטיר הרבי הוסיף בכתב-יד קודש "ו" היינו שיקרא גם "ובמנחה", ומחק המילים "פ' נשא" [כנראה, מפני שאף שהקריאה במנחה הוא בפ' נשא, אבל הוא יום ב' דשבועות ולא שבת פ' נשא].

יד. י"ב תמוז

[ז' תמוז, ה'תשל"ו]

"יואל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א להשיב אם צריך לקרות בס"ת של משיח בשבת י"ב תמוז חוקת בלק בשחרית שבעה קרואים, [ו] במנחה פ' פנחס".

הרבי הקיף בעיפרון מהמילים "לקרות בס"ת של משיח", עד הסוף, ואחרי המילה "קרואים" הוסיף בכתב-יד קודש, "ומפטיר".

טו. חג הסוכות, שמיני-עצרת, שמחת-תורה ושבת-בראשית

סֹפֵר עֲשֵׂה מִלֵּל
בְּחֹזֶק קִפְלֵת אִפְסוּלֵךְ אֶלְטֵךְ
וְלֹאֵל עִם בְּקִי אִפְסוּלֵךְ אֶלְטֵךְ לִסְלֹחַ וְלִהְיֵעַ אִם
צִפְעַת אֶפְסוּלֵךְ קִסְטֵךְ לֵי אֶלְטֵךְ
קִיאֵ אֶפְסוּלֵךְ הַגְּבִיט קִפְסֵךְ הַגְּמִינֵךְ שֶׁנֶּה קִלְאוּם
~~אֶלְטֵךְ~~
הַמְנַחֵךְ הַיְדִבֵךְ
הַיּוֹם עֲצֵר צִסְלוֹת חֲמֵשׁ קִלְאוּם ~~אֶלְטֵךְ~~
קִפְסֵךְ חֲמֵשׁ יוֹמֵם צִסְלוֹת הַמְנַחֵךְ
הַגְּמִינֵךְ אֶרְבָּעָה קִלְאוּם
שִׁמְחֵךְ עֲצֵר אֶלְטֵךְ קִפְסֵךְ
הַגְּמִינֵךְ שֶׁנֶּה קִלְאוּם ~~אֶלְטֵךְ~~
הַמְנַחֵךְ הַיְדִבֵךְ
הַשְּׂמֵחֵךְ הַגְּמִינֵךְ חֲמֵשׁ הַיּוֹמֵם
הַגְּמִינֵךְ הַיּוֹמֵם הַגְּמִינֵךְ שֶׁנֶּה קִלְאוּם אֶפְסוּר
הַמְנַחֵךְ עִם נֶה
הַיּוֹמֵם וְלִפְנֵי הַיְדִבֵךְ אֶלְטֵךְ

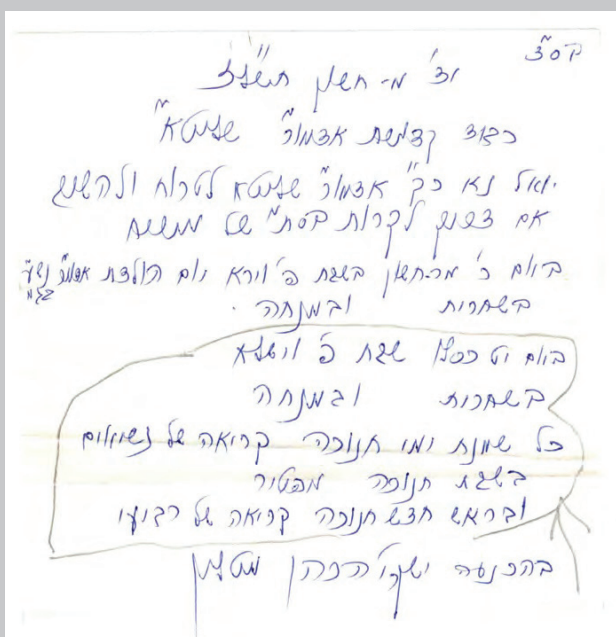
[ג' תשרי, ה'תשל"ז]

יואל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריך לקרות בס"ת של משיח בא' בסוכות בשבת קודש בשחרית שבעה קרואים או מפטיר, במנחה ברכה, ביום ב' דסוכות חמשה

קרואים או מפטיר, בכל חמשה ימים דחול המועד בשחרית ארבעה קרואים, שמיני עצרת בשבת קודש בשחרית שבעה קרואים או מפטיר, במנחה ברכה, בשמחת-תורה בשחרית חתן בראשית, בשבת פ' בראשית בשחרית שבעה קרואים ומפטיר [ו] במנחה פ' נח".

הרבי הקיף בעיפרון את המילים: "לקרות בס"ת של משיח בא' בסוכות...", וכן לעבר המשך המכתב, ומחק המילים "או מפטיר", "או מפטיר", "או מפטיר", בשלש הפעמים.

טז. י"ט כסלו וחנוכה

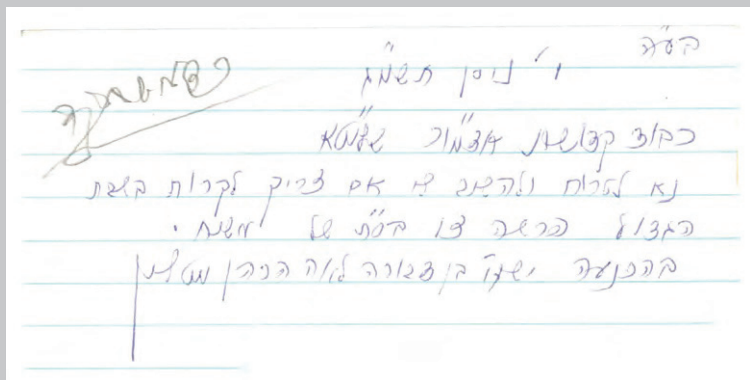

[י"ד מרחשון, ה'תשל"ד]

יואל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריך לקרות בס"ת של משיח ביום כ' מרחשון בשבת פ' וירא יום הולדת אדמו"ר נש"ע בג"מ [= נשמתו עדן בגנזי מרומים] בשחרית ובמנחה, ביום י"ט כסלו שבת פ' וישלח בשחרית ובמנחה, כל שמונת ימי חנוכה קריאה של נשיאים, בשבת חנוכה מפטיר, ובראש חודש חנוכה קריאה של רביעי".

הרבי מחק בעיפרון שתי הקריאות של "או מפטיר...", וגם שש הקריאות של "או והקרבתם..." ועשה חץ לעבר המילים שלפניו, היינו שיקראו כל הקרואים במשך כל ימי חג הפסח ולא המפטיר.

יח. שבת הגדול

[ו' ניסן, ה'תשמ"ג]

"נא לטרוח ולהשיב לי אם צריך לקרות בשבת הגדול פרשה זו בס"ת של משיח".

הרבי כתב בצד שמאל של המכתב מלמעלה בעיפרון: "**כדאשתקד**".

לבסוף, התגבשה רשימה באיזה ימים להשתמש בספר תורה מיוחד זה, ואלו הן:

ראש השנה, צום גדליה, שבת תשובה, יום הכיפורים, שבת שבין יום הכיפורים לסוכות, חג הסוכות (כולו), שמחת תורה - בעליית חתן בראשית, שבת בראשית, שבת פרשת נח - כאשר היא חלה בראש חודש חשוון, כ' מר חשוון - יום ההולדת של אדמו"ר הרש"ב, ראש חודש כסלו - יציאתו של הרבי לציבור בפעם הראשונה לאחר שמיני עצרת תשל"ח, ט' כסלו - יום ההולדת ויום ההילולא של אדמו"ר האמצעי, י' כסלו - חג הגאולה של אדמו"ר האמצעי, י"ד כסלו - יום הנישואין של הרבי, י"ט כ' כסלו - חג הגאולה של אדמו"ר הזקן וראש השנה לחסידות, חנוכה (כולו), ה' טבת, כ"ד טבת - יום ההילולא של אדמו"ר הזקן, י"ג שבט - יום היארצייט של הרבנית שטערנא שרה, ט"ו שבט - ראש השנה לאילנות, שבת פרשת יתרו, ט' אדר - יום הצלתו והגעתו של אדמו"ר הרי"צ לארצות הברית (אם

השנה מעוברת מוציאים רק באדר שני), פורים ופורים קטן, שושן פורים ושושן פורים קטן, כ"ה אדר - יום ההולדת של הרבנית חיה מושקא, שבת שקלים, שבת זכור, שבת פרה, שבת החודש, ב' ניסן - יום ההילולא של אדמו"ר הרש"ב, שבת הגדול, ערב פסח, חג הפסח (כולו), ל"ג בעומר, ערב שבועות, חג השבועות, כ"ח סיון - יום ההצלה של הרבי והרבנית, ג' תמוז, י"ב י"ג תמוז - יום ההולדת ויום גאולת הרבי הרי"צ, י"ז תמוז (גם כשחל בשבת וגם כשחל ביום חול), שבת חזון, ט' באב (שחרית בלי כתר, מנחה עם הכתר), שבת נחמו, חמשה עשר באב, שבת מברכים החודש אלול, שבת ראש חודש אלול, ח"י אלול - יום הולדת הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן, שבת פרשת נצבים (- וילך).

מוקדש לחיזוק ההתקשרות לנשיא דורנו
כ"ק אדמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

